

# CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE

Adrian B. COSMA

"La trecuți-ți mare, mare viitor", spunea acum exact 115 ani, adolescentul Eminescu în poezia cu titlul citat în capul acestor rânduri. În tot acest amar de timp, "marele viitor" al României s'a dovedit a fi în momentul de față o calicie mai neagră ca în cele mai sinistre zile din epoca fanarioasă. Ultimele ucizări din R.S.R., întrec orice închipuire. Serie la "SCINTEIA", în chenar, apăsător, cu litere de-o schioapă: "Cetățenii care locuiesc la sate sunt obligați, în conformitate cu legea, să-și producă necesarul de carne, ouă, lapte, fructe și alte produse agroalimentare", deci și pâine sau mămăligă. Dar cum să le producă? Unii au câte o vacă. Să și-o tace ca să aibă... carne? Toată munca "cetățenilor dela sate" este acaparată de colhozuri, iar ceea ce

se produce acolo este luat de stat ca să vândă cum zice alt caz, pe aceeași pagină, în aceeași "SCINTEIA", cu același chenar și buchi de-o schioapă ("Scinteia", 10. X. 1980): "Pentru cetățenii dela sate, zahărul și uleiul să se distribuie prin magazinele sătești, în conformitate cu reglementările stabilite de consiliile populare". Dar chiar și "cetățenii orașelor" trebuie să... facă ouă, cum vedem pe aceeași pagină din același ziar, cu același chenar și slove să vadă orice chior: "Consiliile populare să aplice ferm prevederile legii și să asigure ca cetățenii din jurul Capitalei și al celorlalte orașe să crească animale, păsări, să cultive legume etc., pentru consumul propriu și pentru a pune la dispoziția pieței cantități cât mai mari de produse agroalimentare".

Cetățenii din jurul Capitalei, sunt cei ce altă dată se cheamă mahalagii. Cine să le dea acestora utilajul pentru culturi, furaj pentru vite, grăunțe pentru păsări? Cu ce să hrănească "animalele", cine să lucreze? Suntem în fața unor manifestări ale demenței deslănțuite. Pe aceeași pagină, în același chenar, etc. etc., se limitează drastic dreptul de a se hrăni: "Dreptul la aprovizionare cu lapte, carne, ouă, legume, fructe și alte produse alimentare, prin magazinele și unitățile comerciale dela orașe, îl au cetățenii care trăiesc și muncesc în orașe și centre muncitorești. Organizațiile comerciale trebuie să organizeze în acest spirit repartizarea fondului de marfă, urmărind să fie îndreptat cu prioritate în aceste localități". Cum ar zice Caragiale: "organizațiile trebuie să

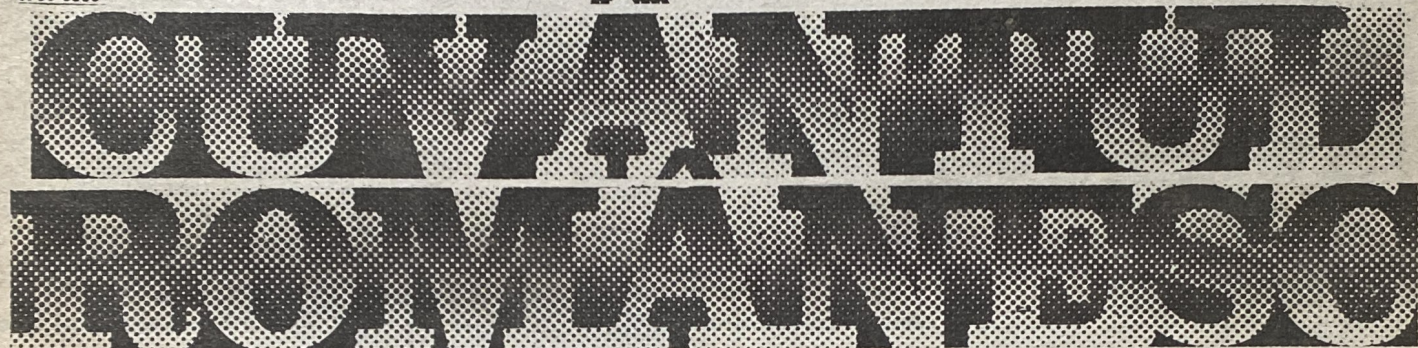
organizeze, pentru ca comerțul să fie organizat". Un articol explică pe aceeași pagină de ce trebuie "organizare": "Litera legii - aspră și opinia publică - intransigența sa curme din rădăcini BURUIANA LACOMIEI!".

Pentru comunisti toți sclavii sunt răi, nedisciplinai, contra progresului și a umanismului, saboteuri, trădători, bandiți și pe de-asupra mai și vor să mănânce, deci sunt și "lacomii". Din punctul, de vedere al "constructorilor construcției societății socialiste", sclavii nu ar trebui nici să doarmă, nici să se îmbrace, nici să mănânce, nu ar trebui să aibă prieteni, nu ar trebui să iubească, ci doar să lupte, să muncească, după prevederile partidului, să producă planul de cinci ani în

Continuare în pag. 3

ISSN  
0705-8365

Printed in Canada  
Imprimé au Canada



THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 6 Nr. 68 - DECEMBRIE - 1981

PUBLICAȚIE LUNARĂ

DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRIKA DE SUD, ARGENTINA, ANGELIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, NOVA ZELANDA

## POLITICĂ ȘI SPIRITUALITATE

Eugen BĂRSAN

În istoria Nașterii Omului-Dumnezeu, Iisus Christos, apare și numele lui Irod. Sângerosul rege al Iudei care din rațiuni politice atunci când a auzit de Nașterea Pruncului Iisus, s'a hotărât ca nămaidecât să-Lucidă. Însă cel vrut ucis era greu de identificat între pruncii născuți în zilele acelea. Înfrățind acest lucru și vrând să fie sigur că se va scăpa totuși de El, Irod a poruncit uciderea tuturor pruncilor din Betleem. Genocidul care a urmat a lăsat în urmă sânge de copii din fașă și dureri de mame de nedescris. Iar în timpul executării lui, Pruncul Iisus purtat în brațele Mariei Fecioara, se afla pe drumul din desert - drumul refugului spre Egipt. Care a fost rațiunea politică a acestui nelegiuit și îngrozitor masacru? Irod a suspectat că, dacă într-adevăr Iisus e din vița lui David îl va putea amenința tronul. Iar tronul trebuia salvat cu orice preț.

Nu e greu de văzut ca toate timpurile și-au avut "irozii" lor. Pe cei foști îi știm din istorie, iar pe cei din zilele noastre îl știm pe viu. Căci doar din cauza genocidului politic aplicat în Tară de "irozii" Români, în rândurile celor care n'au vrut și nu vor să fie cu de-a sila cu ei, am luat și noi drumul refugului pe unde și cum am putut. Și așa din cauza acestor politicieni ai materialismului și ai sminteli, nu ne aflăm în aceste zile de mare Praznic al Crăciunului acolo unde în chip firesc ar trebui să ne găsim: la Vatra părintească, în mediul cerului și pământului românesc. Față de tristețile care de bună seamă ne împresoară în legătură cu acest fapt, să ne găsim o bună alinare în episodul cu fuga și refugul Pruncului Iisus. Treceam și noi prin zile de pribegie ca și El.

"Irozii", de ieri sau de azi, sunt prototipii politici contra spiritualității. Oameni lipsiți cu desăvârșire de simțăminte umane. Viața și politica lor este concentrată în chip total la materie, la puterea personală și la gloria numelui. Pentru impunerea acestora nu se dau în lături dela nici un fel de crimă.

Continuare în pag. 3

## IISUS HRISTOS MÂNTUITORUL

Pr. Dumitru ICHIM

Există în lume o tendință de a dezdușeză Nașterea Domnului, un fel de "poterizare" de a folosi simboluri epicureice de poleială, Crăciunul devenind un fel de carnaval de iarnă.

Nu, acesta nu este Crăciunul! Să ne întoarcem la esență, la adevărul istoric. Iisus Hristos nu a fost un concept, o idee, un simbol, un inițiat în mistere, un marșian, verusian, etc.

Iisus Hristos este Dumnezeu, Mântuitorul lumii care: "pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire s'a coborât din cer și din Fecioara Maria s'a făcut om."

Locul geografic de naștere este Betleem. Contextul istoric e clar: "În zilele acelea a ieșit poruncă dela Cezarul August să se înscrie toată lumea. Această înscriere s'a făcut întâi pe când Quirinius ocărma Siria." Luca 2,1.

Oricine găsește pe hartă Roma, Betleem, Siria, Palestina. Oricine deschide o carte de istorie găsește pe Cezarul August, pe Irod, pe Quirinius. Oricine, crede sau nu crede în Dumnezeu, nu poate nega existența lui istorică și că ne aflăm în anul 1981 dela Nașterea lui.

Bine, a existat ca om, dar a fost și Dumnezeu? A



foșt El Mesia cel profețit de proroci cu mil de ani înainte? Mă opresc la Sf. Evanghelist Matei. El a demonstrat cu argumentele profețiilor că acesta este Mesia. De aceea găsim în evanghelia lui mereu și me-

reu: "ca să se împlinească profeția care a zis..."

1. Nașterea din Sfânta Fecioară. Proorocul Isaia zice: "Iată Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel." Isaia 7,14. Impli-

nirea profeției o găsim în Matei 1,23.

2. Locul de naștere. Proorocul Mihea spune că se va naște în Betleem. Mihea 5,1.

3. Uciderea pruncilor de către Irod e profețită de Ieremia 31,15.

4. Stabilirea lui Iisus în Nazaret o găsim profețită în Iudecatori 13,5. Exemplele se pot continua până la răstignire și înviere documentând cu profețiile Vechiului Testament s'au împlinit literă cu literă înper-soana istorică a lui Iisus Hristos.

În această noapte sfântă a colindelor să nu uităm că sârbătorii zilei este în primul rând Pruncul din Betleem, cel care prin întrupare a făcut o "recapitulare" (anakephalaiosis), cum spune Sf. Irineu, a întregii omeniri și numai prin El putem descoperi în mod firesc suprafirescul din "Răsăritul cel de sus", "lumina cunoștinței", "Soarele Dreptății", și perspectivele de dragoste din cerurile soteriologice pe care ni le-a oferit în dar.

Duhovnicește, să deschidem grădina inimii și împănăm cu îngerii să cântăm: "Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie!"



# editorial

## PROFANAREA MEMORIEI LUI PAMFIL ȘEICARU

Ultima ispravă de turpitudine a agențiilor comuniste române, este profanarea memoriei lui Pamfil Șeicaru. Ea face parte din planul vast, inițiat de Moscova, și practicat de toate guvernele comuniste din Estul european.

În ultimile zile, mulți canadieni și americani, au primit o broșură intitulată "Religious freedom in Romania" având ca pretins autor pe Pamfil Șeicaru. Broșura n'are editură, iar plicul în care este expediată, n'are nume sau adresă de expeditor. Mai mult, și mai grăitor, unii au primit broșura (56 pagini) din Suedia, alții din Germania. Totul, sub semnul anonimatului și al unei strategii de a induce în eroare pe cei ce primesc plicul și publicația.

Firește, oricine este familiarizat cu metodele de propagandă comunistă, își dă seama că toată afacerea aceasta este o realizare a comunistilor români, care nu au curajul să lupte cu cărțile pe față. Ei apelează la metoda utilizată de vagabonzi, derbedei și haimanele, de a trișa buna credință a oamenilor. De a falsifica adevărul, de a crea confuzii. Iar, în cazul cu această broșură, de a profana memoria lui Pamfil Șeicaru.

Căci, această broșură, care apară regimul comunist din România, nu putea sub nici o formă să fie scrisă de Pamfil Șeicaru.

Dimpotrivă, conținutul ei sfidează tot ceea ce a scris în lumea liberă acest gazetar excepțional, care a făcut timp de trei decade procesul comunistilor români, cu documente serioase și cu acuzații grave, și care, vor fi acte permanente împotriva celor ce au distrus absolut toate libertățile românești, și au acceptat să colaboreze la destrămarea personalității istorice a poporului român.

În această broșură, se face o apologie, de tip propagandistic, specific comunist, a realizărilor comuniste în domeniul cultelor religioase și a "desăvârșitelor" libertăți care li s'au acordat. Dar nu amintește absolut nimic despre Biserica Română Unită, care a fost desființată prin forță și ilegal, despre persecuțiile împotriva episcopilor, preoților și credincioșilor acestei Biserici, dintre care mulți au murit în închisori. Menționăm acest lucru, pentru că suntem în posesia probelor scrise de Pamfil Șeicaru, în ultimii ani, din care reiese poziția lui de apărător al acestei Biserici, scoasă din situația de legalitate, de către comunistii români. Ca mărturie publică, este broșura lui intitulată Mica Romă, care a fost republicată în America, și pe care vroia să o tipărească și în limba germană, conform documentelor noastre.

Nici una din frazele acestei broșuri nu corespunde stilului personal, ușor de recunoscut al lui Șeicaru. Nici una din ideile acestei broșuri nu a fost vreodată exprimată de Pamfil Șeicaru. Niciodată, absolut niciodată, Pamfil Șeicaru, în materialul imens care a rămas dela el, n'a făcut apologia comunismului românesc. Dimpotrivă, l-a biciuit, l-a blasfemiât și l-a înfierat, cu vorbe tari și cu atitudini veritabile românești, fără menajamente.

Toată structura intimă a broșurii este o pledoarie pentru apărarea celor mai largi libertăți, pe care le oferă comunistii din România, cultelor religioase. Aici, este vorba de un incredibil fals istoric, căci nu pot fi concepute de el, deoarece contrazic fundamental, esențial, totă orientarea lui românească.

În partea finală, broșura (deci marxisti din România) atacă pe cei dela Europa Liberă și pe toți cei ce au denunțat persecuțiile religioase, inițiate și desfășurate apoi permanent de comunistii români. Din aceste atacuri se desprinde ușor, ideea centrală a broșurii, care e un simplu pretext să ajungă la demascarea "evreilor" dela Europa Liberă, și apoi, a "legionarilor" (părintele Calciu și Sergiu Grossu, și a celor care au fost "strășiși legați" de Moscova" (Richard Wurmbrand).

Această broșură este o încercare de a profana pe cel ce a fost Pamfil Șeicaru. A fost scrisă și tipărită de marxisti români, pentru a mistifica adevărul, pentru a dezinforma și pentru a crea confuzii.

Noi demascăm acest fals și suntem siguri că agențiile de informații americane și canadiene vor descifra la timp, pe baza unui nou document oferit de comunistii români, colaborarea guvernului român la planul mondial de dezinformare practicat de Moscova. (Punctele de apărare ale regimului comunist din România, oferite în broșură, au fost prezentate guvernelor străine, în variate împrejurări, în aceeași formă în care apar aici. La fel și explicațiile cu Calciu, Leonida Pop, Wurmbrand, Europa Liberă și Sergiu Grossu).

George BĂLAȘU

# BUTOIUL FĂRĂ FUND

Ion ION

Muncitorul occidental se vede pus din ce în ce mai mult în situația de a roboti suplimentar pentru întreținerea subdesvoltaților socialiști sau afiliați de toate culorile, din toată lumea, incapabili să-și organizeze bunurile și munca.

Într'adevăr, toate nolle state africane independente, mai mult sau mai puțin republici, populare sau nu, de fapt nu au nicio structură politică, și marmelele demo-socialiste injectate de idealisti inconstienți și realități comuniste, sunt cu mult mai mult de suprafață, ca "democrația" lui Agamiș Dandanache din "Scrisoarea pierdută", pentru că oamenii locurilor s'au întors la năruirile tribale străvechi, uneori așa de radical încât la un moment dat unii revendicau până și antropofagia, element indis-cutabil de cultură strămoșască africană. Africa, așa numită "Neagră", este un butoi fără fund și toate miliardele grele ale Occidentului intră fie pe mâna aristocrației tribale vechi, fie pe mâna unor bandiți par-

veniți gen Bokassa, Amin, etc., așa că "desvoltarea sub-desvoltaților" constă până la urmă, în afară de "Mercedesuri" și restul, în trimiterea odraslelor respective să "studieze" în Occident, unde nu studiază nimic decât ceva nihilism și marxism la botul calului, dar consumă cu linguriul banii bacilor, storși de politicienii occidentali dela muncitorii lor, capabili, vrednici și disciplinați.

În țările "socialismului real", deci în Estul Europei, banii supli dela Occidentali, duc după cum se vede, la foamete, pentru că regimurile se aseamănă foarte mult cu ale șefilor și parvenților tribali. În Polonia, după apariția "Solidaritității", s'a descoperit că un mare marmar al radiofoniei avea o mulțime de vile somptuoase, yacht în valoare de milioane, construit cu știrea guvernului pe un mare șantier, automobile din cele mai scumpe din toată lumea. Iar cât privește biata noastră Românie, palatele de acolo și vilele "Președinților", yachturile și "jeturile" per-

sonale de zeci și zeci de milioane de dolari, nu le mai numărăm nimeni, iar lumii i-se spune că toate acestea sunt din "...drep-turile lor de autori". Ne cuprind și răsul și plânsul în același timp, dar tot plânsul e mai mare până la urmă.

Așa că într'o vreme nu prea îndepărtată, va veni și supărarea muncitorilor Occidentali, care mai ales în ultimii vreo doisprezece ani, de când cu destinderea tot mai turbată, au fost jefuiți din produsul muncii lor, cu sutele de miliarde, fără în-toarcere, pentru yachturile și tot felul de răsfățuri ale unor noi Caligula, negri sau albi.

Este normal că muncitorii Occidentali să se decidă odată și să fie solidari cu muncitorii din Europa de Est și Eurasia, și cu atâția negri, și galbeni și metisi, exploatați la sânge pe toate continentele, pe bază de "naționalism - socialist - rassist", de către toate variantele de Președinți și de toate drojdiile adunate de "revoluție" în Balcani, în Micul, în Marele Orient și în Ame-

ricile exotice.

În România, muncitorii aduși dela țară pentru o industrie făcută doar ca să fie și să dea "mase de muncitori" pe care ocupația ideologică să-i "conștientizeze", au ajuns până la foametea necunoscută în România nici în timp de războaie. Parcă ieri ar fi fost "dumpingul" din Ucraina, în vremea bună a lui Lenin, când grânele erau confiscate de stat pentru a fi vândute pe prepuri de nimic în afară în schimbul unor devize care foloseau subversivului internațional, în vreme ce Ucraina, grânarul Rusilor, ajungea la cazuri de antropofagie riguroso înregistrate de observatorii internaționali, dar trecute sub tăcere mult timp, cât a jîmuit iubirea cu Stalin.

Oțelăriele lui Dej, al căror oțel nu trebuie nimănui într'o lume saturată de oțel de calitate superioară, se vor răci și ele pentru că oamenii nu pot trăi din papură și coaje de copac macinate.

## CĂTRE REDACȚIE

\* PARIS, FRANȚA - M'am întors din America plin de încredere în posibilitatea unei acțiuni culturale românești la nivel planetar și nu ca până astăzi împărțită pe țări sau în cel mai bun caz pe grupuri de țări. Noi cei din Europa occidentală am rămas foarte în urmă cu știința noastră despre răspândirea exilaților pe lume. Știăm aproximativ pe unde sunt intelectualii români desțerați prin 62-65. Dar de atunci până astăzi listele noastre s'au perimat, am trimis zeci de mii de volume (tipărite adesea cu sacrificii mari) foarte multor destinatari "fantomă" și n'am ținut seama de sporul refugiaților din ultimul deceniu și îndeosebi din ultimii cinci ani de când numărul nostru s'a înzecit. Așa este în tot cazul în Germania și în țările scandinave dacă nu în America de Nord. Iată de ce orice tentativă de difuzare rațională a cărții românești din Exil n'ar da roade fără să stim cât de cât cum ne adresăm. Metoda "văzând și făcând" este prea costisitoare. Dispunem astăzi de circa 7.000 de nume și adrese. Dacă ar fi să scriem numai o singură dată tuturor, cheltuiala s'ar ridica la aproape tot atâtea mii de dolari U.S.. Și ar mai trebui ca acțiunea noastră să fie susținută de periodicile românești beneficiind de o largă răspândire ca să împlinim câte ne-am promis.

Cuvântul Românesc constituie cea mai bună dovadă că sunt destui cititori și destui Români de bine în Diaspora, că ceea ce lipsește răspândirii dorite a cărții românești nu este nimic alta decât o acțiune judicioasă și susținută. Întâlnirile pe care le-am avut cu mulți compatrioți în 10-12 orașe din U.S. și în câteva orașe din Europa mi-au întărit convingerea asta. Una dintre pricinile bunei mele nădejdi întors la Paris a fost (și rămâne) propunerea pe care mi-ai făcut-o în legătură cu o pagină sau două putând fi consacrate, periodic, cărții românești în coloanele ziarului dv..

M'am gândit îndelung și m'am sfătuit îndeosebi cu prietenii care colaborează la Cuvântul Românesc (Horia Stamatu, N.Petra) așteptând să vorbesc și cu Mircea Eliade (care va sosi la Paris peste puține zile) în legătură cu forma optimă la publicității pe care ne-o oferiți în Cuvântul Românesc. Publicitatea propriu zisă (slogane titluri prea îngroșate) nu e dorită de nimeni decât redusă la minimum o jumătate sau un sfert de pagină. Dar am putea obține rezultate încă și mai bune printr'o pagină de recenzii referitoare la

operele de valoare (unele vechi și necunoscute altele noi despre care nu s'a vorbit) și o a doua pagină destinată la ceea ce se numeste "note și informații" amintiri referitoare la publicațiile din trecut, extrase semnificative din lucrările importante, semnalări, etc.. Horia Stamatu ne-a propus această formulă care ne-a sedus: ar prezenta dublul avantaj al unei bune ținute gazetărești (putându-se adăuga fără inconvenient actualii pagini culturale a Cuvântului) și a stimulării dorite întru răspândirea mai largă a cărții românești. Cele două pagini ar fi redactate de penițe experimentate (ca să nu spun scriitori consacrați) printre care pe lângă cei pe care i-am pomenit ar colabora Basarab Nicolescu (autor al unui foarte bun studiu despre Ion Barbu și fizician cunoscut), Virgil Tănase (trei cărți admirabile traduse în limba franceză și publicate la Flammarion), Mihai Sturdza, istoric și publicist de calitate precum și alți trei sau patru condeieri.

L. MĂMALIGĂ

\* LIEGE, BELGIA - Citesc de câțiva timp cu regularitate ziarul Cuvântul Românesc pe care îl găsesc din ce în ce mai interesant. Este adevărat că la început am fost într-o căutătură de diversitate de idoli și opinii colaboratorilor săi, însă cu timpul am ajuns la concluzia că tocmai această particularitate îi dă posibilitatea de a pătrunde în case și în inimile marii majorități a românilor din exil.

Radu NICOLAE

\* MUJAS, SPANIA - Alăturat un cec de \$ 30.00, reprezentând abonamentul meu. Abonamentul precedent cred că expiră luna aceasta... Cuvântul Românesc fiind unul din cele mai pozitive și bine documentate ziare din exilul nostru, doresc foarte mult să îmi asigur continuitatea subscrierii abonamentului. Primii vă rog, cele mai bune urări și felicitări pentru activitatea tuturor colegilor cu care reușiți să publicați Cuvântul Românesc la un nivel superior.

Silviu CRACIUNAS

\* SYDNEY, AUSTRALIA - Sunt plecat din România de 1 an de zile și am citit cu multă plăcere și interes ziarul Cuvântul Românesc în lagărul din Austria. Ajungând să stabilesc-mă în Australia îmi exprim dorința de a mă abona la acest ziar. Nu știu contul de bancă al ziarului, dar trimit în acest plic suma respectivă.

Radu CONSTANTIN

## ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirile lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."  
- Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,  
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

## REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

## ERRATUM

În numărul pe Octombrie 1981 al revistei, la pagina 5, coloana a doua, jos, a se citi "nici în acest secol niciun PROGOM", în loc de așa cum greșit a apărut "nici în acest secol niciun program".



## NEUTRONICA ȘI ALTE ARME...

Imediat după preluarea conducerii U.S.A. Președintele Reagan a anunțat că va face din țara sa, prima putere militară a lumii. Ministrul de externe Haig (fost comandant al NATO în Europa) și ministrul de război Weinberger, au explicat lumii că programul de înarmare anunțat de Reagan este absolut necesar, întrucât Rusia, profitând de politica de destindere din trecut, s'a înarmat peste măsură, depășind cu mult USA, NATO și restul lumii libere la un loc. Un exemplu: în fața a vreo 50.000 tancuri sovietice, lumea liberă nu poate opune mai mult de vreo 8000. Și în alte domenii de armament superioritatea Rusiei este cam aceeași. Așa că, libertatea occidentalului (care este îndreptat arsenalul sovietic) depinde de un ordin de atac al Cremlinului care poate veni în orice clipă. Iar noi ce trăim în occident, ne putem pomeni transplantați să populăm Siberia.

Între armele pe care americanii vor să le fabrice este și bomba cu neutroni care distruge potențialul u-

man al agresorului, lăsând aproape intact armamentul. Ei au mai anunțat că vor face și alt armament conform erei speciale în care trăim și la care și rușii lucrează intens. Povestea bombeii cu neutroni nu este nouă și s'a pus și sub conducerea președintelui Carter. Dar partenerii europeni din NATO s'au opus. Când s'a vorbit în presa publică despre ea cu ani în urmă, Brejnev a spus că și lui i s'au prezentat planurile acestei bombe de către specialiștii ruși, dar el le-a aruncat într'un sertar. (Probabil din motive de umanitarism, el care asasinăază popoare, sau de cavalierism în luptă, el care înfige cuțitul pe la spate, adăugăm noi).

Recent americanii, au anunțat că au probe că rușii au experimentat și fabrică bomba cu neutroni, aruncată de Brejnev într'un sertar. În această situație, desigur că și americanii o vor fabrica, indiferent ce spun partenerii europeni din NATO, contra cărora este îndreptat în prima clipă arsenalul sovietic. Căci americanii au

uriae posibilități financiare, materiale și cerebrale, mai multe decât au rușii. Și curios, față de decizia lui Reagan de a se înarma, sute de mii pe întreg globul, dar mai ales în Europa de Vest, au început să cheltăie, ca un câine lovit peste tot, de ciomege nenumărate: politica lui Reagan de înarmare, duce la o cursă a înarmărilor, la sărăcia popoarelor, la un război atomic etc, etc, eternele palavre ale Moscovei. În fond Reagan, prin programul lui de înarmare, nu caută altceva, decât stabilirea unui echilibru militar între lumea liberă și sclavia comunistă pentru a discuta cu rușii, echilibrul pe care aceștia l-au distrus în mod viclean, prin politica de destindere. Și lui Reagan îi cade greu la inimă să arunce atâtea miliarde de dolari pe înarmare, dar ca apărător al lumii libere trebuie să o facă.

Dar prin fabricarea bombeii cu neutroni cele 50.000 de tancuri sovietice devin fier vechi. Și probabil că și uriașa flotă de război, cu care comunistii amenință lumea, va deveni "vase fantomă". Cu noul armament, uriașa întindere a Rusiei nu o mai avantajează ca pe vremea lui Carol XII, Napoleon, Hitler, căci rachetele nu mai rămân blocate în noroi, iar generalul iarnă a murit. Logistica este o problemă mult mai grea pentru ruși, decât pentru alții. O reînarmare din partea Rusiei, la nivelul pe care îl vor realiza americanii, nu mai este posibilă, căci nu are mijloace materiale. Iar țările satelite pe lângă o mare sărăcie, nu o mai pot ajuta decât cel mult cu un ofat. Și să nu uităm că o bombă cu neutroni este ascunsă în sufletul tuturor țărilor satelite și nu se știe când va exploda. Această bombă se numește libertate, iar exemplul Poloniei ne arată forța ei indestructibilă.

Lumea liberă nu se teme de supremația militară pe care americanii o vor obține eventual. Căci acești americani bogăți și inventivi sunt doar copii Europei, au cam avut totdeauna supremația militară pe glob, fără să profite de ea. Să ne amintim perioada de după război când erau singuriduposeori ai bombeii atomice și n'au vrut să cucerească lumea. Dimpotrivă, au desființat colonialismul, iar Europei i-a făcut cadou planul Marshall. Ce s'ar fi întâmplat, dacă numai pentru câteva luni, Rusia ar fi avut puterea absolută pe întreg globul? Iată ce trebuie să înțeleagă lumea liberă. Iată de ce programul de reînarmare american trebuie realizat. Căci de abia atunci, rușii vor veni sinceri la masa discuțiilor.

În legătură cu prezentarea viitorului rus făcută de domnul Enescu în numărul din luna August a acestei publicații, nu se poate face vreo critică. Un articol pe care numai domnul Enescu este capabil să-l scrie. Numai că, eventual, s'ar putea scurta termenul.

A.B.

Eugen BĂRSAN

## ADMIRATORII "PAPUCULUI DE AUR!"

Până acum coriștii din Epopeea Independenței cântau isprăvile lui Gruia din Scornicești, eroul care s'a opus invaziei din Cehoslovacia, a inițiat întâlnirea dintre Nixon-Mao, Begin-Sadat plus alte minuni învățate dela fahirii din India ori dela colegii Lempei care practică voodoo prin pădurile africane.

Dar a trecut timpul, s'au declassificat mesajele preș. Johnson adresate lui Brejnev, iar Kissinger și Moise Dajan și-au publicat memoriile.

Mărturiile celor care au făcut istorie ni-l prezintă pe Niculiță ca un cabotin care s'a răucit pe scena internațională când se juca "Relache" și nimeni nu s'a oboșit să-i spună eroului creat de Rugiero Leoncavallo că i s'a rupt cureaua dela pantaloni și sala-i goală.

Totuși, multilateralul Pagliacci care-și dă cu fălnă tricoloră pe față, continuă să fie aplaudat de unii "refugiați" sosiți în Statele Unite cu semne de înțebare.

Dezinformatorii, cum și-au desfășurat bagajele, au și început să-și practice meseria. Ei ne reamintesc de melea-gurile copilăriei, ca pe urmă să ne cante o simfonie detentistă cu ciocane la cheie.

Publiciștii, cu ucenicia făcută la zia-rele reseriste, vor să ne asigure că Palața-patriotică este independentă deoarece are legături diplomatice cu Izraelul, Germania de Vest și alte țări din lumea arabă.

O minciună demnă de coloanele "Scînteii"!

RSR și-a menținut relațiile diplomatice cu Izraelul pentru a servi interesele Moscovei care n'are ambasadă în Tel-Aviv și-i trebuie un post de ascultare în inima Orientului Apropiat, plus motive de

a spiona refugiu. Un exemplu:

Niste maici, în pelerinaj la Locurile Sfinte, au discutat seara în dormitorul bisericii românești dela Muntele Athos, că ar dori să rămână în lumea Liberă.

A doua zi agentul Patriarhiei le-a înșăfat și expediat burduf în țară cu'n avion trimis special peste noapte dela București.

Agenții KGB-ului și securiștii joacă hora acolo unde Hristos și-a dus crucea pe umăr.

Un alt exemplu de recentă independență ni-l oferă ziarul Washington Post din 7/25/81, care publică:

Autoritățile din Germania de Vest au arestat în ziua de 8 Mai, a.c. pe Clara Baltes, acuzată că ar fi în slujbă de spionaj al RSR-ului și a avut legături cu atentatorii care au pus bomba la clădirea postului de radio Europa Liberă din München, unde acuzata avea funcția de secretară în biroul central de informații.

Cum a putut Clara Baltes, plecată cu ari în urmă din țară, să-și mențină contactul cu centrul de spionaj din RSR nu-i greu de ghicit.

La ordinul Moscovei--la fel ca și 'n cazul protestului contra invaziei din Cehoslovacia--Nenea Niculae și-a tras ițarii patriotici, a strigat că-i independent ca să-l audă Washingtonul și a reluat legăturile diplomatice cu guvernul din Bonn. O nouă ambasadă reseristă!

O nouă legătură promptă, directă și discretă cu sucursala KGB-ului din București.

Noroc că "dezinformatorii" scriu că Niculiță este independent, altfel am crede că-i cea mai fidelă slugă a Moscovei.

Stroe MOLDOVANU,

## POLITICĂ ȘI SPIRITUALITATE

Urmare din pag. 1

Si din îngrijorarea de a nu fi deposedați de putere și de glorie, folosesc crima în cele mai tiranice forme. Îșiucid adversarii, prigonesc pe cei care nu sunt cu ei și sunt permanenți într'o luptă acerbă cu toate valorile spirituale, valori de care sunt speriați ca de moarte. Și pe bună dreptate. Căci orice politică anti-spirituală mai curând sau mai târziu e sortită pieirii. Nu ne îndoiim că așa se va întâmpla pe curând și cu politica cerberilor "materialismului" și "frodismului" din Tară.

Până una alta nelegiuirile politice materialiste sunt în fond cea mai mare și mai crudă realitate pe care o trăim. Ne punem o mie de întrebări în legătură cu ele și'n gânduri arde dorința momentului de descătușări. Suntem înfiorați de ani la ideea că iadul de pe pământ creat de irozii-comuniști ai timpului modern va duce la prăbușirea lumii. Și totuși această lume nu s'a prăbușit și nu se va prăbuși. Pentru că în adâncurile ei, în chip mai mult nevăzut decât văzut, există o armătură de rezistență care e opera divină. E puterea valorilor spirituale predice de Iisus, și care de atunci încocoare constituie inima culturii și civilizației creștine. Să nu scăpăm nici o clipă din vedere că ceea ce poate ține un echilibru în această lume greu încercată de politica materialistă manevrată de spiritul lui Satan, sunt numai și numai aceste valori.

În măsura în care ne putem apropia de Iisus, ne putem da seama că fără de El toată zbaterea omenească e zadarnică. Oamenii și neamurile trebuie să se împlinescă după voia lui Dumnezeu, cu o cât mai adecvată și vie lucrare a lor. Aceasta înseamnă participare cu credință, speranță și faptă la înfăptuirea a tot ce-i ideal spiritual și are la bază pe Dumnezeu.

Singurul leac pentru comunismul-materialist distrugător este contraponerea spiritualității. Cu o conștiință luminată de înțelegerea acestui lucru, să căutăm să fim cât mai prezenți și cât mai vii pe câmpul de luptă. E în puterea noastră să izgonim pe Satan de unde ne întâlnim cu el, după cum e în slăbiciunea noastră să ne lăsăm să-i cădem pradă.

Întrepunerea Domnului în Pruncu Iisus, a căruia Naștere o prăznuim de Crăciun, este taina credinței noastre care ne plasează în spiritualitate. Desigur că se poate spune, că dela Dumnezeu sunt toate: și materie și spirit. E adevărat. Însă viața numai atunci are o notă superioară și e în armonie cu Dumnezeu, când făcând uz de materie trăim în spirit.

Eugen BĂRSAN

## TATĂL NOSTRU

Tatăl nostru  
Nevăzut în înălțimile în care petreci veșnicia  
Plin de bunătatea pe care  
Nu o pricepem și ne plângem  
Că ești nedrept  
Că uști durerile noastre  
Si nu vrei să știi că suntem copii Tăi

Suntem orbi la tot ce faci pentru noi  
Când nu ne împlinesti dorințele deșarte  
Când nu vrei să uciți pe inamicul nostru  
Si când nu ne umpli de bogății și gloriei

Uităm drumul Golgotei călcat de sângele Tău  
Desprinderea de înmărmur ce-ai dat-o inimii noastre  
Porțile raiului ce le ții deschise celor ce știu  
Merge pe drumul aspru și pustiu al umilinței

Te-amenințăm cu pumnii și urlete de fiare  
Că ne-ai lăsat prea singuri să chinăm viața  
Că-i nedreptate'n totul ce vine peste noi  
Că ești prea rece-acolo în tronul tău de aur

Tatăl nostru,  
Ce ești viața însăși, ce ne-ai făcut să fim  
În nesfârșită bunătate  
Fără să arunci Tu trănietul și focul  
Să arzi păcatele noastre  
Ci lași să curgă frumusețile ce nu învrednicim  
Bucuriile ce nu le-am plătit îndostul  
Si lumea asta care e așezare picioarelor Tale  
Să fie a noastră.

Nicolae PETRA

## CE-ȚI DORESC EU ȚIE...

Urmare din pag. 1

fiecare an, iar cine nu face așa 24 de ore din 24 este "asocial" și suportă consecințele.

La această demență "internă" se mai adaugă și aceea "externă". Primind pe noul Ambasador al Statelor Unite la București, Seful a declarat ritos că "Relațiile dintre R.S.R. și U.S.A. sunt nevătămăte, și nu numai atâtea dar AMANDOUA TARILE ISI RESPECTA RECIPROC INDEPENDENȚA SI SUVERANITATEA". Ceea ce conspirația comunistă mondială nu face deloc, dar aceasta e altă căchulă. Suntem într'adevăr în plin balamuc, dar cel puțin noi cei de pe-acilea, cum s'ar zice în limbaj persidențialist, putem dorim liniștii: Seful asigură independența și suverani-

tatea Statelor Unite ale Americii. Să nu spună careva că asta n'ar fi nimic, și nu este în cea mai curată tradiție "Amin-Dada". Seful e mare, puternic, generos și nu bagă lumea la pușcărie pe cinci ani decât dacă ține acasă câțiva litri de ulei sau câteva kilograme de altceva, conform ultimei legi-decret, după care toți cei ce-au cumpărat mai mulți litri sau kilograme de alimente trebuie să le restituie statului, pentru ca să asigure... "ritmul comercial". Suntem liniștiți însă pentru că Seful ne asigură: nu va ocupa America pentru a împune asemenea legi. Dar bine nu dormim gândindu-ne la frații noștri Români, căzuți în puterea unei nebunii criminale.

Adrian B. COSMA



# "CETATEA INTERZISĂ"

M.F. ENESCU

Am mai scris despre consecințele funeste ale călătoriei lui Ceaușescu în China, în 1971. Ceaușescu s'a întors vrăjit de magia Dragonului dela Peking. Prima consecință a determinat faimoasele "teze din Iulie". Apoi din "teză" în "teză", s'a ajuns într'un deceniu la situația România de azi.

Printre altele văzute acolo, pe Ceaușescu l-a încântat probabil "Cetatea Interzisă" dela Peking. Si atunci s'a gândit s'o reconstruiască la București. Pe Colina dela Uranus a fost găsit locul ideal unde să se clădească Cetatea Regimului Stalinist. Acolo, între zidurile înalte, se vor refugia dinastia și "nomenclatura" pentru că s'a decis turburarea ce nu trebuie făcut pentru binele României. Pe parapete Gârziile Roșii vor păzi digestia și somnul potențailor de tumultul nemulțumirilor publice. Dar poezii Regimului ar face bine să le amintească versurile lui Victor Hugo despre sfârșitul Domniilor: "Gârziile de veghe la bariera Luvrului nu-i apară pe regi!" Si în adevăr, când bate ceasul sfârșitului nici o cetate cu ziduri cât de groase, nici o gardă cât de perfect înarmată, nu ferește nici un

regim de ce i-a fost scris. Nici Luvrul, nici Kremlinul, nici "Cetatea Interzisă" dela Peking, nu au scutit dinastile și pe autocrați de soarta lor. Nici destinul Regimului Comunist nu va fi schimbat de "Cetatea Interzisă" dela București. Când va suna "Ora Adevărului", porțile cetății vor cădea și vor intra alte forțe în bine sau în rău.

Astfel "Cetatea Interzisă" a lui Ceaușescu este unul din acele proiecte neabuzate, simptome ale unui sfârșit de regim. Dărâmarea unui întreg sector din București și costul noilor ziduri, contribuie la încordarea socială și economică într-o situație vecină cu disperarea. Toate mass media din Occident, Presă, Radio, Televiziune, concordă în asimilarea crizei din România cu cea din Polonia. În România ca în Polonia se constată același eșec al industrializării, aceleași datorii colosale în Occident, aceeași amenințare cu înfometarea populației, aceeași discreditare a Partidului Comunist în Clasa Muncitoare, aceleași revendicări sindicale și aspirații la înnoire, aceeași mână poplărată contra Regimului. Mai adăugăm și aceeași rezervă a Puterilor Financiare din

Occident în privința acordării de noi credite unor țări în stare de faliment.

Oricât de indulgente ar fi Puterile Occidentale față de Statele Comuniste, până la urmă vor fi constrânse de securitatea capitalurilor investite, să pună condiții sau să refuze noi credite. Ce se va întâmpla atunci cu țările comuniste fără protecția Occidentului? Căci nu numai Polonia și România, ci întreg Blocul Sovietic și în primul rând Rusia, își farăsc zilele din grația Capitalismului. Sistemul Sovietic a distrus resursele Economiei, și ceea ce e încă mai grav, morala socială și voința de muncă. Muncitorii, în industrie și agricultură, s'au convins de inutilitatea muncii fără spor în sistemul Sovietic. Incuria a ajuns atât de departe încât nu ne mai miră nici criza alimentară în țara noastră, în contrast cu mizeria de azi "Cămara de altă dată a Europei". Nu ne miră nici lipsurile cele mai grotestice, ca bunăoară sarea în țara cu zăcămintele pentru sute de mii de ani, cum ne asigură experții, plus Marea Neagră. Si ca împotrivre

la sărăcia alimentară în țara bogată odinioară cu puțin în hrană, cum procedează Guvernul Comunist în timp de pace? El decretează sancțiuni ca în timp de război, contra celor ce strâng provizii pentru timpuri încă mai grele. Acestea fac parte din penibilă predilecție a sistemelor totalitare de a scotoci în cămara cetățenilor în timp de război, dar sub regim comunist și în timp de pace. Aceasta este tradiția guvernelor rele cari nu știu altceva decât să recurgă la represiiuni contra efectelor. Guvernului Comunist nu-i poate trece prin minte că singurul leac este eliminarea cauzelor. Dar e adevărat, eliminarea cauzelor înseamnă eliminarea, sau cel puțin modificarea sistemului sovietic.

Așa vedem cum "Cetatea Interzisă" depe colina dela Uranus, nu este numai proiectul unui șir de bunkere blindate în apărare contra unei eventuale răzvrățiri populare. Ea este mai mult simbolul unei stări de spirit plin de contradicții interne, deopotrivă static, ierent înăuntrul și în afară, dar și stăruitor în rău. Petițiile de principiu ale Regimului nu mai înseală pe nimeni. Proclamațiile emfatiche nu mai găsesc nici

un crezământ. "Marea Revoluție Agrară" a fost redusă la o cultură ridicolă de dovleci și gulii în parcurile din București. Declarațiile de astă vară de partea Poloniei au fost re-tractate. În schimb citim în "Scinteia" o diatribă contra Revoluției Poloneze. Astfel și "Democrația Muncitorească" de care pomea atunci Ceaușescu, se întoarce acum în amenințări contra Clasei Muncitoarești.

Nici în relațiile internaționale, specialitatea lui Ceaușescu cu ani în urmă, nu vedem o linie rațională. Iată, vizita lui Carstens, Președintele Germaniei Federale, era un prilej de farguală pentruca Guvernul Comunist să ciupească niste credite pe termen mai lung. El bine, tocmai pe Președintele Țării cu punga plină de devize, Guvernul l-a tratat grosolan la Craiova, fără nici un motiv. Dar de Germania Federală depinde în parte situația economică a Statului Comunist. Bădăria dela Craiova s'a fie semnul unui colaps apropiat? Ori cum ar fi, știm ce făcea Jupiter cu mintea celor ce vroia să-i piardă definitiv.

Ne întrebăm atunci, Ceaușescu a știut vreodată ce vrea? Voința de Putere nu înseamnă și a ști ce vrea un om ajuns la Guvern. Pașii înaintea și înapoi la întâmplare, dovedesc o criză de concepție și de orientare în guvernământ. Consecința era de prevăzut de

mult. Regimul lui Ceaușescu se învârtă în vid. După toate măturile celor veniți din Tară, străini și Români, Regimul a pierdut frâna într'un stat anarhizat. Avem astfel încă un model de tiranie dublată de anarhie, paradoxul sistemului comunist. Cu toate puterile discredite ale Poliției represive, nimeni nu mai ascultă de nimeni, decât în bătăie de joc. Așa dispozițiile năstrușnice ordonate de sus, sunt executate îndată ca o demonstrație a absurdului și ca o formă sarcastică de sabotaj. Atunci? Atunci "Cetatea Interzisă" poate deveni mausoleul Regimului, dacă Ceaușescu nu se trezește în ultimul ceas.

Dar ca o comunicare simetrică cu Tara, s'a ridicat și în Exil o "Cetate Interzisă". O cetate tot simbolică a unei stări de spirit, tot atât de sterp, de plin de contradicții, de incoerent și de stăruitor în rele. Aceste două "Cetăți Interzise" parcă ar fi legate printr'un fir nevăzut, nu știm cât de causal sau de causal. Cele două "Cetăți Interzise", aliate virtual sau în parte chiar contractual, tind să sterilizeze Exilul și să-l reducă la o figură de departe una sau alta, sau a amândurora.

Noi nu le vom lăsa să răspândească spiritul descompunerii printre Români. La alianța "Cetăților Interzise" noi opunem pulsul vital al Solidarității Naționale.

## ROMÂNII ȘI PREMIUL NOBEL

George BRANA

Premiul Nobel rămâne pentru Români un fel de "fata morgana", atât vreme cât nu se revine la "ROMANIA". Ne referim, bine înțelese la premiul pentru literatură, nu la cel pentru științe, deoarece atâtea economie cât și chimia sunt domenii rezervate ale "geniilor" conducătoare, inclusiv asigurarea păcii mondiale, deocamdată și ea încă nerăsplătită cu invidiatul premiu.

Românii nu primesc acest premiu literar, indirect întotdeauna politico-social-moral, mai ales dela război încoace, pentru că este un premiu consacrat mai ales celor "angajați" pentru o cauză cu rezonanță mondială, și în primul rând aceea a "libertății", "nobilizată", ca să spunem așa după imensa gafă făcută cu Solocov, și reparată prin premiarea lui Pasternak. E drept că mizeria "Solocov" s'a repetat cu ultrastalinistul Pablo Neruda, cel mai mediocrul poet premiat de Suedezii, și s'ar fi repetat și cu Sartre, dar spre norocul "Nobelului" acesta a refuzat pur și simplu "premiul burghez-capitalist". De bine de rău toți ar predomina în numărul nobelizaților "angajați pentru libertate".

În România însă nu există niciun scriitor angajat pentru libertate, cum au fost în Rusia Pasternak sau Soljenjin. Scriitorii de origine Români din afara României, nu sunt bine văzuți de Suedezi ca Români, indiferent dacă sunt rău sau bine văzuți de regim, de altfel cu atât mai rău dacă sunt agreați de acest regim.

Suedia, care este un fel de "Elveția a Nordului" cu o

proprie "Veneție a Nordului" la Stockholm, era o țară foarte marginală, aproape uitată după crimele îngrozitoare din războiul de 30 de ani împotriva catolicilor din Germania, și după fugalul Carol XII, dar în epoca modernității târzii, din secolul trecut, a căpătat prin "Premiul Nobel", întemeiat în 1895 și distribuit cu regularitate din 1901, o importanță culturală pe plan mondial. Alfred Nobel, inventatorul dinamitei și al pulberii fără fum, a fost un genial naționalist. Datorită lui, Suedia lui Peer Gynt și mai târziu la Selmei Lagerlof plus divină Greta Garbo, a devenit un fel de țară a păcii, a științei și a literaturii mondiale. Ce frumos!

Academia Regală a Suediei oferă premiul său în valoare de un milion de coroane suedeze, "pentru opera literară care se distinge prin largimea vederilor ogindite în ea, prin bogăția ideilor și prin energia ei creatoare". După cum vedem nu există nicio condiție "națională", dar "largimea vederilor" nu este în niciun caz de căutat la niciun scriitor actual acceptat de vreun regim comunist, care oriunde trăiește exclusiv prin strămtimea vederilor, exclusiv "partinice".

Românii stau prost față de patronii acestui premiu din mai multe motive, care nu se reduc numai la "lipsa de largime a vederilor", sau la "lipsa de bogăție a ideilor", ca să nu mai vorbim de înăbușirea oricărei "energii creatoare", a oricărui elan creator, prin sistemul comunist însuși, care nu ar putea trăi nici cu "lăr-

gime de vederi", nici cu "bogăție de idei" nici cu "energii creatoare".

În afară de acestea mai este un motiv și el fundamental, pentru că oricum, Suedia este țara cu cel mai ridicat standard de civilizație, o democrație ireproșabilă, e drept condusă de un Rege, constituțional, dar a cărui modestie a manifestărilor de orice fel, și a condițiilor materiale de trai în raport cu rangul lui, sunt la ani-lumină departe de pretențiile acapatoare ale mofturoasei și lăcomie pe-rechi pseudo-dinastice din R.S.R. Iar cum lumea în genere judecă alte popoare prin felul în care se prezintă conducătorii lor, și Suedezii au judecat pe Români în ultimul timp prin conducerea lor, și mai întâi prin reprezentanții de capetenie ai acestei conduceri, faimoasa "pereche prezidențială" care, ca și în alte părți, și în Suedia s'a prezentat mizerabil. Se știe că Suedia este țara cea mai activă și în domeniul apărării naturii de toate destrucțiile care o amenință, mai ales din partea oamenilor. Stim că există astăzi în lume specii animale amenințate cu dispariția. Una dintre acestea este "oselotul" (fr. "ocelot"), un fel de pisică din America distrusă de negustorii de blăniuri din cauza frumuseții blăni ei, destul de mică, așa că pentru o haină sunt necesare zece de piei. Vă-narea acestui animal este o fărâdelege, pentru că este interzisă, dar în haină de "oselot" nu se poate obține decât prin contrabandă, cu mari sume de "dolari în natură". Ca s'o "facă praf"

pe modesta Regină a Suediei, adevărată "fată din-por" pe care tânărul Rege a cunoscut-o ca "ghid", când el era într-o vizită în Germania, pseudo-regina din fostul mic Paris, ajuns mică Moscova, s'a înfilit cu o mantie de "oselot", provocând astfel indignarea curții, a guvernului și a poporului suedez, ca să nu mai vorbim de presa care a și sărit ca arsă.

Vizita perechii pseudo-regale în Suedia a fost ultima în Occident, care s'a soldat cu un discret "la ne-mai-vedere". Ceea ce presa spaniolă spusese chiar pe față, după cum nici în Anglia sau Franța presa nu a fost deloc "drăguță" cu "dulcea" pereche din poezii. Toată lumea e sigură că jumătatea ecestei perechi așa de mobilă, nu ar avea deloc sensibilitatea principesei care prin șapte perne una peste alta, a simțit bobul de mazăre de sub cea mai de jos. Cât timp o țară este condusă de oameni care nu știu pe ce lume trăiesc, înconju-rați de slugi cum numai comunismul poate crea, vai de ea de țară! Si cât timp va ține în România acest regim al unor parveniti ai puterii care abuzează de ea așa fel încât au transformat un întreg popor în ceva între cerșetori și deșirați, Suedezii nici nu vor mai voi să audă de România, deci nici de vreun scriitor român, de unde ar fi el, din Moldova, din Crișana sau mai departe, fie el a-great sau neagreat de regim, dar cu atât mai rău dacă ar fi agreat. Pentru "Nobel" o națiune trebuie să se prezinte bine.

Pitești, 1949

AMIN

Sergiu MANDINESCU  
(mort după eliberare)

De-aș avea o pană de înger  
Si cerneală de bezne,  
Poate c'atunci mi ar fi lesne  
Să m'adun din toate risipirile,  
Să-mi aștern amintirile  
Si să spun tuturor de ce sângere.  
Era o noapte jefuită de stele;  
La fereastră nădejdi, zăbrele;  
La ușa salvării, lăcate;  
Iar frunțile noastre palide înnoptaseră toate.  
Când deodată din mijlocul nostru izbucni  
ca o flăcără neagră, ura.

Focul a cuprins într-o clipă  
Gând, suflet, aripă,  
Toată din tot și n'a mai rămas decât zgura;  
Baroase cumplite sfărâmaseră tăcerea  
În cioburi de sticlă mari cât durerea;  
Tândări din sufletul nostru au ajuns până la cer;  
Martirii ardeau pe ruguri de ger.  
Ah! cum mai bulbucă ochii istoria;  
Nu-i vine a crede că'n răcnetele noastre  
gemeau Cloșca și Horia;  
Că'n sufletul nostru de nădejde orfan  
Spânzurau noile dela opincile lui Badea Crișan.  
Într'un târziu toate sufletele zăceau sfărâmate;  
Ah! amintirea asta ca pe roată mă frânge;  
Pe jos erau risipiți crăpării de sânge,  
Plata atâtor și atâtor păcate.  
Atât de cumplite au fost suferințele,  
Atât de nebulă a fost urgia,  
Că'n noaptea aceea unii din noi și-au pierdut mințile,  
Alții și-au pierdut veșnicia;  
Din cel ce-au trecut pe acolo numai morții trăiesc,  
Asijderea lui, asemenea ție;  
Dar viața mea nu-i, nu-i prietene, decât o  
moarte vie.  
Ah! Doamne, iată-mă aici la ceasul comorilor,  
Îmbrășiându-mi durerea sub lespezi de patimi  
și chin;  
Aștept arhanghelul zorilor,  
Aștept învierea;  
În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului  
Duh, Amin!

Trimisă de Vlad Drăgoescu, Elveția.



# GRATIA CERULUI ȘI DISGRATIA PĂMÂNTULUI

Horia STAMATU

Sărbătoarea Nașterii Domnului, după 1981 de ani dela Intrupare, găsește lumea într-o fierbere pre-catastrofică, dar analogia între istoria de azi și istoria de acum două mii de ani nu este posibilă. Analogia istorică se reduce la faptul că istoria este locul catastrofelor însuși. Un foarte cumsecade profesor de liceu dela începutul acestui secol, și care probabil nici nu făcuse serviciul militar, spunea că "istoria lumii este istoria războaielor". Nu este adevărat. Războiul este o criză și dacă istoria lumii nu ar fi decât crize, nu ar fi nimic. Ceea ce a dat istoriei un sens a fost un eveniment opus cu o

sutăoptzeci de grade oricărei crize, a fost faptul cel mai plenar din istorie, Intruparea lui Dumnezeu. În funcție de acest eveniment istoria s'a împărțit în două, aceea de înainte și după Christos. Este un eveniment la fel de unic ca și creația lumii. În creația lumii intră însă și apariția omului pe pământ, care a fost îndelung pregătită.

Dar ce a fost apariția omului pe pământ? Nu cumva a fost aceasta o Intrupare ascunsă, mai umilă decât aceea de acum 1981 de ani? Nu cumva toată devenirea omului de până acum 1981 de ani, a fost o inseriere a muncilor umile ale lui Dumnezeu,

prin lucrarea ființei umane în așa fel încât pentru desăvârșirea ei să se dea la urmă El Insuși pe față? Nu este Christos Fiul lui Adam, Fiul Omului? Nu sunt diferite reflexe ale Dumnezeirii toate culturile din epocile precedente Intrupării, numite în general "păgâne"? Nu cumva analogia fundamentală stă între cele două Intrupări, Intruparea ascunsă a "duhului" în Adam și Intruparea vădită în Christos? Cu "începutul" și "apogeeul" umanității?

Transformarea timpului în eternitate, ceea ce ar fi analog cu deschiderea lui Adam spre etern prin Intrupare, a fost povestită în

antichitate ca o urmare a fugii lui Chronos-Saturnus dela Răsărit la Apus, din Grecia în Italia, unde a instaurat o "vârsta de aur", în care nu exista moarte, și a cărei amintire era sărbătorită de Romani în ziua Saturnaliilor, ajunsă apoi o săptămână, ca mai târziu la Români "Sărbătorile Crăciunului" care țin (eau) o săptămână, dela Nașterea Domnului la Anul Nou (Săptămâna colindelor, termen rămas dela Romani, preluat și de slavi mai târziu). Chronos, detronat în Grecia, fugise în Italia, deci dela Răsărit spre Apus. După această pildă păgânească a unei realități construite prin dorință, a venit realitatea istorică, aceea, trăită ca atare, Intruparea. O presimțire foarte apropiată în timp o găsim la Virgiliu, al cărui bimilenar dela moarte a fost sărbătorit în 1981 (70-19, a.C.). În "Bucolica" IV, Virgiliu anunță un nou început al lumii, cu altă vârstă de aur într'un nou regim al lui Saturn, în zodia Fecioarei, cu venirea unui copil "care va conduce lumea prin virtuțile tatălui său într-o eră de pace" ("BUCOLICA" IV, 16-17), și astfel secolele viitoare se vor desfășura sub influența lui Saturn, care știm de mai sus ce a însemnat după tradiție. Toate interpretările concrete istorice date acestei Bucolice sunt aproximații... "exacte", și dacă s'ar vorbi de viziunea unei "pax romana" nu s'ar spune mare lucru. Virgiliu era, dacă vrem, aparent un poet politic, sau mai bine zis "național" în sensul roman de atunci, dar mai era și un inițiat în științele de origine divină, din care se trag și părțile doctrinare din Vechiul Testament, iar "Pruncul" care să readucă "vârsta de aur", în sensul interior al "păcii" ființei umane ca "suverană a lumii", era anunțat și presimțit în toată lumea marilor culturi de atunci, cum ne spune și întâmpinarea Regilor Magi. Intruparea a fost într'adevăr realizarea visului de aur al omenirii, dar nu au recunoscut-o nici Romanii, Imperiul, nici Evreii, națiunea.

Nașterea lui Christos, care nu este fără o rațiune providențială în apropierea Saturnaliilor, eprecedată tot de o fugă dela Răsărit spre Apus, "fuga în Egipt", pentru că un rege orbit de pasiunea lumii, voia să ucidă Pruncul Providenței. Și așa a rămas în istorie exemplul primului genocid efectiv și în intenționalitate și în act: "Atunci Irod, când a văzut că fusese înșelat de magi, s'a mâniat foarte tare și a trimis să omoare pe toți pruncii de parte bărbătească, dela doi ani în jos, care erau în Betleem și în toate împrejurimile lui, potrivit cu vremea pe care o aflase întocmai dela magi" (Matei, II, 13). Fuga la Apus, în Egipt, era către originile științelor divine, de unde le adusesse și mesagerul din Vechiul Testament, era către sorgintea memoriei lumii, de care vorbește și Platon.

Așa cum metafora eternității din "vârsta de aur", rămasă în basmele noastre cu "pădurea de aur", sărbătorită de Romani la Saturnalii, era un fel de-a imagina eternitatea ne-pătată de moarte, ca în tradiția paradisului mai veche, preluată și redată mai departe în "Vechiul Testament", cu Christos Mântuitorul avem însăși realitatea ființei nemuritoare în trup de muritor. Până la Intrupare lumea a gândit în "ghiciră", în pilde, în metafore, iar dela Intrupare a gândit în miezul rea-

lității veșnice. Aceasta avea să fie religia lui Christos. Dar la această "gratie dumnezească" avea să se opună dela început un fel de reacțiune a inerției din pre-creație, istorificată în ceva ca o cădere, pe care am numi-o "disgratia istoriei", prin care nu înțelegem toată istoria, ci așa cum am spus doar istoria devenită inerție, în care omul în loc să aibă ochii în partea frunții îi are la ceafă. Această "disgratie istorică" a început cu discriminarea principală, a unei categorii socotite primejdioase pentru Regele lumii, categorii care era cum am văzut o generație de prunci, și a fost urmată de exterminarea unor vieți în murgre, pe motivul că ele ar fi reprezentat o primejdie viitoare pentru puterea seculară, deci s'a făcut "procesul de intenție" și s'a dat o sentință urmată de execuție pentru o culpă neconsumată, ci doar "posibilă în viitor". Dar după aproape două milenii creștine, "procesul de intenție" și condamnarea anticipată pentru culpe neconsumate, extinsă la colective întregi, sociale, rasiale, ideologice, naționale, fac la un loc crima dominantă din acest secol de sfârșit de mileniu. Această crimă îngrozitoare este expresia cea mai dezolantă a unei disperări fără leac și a unui nihilism fundamental. Când oamenii ajung să nu mai creadă în nimic decât în "primejdia viitoare" care implică obligația exterminării unei categorii umane, disgratia lor se manifestă prin "discriminarea" principală, urmată de "exterminarea" fizică sau morală, sau și una și alta, cum vedem că se face de peste 60 de ani, cu motivările cele mai opuse, dar cu aceeași disperare și nihilism.

În acest an, 1981 dela Intrupare, dela renașterea lui Adam în eternitate, trebuie să constatăm că avem destui compatrioți și în lumea liberă, solidari într-o "discriminare" cu manipulatorii culturii inerției minerale a fundamentalei reacțiuni anti-christice. Pentru acești oameni, foarte imbibăți de "național" în genere, Intruparea nu este o realitate, pentru că dacă ar fi, ei și-ar aminti de originile "discriminării" și ale "genocidului" la Irod. Noi socotim însă, că dincolo de orice inerție precreețională, suntem legați cu toți semenii noștri din TOT NEAMUL OMENESC "în Christos", nu "în Irod", și sărbătorim Intruparea lui Dumnezeu, nu puterea seculară, sau simulacru de putere al cine știe căror Regi-ne-Regi ai acestei lumi, ajunsă în unele părți ne-lume sau anti-lume, de unde încep oamenii să-și ia lumea în cap. Pentru că biruitor în eternitate este numai Nazarineanul, Regele eternității încununat cu o coroană de spini, și care s'a născut în exil, prunc adăpostit în ieslea încălzită de răsuflarea făpturii negrăitoare, dar și ea din origini sfinte. Cei trei "pastori ce se nălmiră", Regii Magi, duși de steaua "ce ne-a răsărit", i-au întors spatele lui Irod, ascultând de știința lor, veche de când s'a născut "lumina cunoștinței" în Adam Omul.

Credința noastră deci nu poate fi în Irod, nici în curțile lui din marginile bănuite de nihilism și desnădejde, așa că repetăm cu Mântuitorul: "Să nu ispitesti pe Domnul Dumnezeul tău" (Matei, IV, 7). Pentru că Domnul nu este iubit de noi ca să strivească pe alții, ci este iubit ca să fie în noi și să ne întărească. De aceea s'a intrupat: PENTRU TOTI OAMENII ACESTEI LUMI.



## Sărbători Fericite și la Mulți Ani!



# REVELION ÎN BALTA BRĂILEI

Dumitru LUPASCU

Sărbătoarea sfântă a Nașterii Mântuitorului și a Anului Nou sunt pentru mine un prilej de răscollire a memoriei, de redescoperiri de frumoase episoade petrecute în casa părinților mei, în copilăria și adolescența mea.

După 1944, îmi este mai greu să găsesc asemenea amintiri frumoase, deoarece viața devenea din ce în ce mai anostă, mai tristă, mai preocupată de nevoile elementare zilnice de trai.

În acest context, siastăzi, după 18 ani îmi amintesc de revelionul ce l-am petrecut la trecerea din 1960 în 1961, în Balta Brăilei.

Pe vremea aceea eram inginer proiectant la Direcția Regională PTT Constanța, un fel de linie de garaj, deoarece în ciuda susținerii ce o aveam din partea inginerului șef, conducerea "politică" a acestei instituții, înfrunte cu directorul ei Rusin (fost factor poștal undeva prin Cadrilater), mă calificase de "dușman al poporului" deoarece îmi dădusem demisia din "armata populară" și mai ales pentru că fusesem un element lipsit de combativitate revoluționară (adică nu informam partidul despre manifestările dușmanului de clasă (?) din armată).

În fine dându-mi seama că pentru moment nu aveam altă ieșire, mă resemnasem și mă dedicasem cu toată seriozitatea la întocmirea proiectelor ce-mierau date în sarcină.

În aceste împrejurări, în ziua de 29 Decembrie 1960, pe când mă găseam în birou, telefonul sună și inginerul șef - devenit între timp director regional - mă întreabă dacă am vreun "proiect pentru noaptea de Revelion".

Nu, răspund eu, pentru că într-adevăr nu-mi făcusem încă nici un plan în acest sens.

Vino imediat la mine să-ți povestesc ceva, încheie directorul conversația prin fir.

După 5 minute eram așezat pe fotoliul din fața biroului său, și începea a-mi spune:

- Am o sarcină deosebită pentru tine, în dimineața de 3 Ianuarie 1961, trebuie să îmi prezinți un proiect de execuție (tehnic și financiar) pentru o linie telefonică Hârșova - Mărașu.

Trebuie să explic pe scurt, că satul Mărașu (sat de pescari) este situat în Balta Brăilei, pe malul canalului Brăilei la circa 20 Km de Hârșova. El aparține până atunci regiunii Galați și printr-o restructurare a împărțirii țării în regiuni, pe data de 1 Ianuarie 1961 trecea la regiunea Dobrogea.

Până atunci, singurul mijloc de telecomunicație al satului cu restul țării, era o legătură radio cu Brăila, care nu știu dacă era prin Morse sau fonie, dar știu că era foarte defectuoasă, iar prin noua sa orientare, se decisese conectarea la rețeaua telefonică, printr-o linie fizică, la centrala cea mai apropiată, din Hârșova.

Proiectul tehnic de execuție și financiar era necesar pentru cunoașterea problemelor și evaluarea creditului necesar.

Deci trebuia să parcurg zona pentru a stabili traseul optim și a studia detaliile, astfel că în ziua de 30 Decembrie, înarmat cu cele necesare, mă urc în autobuzul Constanța-Hârșova, unde ajung pe la ora 17. Sunt așteptat de supraveghetorul de linie telefonică al sectorului Hârșova, care trebuia să mă însoțească, și toată seara, în camera hotelului, discutăm ce aveam de făcut în următoarele 2 zile.

A 2-a zi, 31 Decembrie, dimineața, plecăm pe jos la drum

și ajungem la Dunărea veche, unde studiez elementele de pozare ale unui cablu subfluvial, deoarece fluviul având o lărgime de circa 180 metri, trecerea cu o linie aeriană nu era posibilă.

În după amiaza zilei, termin acest obiectiv și cu o barcă trecem Dunărea deoarece urma o linie aeriană de circa 16 Km prin Balta Brăilei.

Aci, totul era pustiu, nu era nici măcar un drum de care, știam din hartă că până la Mărașu nu aveam să întâlnim nici o localitate ci doar mici canale naturale și bălți.

Fapt neprevăzut este că dela căderea serei, s'a lăsat o ceață groasă care limita vederea la 20-30 metri. Direcția aproximativă în linie dreaptă ce o stabilisem cu harta spre Mărașu o pierdusem și în scurt timp ne-am răătăcit, mergând la întâmplare sperând să întâlnim pe cineva din partea locului sau vreun alt indicu.

Zadarnică speranță. Supraveghetorul nu cunoștea zona deoarece până atunci nu făcea parte din sectorul său de activitate.

Ceasul ce-l aveam, îmi dădea singurul indicu: ora.

Astfel, pe la miezul nopții, ajungem în fața unui gard de sârmă ghimpată de circa 3 metri înălțime, dincolo de care nu vedeam nimic din cauza cepei, dar ne-am zis că în mod sigur el trebuie să înconjoare o proprietate, poate chiar o locuință și că trebuie să aibă o poartă. Pornim de-a lungul lui, luând la întâmplare sensul spre stânga.

După mai bine de o oră de mers, ajungem într-adevăr în fața unei porți în spatele căreia se găsea o cabană de lemn. Nici o lumină și nici țipenie de om sau câine.

Batem în poartă și iată că ușa cabanei se deschide și o sentinelă îmbrăcată în haine kaki matlasate, cu căciula militară și înarmat cu o "vintofcă" (denumirea rusească a puștii mitraliere) își face apariția și pe un ton ce manifesta surpriza, nemulțumirea și severitatea, ne întreabă cine suntem și ce căutăm.

Îi explic rostul vizitei noastre inoportune și întreb cum putem ajunge la Mărașu.

Ne "ordonă" să nu mișcăm, intră în cabană și învârtă manivela unui telefon de campanie. Conversația e scurtă, apoi iese și ne spune să așteptăm sosirea șefului gărzii.

După 10 minute acesta sosește înarmat cu o lampă electrică și ne cere acte de legitimație.

În pun toate la dispoziție, plus ordinul meu de serviciu care stipula misiunea ce o aveam.

Le examinează și ne pune întrebări referitor la modul cum am petrecut timpul dela plecarea din Hârșova.

Între timp, ceasul arată ora 3 dimineața și frigul ne pătrunsese în oase.

Șeful de gardă intră la rândul lui în cabană și telefonează șefului "unității".

După o așteptare destul de lungă, iese și ne spune că drumul la Mărașu este destul de anevoios noaptea din cauza bălților, că nu ne poate da un însoțitor, dar că ne poate găzdui în "unitate" până ce se face ziua, ceea ce noi acceptăm bucuroși.

Ne pune apoi condiția de a avea nici cel mai mic schimb de cuvinte cu "personalul" întâlnit în "unitate" și a nu cere nimănui vreo explicație. Suntem conduși

într-o cameră a unei alte barăci, construită din lemn și văruiată. Singura fereastră era bătută în cuie și astupată pe dinafară cu obloane.

Lumina era asigurată de o mică lampă cu petrol iar încălzirea de un godin de tuci, rece ca ghiăța.

Mobilierul consta dintr-o bancă mică și un fel de pat, adică un planșeu de scândură de 2 X 2 metri, susținut de patru butuci, pe care se găsea o saltea de paie. Atăta tot, nimic pentru învelit, sau albituri de pat.

Am întrebat dacă nu am putea face puțin foc în sobă, dat fiind că nu aveam pentru învelit decât propriile noastre paltoane.

- Așteptați, ne spune, și iese pe ușă, iar după vreun sfert de oră revine însoțit de un alt "personal" ce purta un braț de cioturi de salcie.

Acest personal mi-a reținut imediat atenția căci era foarte

diferit de ceilalți doi ce-i cunoșcusem în această "unitate".

Păstrez și astăzi vie în minte imaginea acestui om. De sub un palton bleu marin destul de ros, ieșea un pantalon răscut pe picior și strâns în ciorapi iar drept încălțăminte niste păsări de casă binecunoscuți la noi.

La gât un fular gri iar pe cap o căciulă neagră. Părea de circa 37 - 40 ani.

Trăsăturile feței, distinse erau amestecate cu semnele unei vieți mizerabile.

Aspectul său avea o notă de blazare.

L-am urmărit în timp ce așeza așchile pentru aprinderea focului iar când totul a fost gata, a scos o cutie de chibrituri să aprindă.

A încercat câteva beje fără rezultat, probabil că chibriturile erau umede sau mai știu eu ce, încât șeful gărzii, tot timpul prezent, aflând că nici eu nici însoțitorul meu nu fumam, deci nu

aveam nimic de aprins, pleacă să caute o brichetă.

Profitând de lipsa lui, mă adresez în șoaptă "omului" și-l întreb: Dumneata, ce meserie ai domnule? (nu știu de ce, eram curios să știu acest lucru).

El mă privește lung, apoi coboară ochii și-mi șoptește la răndul lui: -Sunt medic.

E tot ce a putut să-mi spună, căci în ușă apăruse figura severă a șefului gărzii, dar a fost destul. Am înțeles totul: unde eram, cine era el și ceilalți și în fine în ce fel de țară mă aflam.

La 6 dimineața am fost sculați și invitați să plecăm deoarece "personalul" era trezit și începea programul (iar eu am înțeles în plus că noi nu trebuia să-i vedem și nici ei să ne vadă).

Iată cum am petrecut un revelion într'un... GULAG ROMANESC (ce rușine!).

## MOȘ AJUNUL

Gr. CAVAFU

Ninge!...

Fulgi de zăpadă cad molcom, acoperind cu gingașe aripioare de fluturi crengile copacilor, străzile, vehiculele, trecătorii...

Orașul se înveșmântă în hermină...

Pe albastră străvezie boltă a cerului, s'au aprins făclii.

Pretutindeni licăresc lumini, împodobind noaptea cu străluciri de nestemate.

Încet...pe nesimțite străzile se întroienesc, fulgi de nea se odihnesc pe ferestre.

Natura fascinează... Pământul respiră noua dumnezeiască mireasmă.

E mistica noapte de MOȘ AJUN.

Copleșitoare, fermecătoare seară a copilariei... Sufletul îmi este răscolit de dulci și îndepărtate amintiri...

Privind în urmă, strivesc o lacrimă între gene.

Cu Moș Ajunul începea șiragul de zile sfinte, a reu-niunilor familiare la vâpala focului îmbietor din vatră,

a gingașelor emoții celor mici la sosirea Moșneagului Crăciun, a bradului încărcat cu daruri, poame și jucării, a meselor îmbelșugate cu bufele umflate, a omeniei, a voiei bune, a zilelelor de închinare, de smerită rugă către Cel-Atotputernic, serile petrecerilor încântătoare.

Căsele erau inundate de lumină, porțile deschise, bradul strălucia majestos răspândind aroma pădurii, căminul mirosea a smirnă și tămâie...

Bucate rare, cozonaci cu cușma pe o ureche radeau zăcând pe albe fețe de mese scorbite, între crenguțe de brad și vâsc, orânduie în tindă alături de sacul cu nuci, coșul cu mere și, desaga cu covrigi pentru colindători...

Vibrau căminele de cântece în proslăvirea Nasterii Pruncului Sfânt, harul ce-

resc se revărsa asupra noastră; ne oblăduia.

În cleștarul nopților de ger se simțea viața creștină, domnea o înaltă spiritualitate: era Pace pe Pământ.

Și astăzi vatra răspândește aceeași flăcără, dar...climatul intim al căminului nu mai este același...focul nu mai dogorește...ideaurile s'au sfărâmat, ființe scumpe ne-au părăsit...peste inimi s'a așternut beteala singurătății...

Caut armonia, înălțările sufletești...farmecul de odinioară care ne-a vrăjit copilăria...

Caut măreția unor zile sfinte trăite departe...în țara omeniei și a belșugului, în țara mea de basm, caut adevărata incandescență văitoare a cinstirii Pruncului Nasterii Pruncului Sfânt, caut Moș Ajunul românesc, caut specificul dătinilor noastre românești,

cu sâniile cu zurgălăi răzbind anevoie pe uliți, caut micuții colindători, ce în zori, cu fețe roșii de frig smorțându-și nasul cântau: "Bună dimineața la Moș Ajun", "Această noapte e pentru noi", "Am venit și noi odată", "Caut corurile școlare care ne desfățau cu minunatele colinde: "O ce veste minunată", "Steaua sus răzare", "La sculați boieri mari!"...

Moș Ajunul, minunea copilariei noastre, nu mai este!

Contraste stridente, aspre, însoțite de un trist îndepărtat ecou, răspund că peste toate s'a așternut pulberea vremii...că porțile inimii sunt zăvorâte...armonia este sfărâmată...fermecătorul edificiu al Moș Ajunului a fost dărâmat, vestind exilului osândă plânsului, a dezamăgirii, a amărăciunii, a nemărginitei dureri...

Contraste stridente, aspre, însoțite de un trist îndepărtat ecou, răspund că peste toate s'a așternut pulberea vremii...că porțile inimii sunt zăvorâte...armonia este sfărâmată...fermecătorul edificiu al Moș Ajunului a fost dărâmat, vestind exilului osândă plânsului, a dezamăgirii, a amărăciunii, a nemărginitei dureri...

Contraste stridente, aspre, însoțite de un trist îndepărtat ecou, răspund că peste toate s'a așternut pulberea vremii...că porțile inimii sunt zăvorâte...armonia este sfărâmată...fermecătorul edificiu al Moș Ajunului a fost dărâmat, vestind exilului osândă plânsului, a dezamăgirii, a amărăciunii, a nemărginitei dureri...

Contraste stridente, aspre, însoțite de un trist îndepărtat ecou, răspund că peste toate s'a așternut pulberea vremii...că porțile inimii sunt zăvorâte...armonia este sfărâmată...fermecătorul edificiu al Moș Ajunului a fost dărâmat, vestind exilului osândă plânsului, a dezamăgirii, a amărăciunii, a nemărginitei dureri...

Contraste stridente, aspre, însoțite de un trist îndepărtat ecou, răspund că peste toate s'a așternut pulberea vremii...că porțile inimii sunt zăvorâte...armonia este sfărâmată...fermecătorul edificiu al Moș Ajunului a fost dărâmat, vestind exilului osândă plânsului, a dezamăgirii, a amărăciunii, a nemărginitei dureri...

Contraste stridente, aspre, însoțite de un trist îndepărtat ecou, răspund că peste toate s'a așternut pulberea vremii...că porțile inimii sunt zăvorâte...armonia este sfărâmată...fermecătorul edificiu al Moș Ajunului a fost dărâmat, vestind exilului osândă plânsului, a dezamăgirii, a amărăciunii, a nemărginitei dureri...

Contraste stridente, aspre, însoțite de un trist îndepărtat ecou, răspund că peste toate s'a așternut pulberea vremii...că porțile inimii sunt zăvorâte...armonia este sfărâmată...fermecătorul edificiu al Moș Ajunului a fost dărâmat, vestind exilului osândă plânsului, a dezamăgirii, a amărăciunii, a nemărginitei dureri...

grea pustietate...cunoscută, îndurate și măturisite, lăsate posterității de nefericitul poet al Tristeilor, acel neîndoielios memento, greu blestem:

"Cum patria amisi, tum me perisse putato, Et prior et gravior mors fuit illa mihi..."

"Când am părăsit patria, atunci puteam să socotesc că am murit;

A fost prima și cea mai gravă moarte..."

Azi, Prăznuirea Moș Ajunului a dispărut...iar Crăciunul contravine adevăratei cinstiri a Nasterii Pruncului Sfânt, circumscrindul într-un cadru superficial, jalnic de redus, o singură zi, fiind fără tăgadă o gigantică dezgustătoare îndeletnicire comercială, o supărătoare denaturare morală, departe de sensibilitatea lumii creștine, departe de proslăvirea noastră românească, departe de datinele noastre sfinte...

Tempul a fărâmat armonia vremurilor și, a lăsat în urma ei cenușa aducerilor aminte...

Ninge!...

Pe acoperișurile clădirilor au crescut albe puci ciobănești...

Vântul vâiește...urlă...răvășește omătul...Visez dureros la întreaga bucurie a copilariei du-se...

Trist...Îl aștept pe Moș Crăciun; îl chem...

"Moș Crăciun din vremuri bune,

Însenina-mi gândul rău Și cu fața ta blajină! Alb răsări din perne moi, Calcă-ncet, nimic nu spune! Strânge - mă la pieptul tău,

Si să plângem amândoi, Moș Crăciune!"



# DEMENTĂ DESLĂNȚUITĂ

Ion COMAN

Scînteia din 18.X.1981, publică în prima pagină un "Decret", semnat la urmă de "Președintele" în persoană. Transcriem articolul 3: "Unitățile agricole socialiste, toți locuitorii din mediul rural și urban care dețin terenuri agricole au obligația de a le cultiva și obține produse agricole, de a crește animale și păsări, pentru satisfacerea nevoilor proprii de consum și crearea resurselor necesare fondului de stat". Aceasta este "literă de lege", nu literatură suprarealistă. Dar: care locuitorii din "mediul urban" pot să dețină... "terenuri agricole"? Nu există în acest caz de "legiferare", decât două posibilități: ori zisul Președinte a iscalit fără să citească, ori a citit și n'a înțeles nimic. Sau altfel

zis: ori este o cursă întinsă Președintelui, ca să cadă pe spinarea lui asemenea absurdității, ori Președintele însuși a dictat el legea, în linia absurdelor porunci prin care fierbe lumea fără apă de 16 ani. Dacă înțelegem prin "teren agricol" orice suprafață de pământ pe care nu s'a clădit nimic, în "mediul urban" găsim următoarele feluri de "terenuri agricole": maidanele, curțile oamenilor, terenurile virane, parcurile și grădinile publice. Toate acestea sunt suprafețe foarte mici, cele mai mari fiind parcurile și grădinile publice. Așa dar Președintele, care a dăruit Biserica Enei, punct de reper tradițional în capitala țării, numai ca să profite de ocazie și să dărâme o Biserică istorică, s'ar putea să fi pus

gând rău grădinilor publice și parcurilor din orașe, ca fiind niște insuportabile rămășițe burgheze, dăunătoare "economiei socialiste", și a hotărât defrișarea lor, de boschete și copaci ornamental care "nu produce" nimic, și nu "folosește la nimic". Pentru că Președintele este cel mai mare economist român din toate secolele. Mofturi ca Cismigiu, fostul "Parcul Carol", "Grădina Botanică", "este" ca o bărnă în ochii poporului, căruia Partidul trebuie să-i dea pâine și nu are de unde. Raționarea pâinii și mămăligii stabilită în cantități relative în articolele 8,9, și 10, nu se referă doar la făină, mălai, "pâine", ci mai ales la CANTITATEA DE GRAU ȘI DE MALAI care se cuvin fiecăruia pe an. În articolele

8 și 9, este vorba de asigurarea "în medie pe persoană: pâine, făină, paste făinoase și mălai, în echivalent de până la 150 Kg. grâu și până la 30 kg. porumb", pentru cei "dela orașe" sau din "municipii", iar pentru cei dela țară "unitățile agricole" trebuie "să prevadă asigurarea unui consum "de persoană, de până la 150 Kg în echivalent grâu și 30 de Kg. în echivalent porumb", pe an bine înțeles. În articolul 10 însă, "Pentru populația din zonele de deal și munte, precum și din celelalte localități ne-productoare de cereale, se asigură pâine și mămăligă "în echivalent de până la 120-130 kg grâu și 30-40 kg porumb", deci mai puțin. Imensa bătaie de joc din această "lege" se vede și din totala lipsă de control a limbajului, pentru că nu se

spune măcar "regiuni" ne-productoare", ci "localități", ceea ce ar însemna că prevederea corespunzătoare se poate aplica în orice "oraș", întrucât în niciun oraș nu se produc grâne. Nu mai vorbim de "echivalențe", deci câtă făină corespunde la o pâine, cât porumb la o cantitate de mămăligă, toate aceste rămânând să fie socotite "după ochi" de vătăfii și vătăfele care au pâinea și cuțitul în mână. Această aparent demență pretinsă "lege", care este numai chee într'un fel d'apogeu, de pungășie sau demență, cum vrem s'o luăm, în articolul 16: "În conformitate cu prevederile legale, CEREALELE NU POT FACE OBIECTUL COMERTULUI PARTICULAR", dar în paragraful următor scrie: "Membrii cooperativelor

agricole de producție și PRODUCATORII AGRICOLI INDIVIDUALI POT SA VANDA CEREALE DIN PRODUCTIA PROPRIE".

Așa se prezintă la ora actuală sinistrul joc de-a "uite popa, nu e popa", în țara uitată de Dumnezeu și rămasă pe mâna economiștilor care fac asemenea "legi". După ce au fost asasiinați toți câinii din România, ca "animale neproductive", după ce s'a făcut dezastrul ecologic în bazinul Dunării, și prin otrăvirea animalelor de pradă, crimă semnalată de un poet, putem fi siguri că va veni și defrișarea tuturor "Cismigiurilor" care mai sunt în orașele și orașele țării. Dar, cine știe, poate că mai înainte va fi defrișată Cetatea de Dâmbovița de acest cucui canceros, adus de soartă în capul României.

## CANCANUL DELA CANCUN

Nicolae STOIA

Este un moment de reflecție pentru noi toți. Când Președintele Mexicului, țara gazdă, anunță ideea "forței explozive a popoarelor sărace" desigur că dezvăluie un adevăr. Dar ar fi naiv să nu avem în vedere tabloul general. Astfel chiar admitând străvechia teorie că la baza oricărei proprietăți este răpitul, actualele mase atît de sărace n'au un cont de reglat decât cu proprii conducători și cu ele înșile dacă ținem seama de nesocotita lor dezvoltare demografică.

Faptul că vecinul a generat o duzină de plozi nu justifică ocuparea grădinii dumitale. Desigur că responsabilitățile sunt multiple, complexe. Nimeni nu poate sta înafara lor. Ca de pildă Uniunea Sovietică. Lasă că Președintele Reagan le-a spus-o și expune minunat întreaga problemă a ajutorului de dat Lumei a treia, deci nu insistăm. Ceea ce am dori să scoatem în evidență, este totala lipsă de înțelegere a guvernelor respective față de stagnarea economică din America, față de ideea unei participări colective a tuturor țărilor dezvoltate inclusiv URSS și față de realitatea că Statele Unite pot doar sugera nu și determina dirijarea capitalului (particular) și încă fără profit, spre țările înapoiate.

Poate că acum este într'adevăr momentul sincerității și al răspunderilor, doar că focul trebuie îndreptat spre adevăratele obiective. Dacă URSS are de exportat doar agitație, instrucție pentru terorism și arme, ar fi drept să se aștepte în schimb la ceva corespunzător, după proverbul: "Cine seamănă vânt, culege furtună". Nu-i mai da atunci, grâu. Punct.

Dacă cerem capitalului atașament pentru cauza națională, responsabilitate față de întreaga comunitate, înfrângere a setei de câștig, atunci sindicatele de muncă ar trebui să participe cu simț de răspundere în complexul-mecanism al economiei, evitând escalarea salariilor, contribuind la angajarea în producție a întregii forțe de muncă. Muncitorul însuși stabilește armonie sau dispoziția conflict cu capitalul, gradul de integrare în acțiunea de redresare și menținere a economiei, înfrățit măsura în care mănă înainte mecanismul pensionării. Iar ca viziune generală: controlul exploziei demografice.

Noul născut intră ca membru al comunității cu care va stabili mai târziu relații de colaborare, în vederea căruia aceasta din urmă trebuie să se planifice. Dar e dată peste cap și începe harababura, haosul și până la urmă chiar dezastrul final, dacă pruncii apar ca o invazie de lăcuste. Se cuvine un pic de minte și de bun simț din partea celui care pune în circulație un copil. Doar cucii își pot passa răspunderea creșterii progeniturilor.

## S.FUMAGALI Punct și virgulă

### DOMNUL GOE PRINTRE NOI

S'a văzut vreodată o pasăre luându-și puți, să-și ducă în vizită la altă pasăre? Sau vre-un patruped sălbatic făcând același lucru? În schimb omul își ia de mână puți și îi duce în vizită, din mândrie maternă sau paternă, (justificată până la un anumit punct, dar incomodă dela acel punct mai departe). De fapt, copiii nu sunt mari amatori de vizite, (cu excepția ideii înghîțirii unor dulciuri); ei mai bine s'ar juca, s'ar hărjoni, îmbrăncindu-se bucurioși, după cum le cere surplusul de energie din ei. Așa însă, la o vizită, stai fixat pe un scaun, aia nu-l voie, aialaltă nu, nu-ți suflă nasul cu degetele, nu scuipi pe jos, nu tragi de coadă pisica, nu spargi un gemuleț; și asta se mai cheamă viață?

Isus a cerut să fie lăsați copiii să vină la El, mizând pe candoarea lor, în dorința de a-i feri de alterări.

Azi, s'au mai schimbat lucrurile.

Prin Răsăritul European, s'a interzis bătaia în școli, foarte frumos, aștept să devină omul copț, să stîl în ce dați, și copiii au devenit îndrăzneți, personali, nu rareori obraznici. Povestea aia cu bătaia ruptă din Rai, nu mai ține. S'a fumat...

Care RAI?... Care RUP-TURA?...

Suntem realiști, contemporani computerizării, zborului în lună, în stele, în infinit. Unde să mai începă Raiul? Deci, nu se mai bate copilul, se reduce prin vorbă caldă, și el, în spate, își scoate limba, răsărind de educatorul de școală nouă.

Am spus la o școală, profesoarei-dirigintă, care se plîngea de purtarea fiului meu, (pe care eu nu-l

loviseam nici măcar cu o floare), că o autorizez să-l pedepsească fizic, dacă ea crede de cuviință, subliniind că, mamă fiind, nu-l va lovi inuman. (Acolo o palmă, două și gata). Profesoara a refuzat cu indignare. Ceilalți părinți, din sală, m'au urât din toată inima, mi-au spus "criminal", unii chiar "monstru". Copiii lor înnebuniseră tot cartierul care tăcea mîlc și răbdă. Am auzit că într-o țară nouă, cu multe realizări tehnico-economice, educația copiilor se face tot așa, dându-le numai drepturi și nesancționându-i sub nici un motiv!

Careza: vor să-i facă oameni îndrăzneți, curajoși, plini de inițiativă și personalitate. O fi, nu mă pricep; până atunci însă, ei se prezintă ca niște mici bestii cinice și răzgăite, care consideră pe orice matur trecut de 40 de ani o hahaleră bătrână, bună de aruncat la deșeurile.

Si parcă nu e bine nici acum, nici în viitor!... Fiecare vîrstă, cu dîchiul ei. Ești copil, joacă-te, desfășoară-ți fantezia, bucură-te de soare, iarba și aer curat; nu e neapărat să fi un domn Goe!...

Într-o vizită, o familie aduce un copil, (nu prea mic, nici prea mare), și gazdele îl tratează cu multă atenție. Copilul însă, răstoarnă totul din casă, distruge câteva obiecte de preț, aruncă mîncarea din gură, (suprasaturat), scuipă în farfuria tatălui, scoate limba la gazde, în fine are un repertoriu bogat în inițiative. Părinții răd, vag stăneniți, spun șoptit: "Nu-i frumos", dar nu iau alte măsuri. Gazdele răbdă, su-rîd galben și abia așteaptă să-i vadă plecați, pentru că

nici nu se gîndesc la o nouă invitație.

Trebuie să fim îngăduitori față de copii, (și nu suntem?), chiar dacă ne sparg capetele, al lor e viitorul. Stați, oameni buni, că facem confuzii mari în noțiuni!

Una e să maltratezi un copil, fiind în plină dezvoltare lipsită de forță apărării, (excepție fițetele lor care pot perfora timpanele), și alta e să-i aplici, pînă tești, deci cu milă și grijă, o corecție. Dacă n'o faci acum, când s'o mai aplici, când va fi matur? Atunci te va bate el pe tine, pentru că n'ai știut cum să-l crești. (S'au înfălțit cazuri).

Am văzut în autobuze, tren, avion, mașini mici, zeci și zeci de "domni Goe", (numărul lor pare în continuă creștere pe glob), și alături "mamife" cu bune intenții și cu proaste metode. Până și câinii, răsfățați și ei din cale afară într-o lume plină de contradicții, nu prea agreează pedagogia aplicată celor mici. Li se dă totul, li se sacrifică totul, au numai drepturi și nici o datorie; în felul asta cresc egoiști, infatuși și meschini. Când vor fi mari, vor privi în urmă o copilărie matură, uniform-cenusie și în fața un viitor incert, devreme ce nimic nu li s'a interzis până acolo. Să fim noi rezultatul unei educații greșite, când mai mult îi respectăm pe adulți decât ne temeam de ei și de aceea poate am rămas mai puțin îndrăzneți și deloc obraznici, în mijlocul unor vremuri când numai "obraznicul mîncă praznicul"?

Greu de răspuns și la unele și la altele.



1982  
la multi ani



# ORA DESTINULUI SUNĂ

Irina UDRISKY

Într-o oarecare măsură pot spune că noi am avut noroc. Mult noroc ! . . .

. . . Frica, tristețea, amărăciunea și-au întins mohorâtul lîmpiu peste tot.

Oprirea de o zi ce făcusem și trecerea în revistă a atîtor orori la care fusesem cu toții martori, au stins în mine orice speranță de îndreptare spre mai bine a prezentei situații. Acea licărire de nădejde, singura care mai poate reconforta ființa omenească scufundată în necazuri, murise în fața realității pe care o trăiam. Trebuie însă să ajungem în Capitală, unde-i însoțesc pe cei ce mi-au fost în ultimul timp camarazi la

bine și la rău și gândul despărțirii de ei mă întristează și mai mult.

. . . Plouă cu găleata ! Ca vitele îndreptate spre abator, în același camion, înaintăm încet prin mijlocul câmpiei, băuți de ploaie, vânt și nenoroc. Ici și colo, arbori goi. Cai morți. Câini răciți. Nici o ființă omenească însă. Totul este părăsit. Năvălitorii ruși înspăimântaseră lumea mai rău ca focul din cer sau cutremurul de pământ.

Esti tu, deci, "țara mea de dor". Înăbușită sub un apăsător nor de doliu ? Esti tu, deci, București care aparî în fine, ca un peisaj lunar cu cratere provocate de

bombe ? . . .

Nu ! Nu mai ești Bucureștiul tinereții și adolescenței mele fericite și pline de visuri.

Intrarea principală în Capitală, ne este blocată de un tanc. Suntem obligați a face un mare ocol pentru a ajunge la Aerodrom, unde urmează să mă despărț de piloții mei, pe cari, fără îndoială, n'am să-i mai revăd niciodată. Trec însă intrarea cu un sentiment de ușurare că mi-am împlinit misiunea și mă îndrept spre un grup de ofițeri printre cari zăresc și pe Comandantul Aerodromului care încearcă, constat, să convingă un soldat să dea ceasul brățării unui Rus care i-l cerea. Mă

uit la Rus și citesc în ochii lui o ură imensă. Această speță de NEOAMENI, n'are respect nici pentru bunul și nici pentru viața altuia. Și iată-mă martoră oculară la o scenă ce trebuie judecată numai după normele absurdului. Nefăcându-i-se imediat pe voie, Rusul scoate pistolul și trage în soldat, apoi se apleacă asupra cadavruului și-i smulge ceasul dela mână. Iar noi, împietriți spectatori, nu putem face absolut nimic.

După acest trist eveniment, Comandantul încearcă să ne convingă că de aici înainte, va trebui să evităm asemenea contradicții și revolte și mai ales dreptul de a recurge la drepturile legale în raportul nostru cu sovieticii, subliniind că, toate legile cunoscute de noi în trecut nu mai sunt valabile la ora actuală, dat fiind faptul că invadatorii ruși nu cunosc o altă lege decât LEGEA JUNGLEI.

Cineva, îmi explică că acum a început domnia teroarei în țara noastră. Că, în mijlocul nopții, se fac arestări și deportări. Că, iarăși, populația țării, la căderea nopții, trăiește în întineric, cu porțile și ferestrele închise.

Nu mai este un singur Român liber ?

Nu mai există o Românie ? Oare nu existase, până la ultimul minut, speranța de a înlătura ocupantul ? . . .

. . . Sunt, în sfârșit, din nou la mine ! . . .

Aripele mele se odihnesc într'un hangar prăfuit. Zborul s'a terminat, a murit. De aici înainte, aerul, vântul, nu vor mai murmură numele meu. Roua dimineții, Aerodromul, nu vor mai simți respirația mea care deborda din pieptul meu. Nu voi mai putea sări în carlingă, asculta rotațiile elicei, să fac glissade, sau să urc la verticală cu cerul de deasupra capului.

Unde ești libertate de a fi singur în aer ? Unde sunt lungile zboruri, reîntoarcerea la pământ și întâlnirea cu camarazii ?

Odată cu ocupația țării mele, soarele s'a culcat pentru totdeauna pentru mine și nici o rază, nu va

mai putea străbate întinecimile din inima mea. Toate durerile care mă apasă se rezumă acum la o fricoasă hotărîre ce mă îngrozește: SĂ FUG, să fug, cu orice risc, pentru a scăpa din mlaștina acestei uri. Să uit disperarea care și-a întins lîmpolul peste tot, otrăvind parca până și aerul și distrugând chiar baza societății noastre. Dar a pleca înseamnă a-mi tăia proпиле-mi rădăcini ce mă leagă de atâtea și atâtea amintiri ! Înseamnă să mă smulg din această țară așa de frumoasă și iubită, de acest pământ care păstrează în el tot ceea ce aveam mai drag în lume: pămîntii mei !

În acest loc înecăc în liniște unde strălucesc singure flăcările căminului, număr în gând amintiri de grele încercări prin care am trecut în ultimii ani. Gîndesc asupra ambiției care arde mereu în mine și care m'a împins spre o carieră exaltantă, care azi mă livrează celor mai triste nedreptăți, la răutatea oamenilor care și-au asumat cu dela ei putere, dreptul de a mă judeca și umili. Acum, când am pierdut totul, când am făcut cunoștință directă cu tratamentul inuman al inamicului invadator, îmi stă în față doar tristețea.

Dar, bunătața Dumnezeuască, aduce, puțin câte puțin, balsamul binefăcător al uitării. Și dacă mi-a rămas în inimă o adîncă amărăciune, cred că nu am dreptul de a mă plînge, pentru că am consolația de a fi dat cei mai frumoși ani ai tinereții mele pentru a-mi servi Patria și că mi-am îndeplinit datoria destul de bine. Conștiința mea n'are nimic ce să-mi reproșeze . . .

. . . Au trecut mulți ani de atunci și grelele încercări ale exilului nu m'au ocilit.

Azi, sub alt cer și într-o perspectivă diferită, reîtrăiesc aventurile mele de Comandant-aviator și evenimentele îngrozitoare la care am fost martoră oculară, după trista zi de 23 August, 1944 și până la plecarea mea din țară n care m'am născut. . .

## CONVOIUL

Zahu PANĂ

O revistă "Cravașă" care apare în preajma anilor 1936-1938, îl numea pe D. I. Suchianu, Desuchiatu. Stupidențele pe care le debita în junele, au devenit leit-motivuri în proletcultura reseristă, unde Desuchiatu ajuns la vârsta jocului cu acțibildurile, ar avea un meritat loc pe banca ministerială din Cismigiu.

Propagandist oficial al filmelor turnate de comunisti, D. I. Suchianu, ignorează cele mai elementare trăsături morale pe care trebuie să le aibe un publicist. Nu vorbim de informarea corectă a publicului - pentru că aceasta este în România, o crimă împotriva directivei lor partidului - dar a dezinformarea pe cetitori până în limitele absurdului este caracteristică proprie a repertoriilor "angajați" în care D. I. Suchianu, excelează.

Doi tineri teribilisti în goană după chibuc, pe nume, Horia Nicolae Murgu ca scenarist și regizorul Mircea Moldovan, au fabricat o "șușaneă" care să-i placă scornicestearului.

Pelicula este intitulată "Convoiul" și D. I. Suchianu scrie negru pe alb că "Filmul Convoiul nu este o poveste imaginată de cinești ci este o poveste adevărată (s.n.).

Acțiunea se petrece în perioada lunilor de guvernare legionară-antonesciană (nu se putea altfel) și nici mai mult nici mai puțin, un comisar legionar Colțoiu - al naibii nume- vrea să omoreze comunisti. El se duce la o închisoare ca la un staul de vite, fi scoate pe comunisti în plină noapte să-i transfere la o altă închisoare și porneste la drum cu ei să-i ucidă. Norocul comunistilor că a dat Dumnezeu o ploaie torențială și se face cum se face că ajung nevătămați la ceaialtă închisoare, unde paradoxal, găsesc un adăpost. Happy end și hip, hip, ura !

Iată pe scurt "o poveste adevărată", care nu ne spune nici locul, nici perioada, nu

ne identifică eroii (de unde să-i scoată) nu ne explică fenomenul natural al unei ploii torențiale - de regulă ploii de vară - în lunile după echinocșul de toamnă, nu ne spune numele închisorilor, nici faptul cum de este posibil ca un singur om, fie el și comisar legionar, putea intra într-o închisoare după ora stingerii să ceară deținuții și administrația, să-i dea.

Detractorii comuniste se țin lanț și atacurile lor sunt îndreptate împotriva legionarilor, cu pîntă precisă de a-și câștiga aliați în lumea liberă unde lupta naționalistă este încă prezentată sub compromisele etichete de fascist și nazist.

Convoiul, nu este singurul film de acest gen. Au fost cu diuimul. Cu ani în urmă, cinematografia comunistă a lansat pe piață filmul "Actorul și sălbaticele" în care C. Tănase era prezentat ca un antilegionar și ar fi murit în perioada alianței României cu Germania. Filmul a avut un succes deosebit, dar contrar celui scontat de producători. Tinerii au întrebat pe cei mai în vîrstă cine a fost C. Tănase și au aflat de celebra personalitate a celui mai talentat actor de revistă din România. Din locurile ascunse au ieșit la iveală vechile slagăre: "Țara mea și mîndra mea", "La Crimeea peste mare." A plecat la vînațoare Agariu a plecat ca să vîneze, bolșevici" . . . pentru a fi completate cu neuitatele versuri:

"de la Tisa pîn' la Don  
dăvai ceas, dăvai palton,  
dăvai vin, dăvai soția,  
harașo tovarășia". . . . .

C. Tănase a murit după ce fiul său a fost arestat în cadrul unei orgazafii de rezistență, iar el a trecut personal pe la Prefectura Poliției Capitalei.

Revenind la filmul Convoiul, trebuie să recunoaș-

tem că într'adevăr există o poveste adevărată. Dureros de adevărată și nu ne referim la poezia Convoiul de Radu Gyr, care începe cu versurile:

"Rupți și slabi și ciuruiți  
de ploaie,

vineți în amurgul citadin,  
zornăim sub ura de venin  
fereceți în lanțuri și no-  
roaie" . . . . .

Convoiul, dramaticul convoi al deținuților politici-români, a fost acel blestemat Tren al Morții, care a funcționat în perioada anilor 1950 în România. Din Aiud și mai mult ca sigur și din alte închisori, au fost ridicați deținuți politici-majoritatea legionari- care își executau mandatele de condamnare pe diferite termene. Au fost înghesuți într-o dubă, unde nu li s'a dat nici apă nici mîncare și pe măsură ce murea erau aruncați din tren sau erau puși în fața vitrinei vreunui magazin cu o geantă de scule de spărgător lîngă ei. Împușcații din fața vitrinelor, aveau încă fețele albe ca hîrtia și n'aveau șireturi la pantofi nici curele la pantaloni. În Trenul Morții, și-au găsit sfârșitul: Nicolae Dobrin, fost campion ciclist al României, Gheorghe Cresu din Constanța, un alt preot din Dobrogea și mulți alții pe care nu mi-i amintesc dar pot fi confirmați de alți fosti deținuți politici aflați în lumea liberă.

Dacă intenția cineastilor din RSR și a lui D. I. Suchianu, a fost să aducă în memoria românilor, crimele comuniste efectuate în Trenul Morții, sub sugestiivul nume de Convoiul, poate pelicula și-ar găsi rațiunea. În caz contrar, este bine, că nu reaminteste faptul că nimic din suferințele îndurate de deținuții politici, de familiile lor și de tot Neamul Românesc căzut subnefastă zodă a stelei roșii, nu trebuie uitat.

## "AZI SPRE MÂINE"

E numele unei noi publicații românești editată de Consiliul Național Român, secția Europa Centrală și de Nord, sub direcția următorului Comitet de Redacție: Dr. C. Amzăr, Dr. Aug. Al. Bidian, Grigore Dumitrescu și M.F. Enescu. În numărul 1, apărut în Septembrie 1981, la Freiburg, Germania Federală, semnează articole: M.F. Enescu, N. Penescu, Dr. Alexandru Micle, Dr. Aug. Al. Bidian și Grigore Dumitrescu.

Din editorialul D-lui M.F. Enescu "Aici și acum" desprimem o tendință de reasezare a Consiliului Național Român pe un nou spirit. Un lucru binevenit și de salutat. Si anume D-l Enescu zice: "In C.N.R. a lipsit un anumit grad de coeziune și de coerență. Noi vom stăruia ca cel puțin de acum înainte să fie instaurate coeziunea și coerența".

"Azi spre mâine" e o publicație bine scrisă și interesantă. Cu toate acestea înținem să remarcăm: dacă colaboratorii de bază ai ei pe lîngă coeziunea dintre membrii conducători ai C.N.R.-ului mai sunt preocupaji și de realizarea unei coeziuni a acestora cu cei din marea familie a Exilului Românesc, pe care C.N.R.-ul în chip firesc ține să-i reprezinte, atunci ei ar trebui să ia distanță de tot ceea ce înveninează atmosfera în Exil. Căci în definitiv în conjunctura pe care o trăim, rolul primar al conducătorilor unui Consiliu Național este de a se ocupa cu precădere de problemele legate de Țară și nu de părerile sau cancanurile opoziționiștilor.

Dorim acțiunii de salvare a Consiliului Național, întreprinsă și prin publicația "Azi spre Măine", succes !

Cititi și răspândiți

"Cuvântul Românesc"



# MIȘCAREA IDEILOR: ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI

Chronographus ANONIMUS

Dacă tot ne uităm înapoi, rămânem cu capul scutit și nu mai putem vedea înainte. De aceea cu aceste rapide înregistrări ale istoriei în curs, lăsam trecutul pe cei ce nu au niciun viitor, idiferent câți bani albi pentru zile negre și-ar fi pus deoparte, pentru că aceia sunt "capital mort" și deloc "capital istoric".

Dinastia "C. II-bis" din România e pe ducă. Nimeni din Occident nu mai dă nicio ceață degerată pe ea. Încetul cu încetul aceasta a rămas pe seama poporului român, care sabotează masiv toată impostura "construcției socialiste", cu "macroindustrializarea" și "subalimentarea" simultană, și de asemenea a rămas pe seama partidului care a inventat-o și acum era nevoie de altceva, după cum am mai rămas și pe seama cadrelor muncitorești care vor scoate, capul cât de curând. Nici pentru patronul sovietic această pseudo-dinastie nu mai este în niciun fel interesantă, deoarece rolul ei de momeală pentru afaceriști distenderisemul s'a consumat. În același timp toată "Povestea cu Cocosul Roșu" a așa zisei "independențe", a fost dată de gol prin mișcarea din Polonia, care a provocat pe Brejnev să definească "independența" sateliților exclusiv prin dependența de Soviete și partidele interpușe. Românii nu sunt însă deloc amenințați cu pierderea acestei "independențe" prin răsturnarea "dinastiei", pentru că aceasta nu ar îndepărta neo-lăbia colectivismului soviet-comunist, numită "patriotism", dar s'ar eși dintr'un echivoc, al "libertății stalinist-maoiste", și al "independenței coloniale". Ar fi un prim moment de răsuflare morală a oamenilor celor mai umiliți și obidiți din toată lumea satelitică.

Timp de peste trei lustre, de prin 1965 încoace, Românii au fost mințiți cu acest fel de "independență condiționată", servită permanent ca "propriu zisă", complice la această sinistru operație fiind toată lumea regatelor existente a Republicilor serioase și a republicilor de banane, care au plimbat această "dinastie" a imposturii diabolice în calești regale sau ne-regale, și au umplut-o de încoronări



## SCRISOARE DIN EXIL

### Pentru Moș Crăciun

Moș Crăciun, bătrâne dragă, au trecut... câți ani de-atunci când înalți cât o deseagă, zădărnici - străzii prunci, colindând cu Moș Ajunul ne umpleam cu nuci, colaci...?

Cât de bun era Crăciunul! Moș cu daruri, ce mai faci? Eu mi-s mare. Vezi copii, prunci mei cu Moș Ajunul? Poartă-ne ei taina Câmpilor, Taina Grăului și-Ajunul, tot Ajunul cu puțință de ntrupare și lumină.

El coboară în ființă Magii, steaua se înclină.

Moș Crăciun, aicea totu' este bun, perfect și calm. Am și pâine, am și tortul și Cuvântul-l am balsam.

...Dar în gând un junghi tresare când m'azeș la masă: "Moș Crăciune, dr'măncare fraților de-acasă!"

### Folclor nou

academice, toți rectorii respectivi știind, ca și șefii de guverne sau încoronării corespunzătoare, că e vorba de cea mai sinistru farsă imaginabilă. Paralel cu aceste supraumflări oficiale, discreditarea a înaintat și ea într'un rapid crescendo. De aceea când s'a ajuns până la nerușinarea de a propune pe "prima tovarășe a țării" în calitate de "savantă" de rang mondial pentru Premiul Nobel, la "materia chimie", care de altfel nici nu se predă în școala primară, propunerea a fost respinsă cu motivarea că nu se poate controla dacă persoana propusă este într'adevăr autoarea lucrărilor prezentate.

Si cu fostul Carol II, și cu dinastia "Președintelui I", România a bătut niște recorduri neajunse în Europa și egalate numai de apariții ca Bokasa, Amin, Cadafi și tot șiragul perlelor de acest fel pe care ni l-a fabricat istoria celui mai desatruș "după-război" din câte au fost. Dar până la urmă s'au dus, și Bokasa și Amin Dada, iar de Cadafi nu se știe cât va mai ține cu paranoia lui progresivă. Rămâne să ne întrebăm cine mai are vreun interes să țină mai departe "dinastia-Dada" din R.S.R. Este normal să ne punem această întrebare pentru că a început alt curs al istoriei, pe care îl decide pe plan mondial a putere mondială, iar pe plan local, național și muncitoresc, o forță morală, spirituală și culturală a unei națiuni europene, a cărei țară este Polonia.

Polonia nu se rupe de sistemul sovietic de alianțe, impus de Roosevelt, și nici "formal" nu se scutură de partidul comunist, impus de Stalin, cu aprobarea lui Roosevelt, dar nu mai puțin Polonia a intrat într'un proces de transformare reversibil, e drept "pe ici pe colo", dar "prin punctele esențiale". Polonia face azi istorie națională și socială, la nivelul la care Statele Unite fac istorie internațională. Cât de mare este azi intercondiționarea istoriei internaționale cu aceea națională, s'a văzut din disperata încercare de-a fi asasinat cei mai importanți reprezentanți de azi ai ideii de libertate și demnitate umană, Președintele Statelor Unite și însuși Papa. Încercarea de asasinat nu a izbucnit și acest lucru trebuie luat ca un semn: noul curs general al istoriei este ireversibil. Aceasta ne-o spune miracolul salvării celor doi oameni care au dat un nou curs istoriei mondiale, în vederea unei reștabliri a dreptății și adevărului.

Dacă Polonia nu se rupe de sistemul de alianțe este de partea trecutului, în care intră și Roosevelt și Stalin, ci va fi partea viitorului care va deslega Europa de pactul lor diabolic, iar dacă "formal" Polonia rămâne într'un regim comunist, nu înseamnă că substanțial va mai fi ce-a fost de 35 de ani încoace. "Mișcarea solidarității muncitorești" din Polonia, bazată pe creștinătate, europaitate și naționalitate, se află la antipodul "solidarității dictatorilor de partid", care este anti-creștină, Eur-asiatică și internaționalistă. A-bia acum s'a deslășuit marele proces dialectic în pragul milenului care vine, și în care "sinteza" nu va fi în Europa "marxist-leninistă", pe baza numitorului comun stabilit de colonizarea Europei întregi de către Soviete, ci va veni o sinteză pe baza unui numitor comun datorit spiritualităților specifice, organicității unui întreg geografic și istoric, și tradițiilor locale. Destrucția marxist-leninistă, care nu este deloc o sinteză, operează cu înlocuirea tuturor spiritualităților printr'o ideologie comună unică, stabilită de forța colonizatoare sovietică, în desființarea unității organice, istorice și geografice, aneierea finală la Eur-Asia, ceea ce duce și la desființarea tuturor tradițiilor locale, cum se vede azi în România. Această "sinteză" ar fi o Eur-Asie dela Wladivostok la Lisabona, și din vârful de Nord al Scandinaviei până în vârful de Sud al Siciliei, cu includerea Africii și transformarea Mediteranei în al "Baikal" sau "Amur" sovietic.

Deci stau astăzi față în față două poziții de sinteză, una naturală, a Europei și alta anti-naturală a Eur-Asiei Sovietice. Contrastul dintre aceste două sinteze, am zice mai bine dintre sinteză și contra-sinteză,

deci dintre dialectica adevărului și dialectica imposturii, a răbufnit în Polonia, în August 1981. Este un proces revoluționar nu în sensul de "răsturnare și distrugere" al marxismului, ci de "îndreptare și vindecare" în sensul unei spiritualități și morale stratificate în trei mii de ani de istorie europeană.

Ultima reacțiune a președintelui din R.S.R., față de noul curs al istoriei naționale și de societate din lumea ocupată prin comunismul sovietic, este pur și simplu disperată. În "SCINTEIA" din 22 Septembrie 1981, se cere o replică violentă la "mișcarea solidarității muncitorești naționale": "Față de cei ce batjocoresc legile țării, normele de viață socială și de conduită în socialism nu trebuie să se manifeste nici cea mai mică ezitare, nici cea mai mică toleranță". Si acest apel fără perdea la masacrul este dat până la urmă pe seama poporului român, "cum se dau toate mișelile comunistilor": "Este convingerea neabătută a partidului și poporului nostru că numai pe această cale se pot asigura propășirea Poloniei populare, înăpțirea programului de reînnoire elaborat de partid, dezvoltarea socialistă a țării. Clasa muncitoare, comunistii din România, partidul nostru își exprimă convingerea că Partidul Muncitoresc Unit Polonez va ști să acționeze pentru a asigura înfrângerea forțelor reacționare, desăsurarea corespunzătoare a vieții constructive a poporului, apărarea orânduirii sociale și de stat, dezvoltarea Poloniei pe calea socialismului, asigurarea libertății, independenței și suveranității țării".

Si astfel ajungem si la amintitul "Basmul cu Cocosul Roșu" al "independenței", care este una singură adică ocupația sovietică prin armate staționate în țările satelite, sau ca în cazul R.S.R.-ului printr'un partid care este trup și suflet cu "patria socialismului", unicul lui sprijin.

Nu există "fatalitate" în înțelesul turcesc, adică "asa a vrut Allah" și cu aceasta basta, dar există altceva și anume niște forțe de mișcare în istorie care provoacă ceva analog lavinelor, ce se declanșază pe o pantă sau alta, dintr'un motiv sau altul, și care nu pot fi oprite în niciun fel, de nimic. În Polonia s'a declanșat o lăvină de emancipare și care trage 10 milioane de muncitori, din toți cei aproximativ 35 de milioane locuitori ai țării, dar care se adaugă integral, adică mediul familial, mediul concetățenesc și spiritual, întru totul o lume creștină cu o mare conștiință națională și a demnității umane, așa cum a dovedit în războiul trecut, după împărțirea Poloniei între Stalin și Hitler.

În Polonia, "volens nolens", vor interveni schimbări inevitabile, care vor deveni exemple pentru ceilalți sateliți, unde vor cădea putregăurile cum a căzut Gierek cu șleahța lui în Polonia. În Polonia se va arăta cum se poate ajunge la o emancipare socială, morală, culturală, fără niciun război local sau mondial. Acolo oamenii cer dreptate, libertate, demnitate, și nu cer niciun fel de răzbunare, nu cer crime asemenea comunistilor care după înfrângerea fostei AXE au transformat Europa în cel mai sinistru teatru al crimei, după ce fusese un teatru de război cu mai puține pierderi decât au provocat în rândurile populației răzburările comuniste din Franța, Italia, Germania Orientală, țările satelizate, ca să nu mai vorbim de cele două milioane de cetățeni sovietici cerniți de Stalin imediat după încheierea războiului în Europa și predați cu maximă conștiințozitate de Churchill și Roosevelt.

Procesul de transformare a unei țări comuniste cu forța acum 35 de ani, prin reautoimizarea factorilor de bază ai articularii unei societăți moderne, înseamnă mai întâi suveranitatea muncitorului ca posesor al unui bun dela Dumnezeu, capacitatea lui de lucru, suveranitatea justiției, liberaarea culturii de menghina ideologie, independența națiunii însăși prin manifestarea liberă a propriilor afinități spirituale și culturale cu continentul ei de baștină care este Europa nu Eurasia, libertatea circulației ideilor și informației, apărarea demnității persoanei față de orice abuz sau constrângere arbitrară statalizată în numele unor idoli sau alții. Acest

proces a început în Polonia și va merge până la capăt, pe o cale grea, de sacrificii, dar de care poporul polonez s'a dovedit capabil.

Înainte de-a trece la "dinastia" din R.S.R., să vedem cum se organizează din afară greutățile mișcării de emancipare muncitorească. În primul rând Sovietele sfătuiesc eventualii creditori occidentali să nu accepte de-o cam dată Polonia ce membră a "Fondului Monetar Internațional" și a "Băncii Mondiale" dela Washington, momentul nefiind potrivit, pentru că situația în Polonia ar fi "prea încinsă", și orice deschidere către Vest sau către diverse instanțe vestice ar putea duce la o periculoasă eroziune în sânul statelor din Pactul dela Varșovia, așa că mai întâi, pentru eventuale discuții, trebuie să se stabilizeze situația din Polonia. Cu alte cuvinte: Sovietele cer Occidentului să-i lase pe oameni să se reîntoarcă la ortodoxia comunistă prin constrângerea cu foamea în "tuda proprietate". Rămâne de văzut a căta oară Polonia va fi vândută în acest secol, după ce a fost vândută când a fost aruncată în războiul contra Germaniei, după ce a fost împărțită de Hitler și Stalin, după ce a fost "liberată" și dată comunismului sovietic și paralel mutată la Vest și mutilată la Est. Acum ar fi deci cam a cincea operație radicală între "Est" și "Vest", între "democrațiile antagonice", pe spinarea acestui popor martir. Tot în trecut spus, cât privește România se pare că Sovietele au poprit deja ultimul ajutor, recent oferit din Vest. Astfel s'ar fi petrecut un fel de nou matrapzلاع sovietic, și anume, după câte află surprinși oamenii de mari afaceri din Occident, în cazul României, Uniunea Sovietică ar fi conecat propriul ei ajutor financiar dat R.S.R.-ului, la o convenție de asistență în curs de perfecționare de către "Fondul Monetar Internațional". Aceasta înseamnă că Sovietele iau cel un miliard și trei sute de milioane dolari, acordă de acel fond din Iunie 1981, sau mai bine zis îi confiscă dela sursă, în contul datorilor R.S.R.-ului față de Uniunea Sovietică, și care nu pot fi achitate nici prin "fabricate" din R.S.R., pentru că nu sunt bune, nici prin materii prime, de care România nu mai dispune, fiind secată de petrol, incapabilă să mai aibă o producție agricolă ca pe vremuri, și lipsită de orice fel de materii prime importante, cum ar fi cărbunele pentru cocs, minereu de fier, alte metale sau cine știe ce daruri ale pământului, care puține câte au fost, s'au terminat, mâncate fără nicio socoteală. Așa că Sovietelor puțin le pasă de "dinastie" și nu se interesează decât de scoaterea părleii, măcar cât de cât.

Incontestabil că pentru actualul succedaneu de dinastie din R.S.R., cu toată curtea ei, perspectivele sunt mai curând catastrofale. Lecția Sovietelor cu banii dela Fondul Monetar Internațional, făcuți cum se zicea "pui de giol", ajută, fără îndoială, la o mai precisă interpretare a "independenței", dar nu mai ajută îngâmfatului "Independent-sef" din capulbucațelor. Dacă oamenii, cei mulți vrem să spunem, încep să vadă tot mai clar cum devine cu independența, mai încep să-și dea seama că manifestarea unei solidarități muncitorești pe plan național, nu înseamnă neapărat "invazie sovietică", așa cum li s'a tot spus până acum.

Sunt în istorie date de "Încehere" și date de "Început" ale unor categorii de evenimente sau altora. Invasia din Afganistan a fost o dată de încheiere a seriei invaziilor sovietice în timp de pace pe plan mondial general. Iar mișcarea solidarității muncitorești pe toată națiunea în Polonia, este un început al mișcării de emancipare a sateliților, fără violență din Ungaria lui 1956, și fără confuzionismul din Cehoslovacia anului 1968. Cu alte cuvinte: e de crezut că nimeni nu va pune mâna să salveze pseudodinastia din R.S.R., pentru că este prea compromisă, și pentru afaceriștii Vestului și pentru dușii Estului, oricât de nesimțitori ar fi ei. Poate chiar atât unii cât și alții, speră ca lăsând să se ducă de-a berbeleacul Preșe-

Continuare în pag. 10





# CRONICI

*Literare-Artistice-Culturale*  
*din exil și din țară*



VICTORIA BAȚU



PĂRMITHI

ROMANIAN CANADIAN HERALD  
KITCHENER, ONTARIO  
1981

După "Adușearile Amintirilor", acea atât de originală carte de amintiri, cutremurătoare prin adevărurile ei povestite în acel atât de drag și prețios dialect macedo-român, iată o pe d-na Victoria Bațu îmbogățind puțin și rar cunoscuta literatură folclorică a fraților noștri din Macedonia, cu o admirabilă carte de "POVESTI", pre limba lor.

Mărturisesc sincer că mi-am pus la grea încercare cunoștințele ce-mi mai rămăseseră depe vremea liceului, când buchiseară orele de limba română, acest dialect. Dar, cu fiecare pagină întoarsă, îmi dădeam din ce în ce mai mult seama că n'am uitat prea mult și că acest dialect se poate învăța mult mai ușor de cât îmi închipuisem pe vremea școlăriei mele. Dar, în același timp, am constatat cât de

simplic și cât de frumos povestește d-na Victoria Bațu. Talentul ei de povestitoare măiestră, îndrăznesc a spune fără să-mi roșescă obrazul, o pune alături de marii noștri povestitori și în special Ion Creangă. Căci aceste povești, ca și cele ale lui Creangă, își au farmecul lor numai în limbajul în care au fost scrise. Odată traduse într-o altă limbă, pierd din dulceața lor, precum miera de albine, care-i mult mai dulce'n fagure decât în borcanul cum-părat la prăvălie.

Suntem siguri că cele 20 de bucăți adunate în acest volum draguț prezentat în colecția "Romanian-Canadian Herald" din Kitchener, Ontario, Canada, datorită muncii și perseverenței inițiatorului ei, poetul Dumitru Ichim și a admirabilei sale soții, poeta Florica Bațu, fiica autoarei, sunt doar o

infimă parte din comoara pe care o deține d-na Victoria Bațu și pe care ar trebui neapărat s'o împărtășească și s'o lase moștenire literaturii folclorice mondiale. Căci, va veni și ziua aceea, când această "cemășărească" a literaturii, care este povestea, își va găsi "curtezanii" ei, care o vor pune pe pedestalul ei și o vor pune. Și-ar fi mare și strigător la cer păcat, dacă folclorul macedo-român, atât de bogat, ar lipsi dela masa cinei cea fără de taină și dela ospățul nunții din Căna Galileii literare, unde această deocamdată considerată "apă de ploaie", care este povestea, va fi transformată de istorie, în cel mai dulce vin, căruia, aroma macedo-română, îi va da un gust cu totul nou și original.

Nădăjdum că frații noștri macedo-români din Canada și Statele Unite și alte părți ale lumii, vor cinsti cum se cuvine apariția acestei cărți. Căci, în primul rând, credem sus și tare că este o datorie de onoare a lor să salveze dela pieire asemenea perle literare și să încurajeze acest frumos început făcut de d-na Bațu și colecția "Vestitorul Român Canadian". Fără un suport material, adică comandarea cărții și răspunderea ei în rândul prietenilor, se va înmormânta pentru veșnicie, atât un vis, cât și o bună intenție pe această temă. (Adresa: 71 Vanier Dr., Apt. 201, Kitchener, Ontario, Canada).

Din parte-ne, transmitem felicitări d-nei Victoria Bațu și editorului, Pr. Dumitru Ichim, cu acest prilej.

Sămănța cea bună, a fost aruncată.

Îi așteptăm acum, roadele.

Nicolae NOVAC

VLAD GEORGESCU

POLITICĂ  
ȘI ISTORIE

CAZUL  
COMUNISTILOR  
ROMANI  
1944-1977

Colecția „Clio fără mască”

Jon Dumitru-Verlag  
München 1981

Ultima lucrare a compatriotului nostru reprezintă un eseu istoric și politic de interpretare a evoluției și atitudinii partidului comunist român dela catastrofa din 1944 până la cutremurul din 1977. Încă din introducere autorul își propune să stabilească raportul dintre politică și istorie, și politica comunistilor români în perioada menționată. Studiul urmărește și analizează cronologic principalele etape ale evoluției comunismului în România, caracterizate de trăsături, obiective și atitudini specifice: 1944-60; 1960-65; 1965-71; și 1971-77.

Istorie tânăr, format în România, dar ajuns la o bine-meritată reputație internațională, Vlad Georgescu a știut să interpreteze critic documentele și istoriografia oficială a regimului din țară, fără a se lăsa amețit de cifre statistice înșelătoare și declarații bombastice de partid lipsite de orice substanță. Autorul a făcut analiza situației dinăuntru, revoltat împotriva sistemului, dar conștient de limitele de regim și primejdii la care se expunea. Spre deosebire de noi, cei care am respins sistemul în toto, am luptat activ împotriva lui

și am fost aruncați în închisori sau am luat calea exilului, Georgescu face parte din aceea categorie de intelectuali români care s'a supus un timp sistemului, încercând să-l îndrepte dinăuntru. Când și-a dat seama că speranțele erau iluzorii, a luat atitudine deschisă împotriva regimului, și pentru scurt timp și-a încheiat cariera intelectuală... în închisoare, luând și el apoi calea exilului.

Pornind dela documente cunoscute și popularizate, autorul dovedește cu prisosință perpetua interpretare și reinterpretare a istoriei de către comunisti în funcție de interesele exclusive ale cliicii dela conducere. Este vorba de răsturnarea brutală da valori din anii 50, restabilirea relativă a adevărului în anii 60, și răstălmăcirea din nou a istoriei "deabia reinterpretată" sub regimul clanului Ceaușescu. Cu spirit profund de observație și analiză critică, autorul abordează subiecte delicate ale istoriografiei românești ca etnogeneza aporului român, formarea limbii române, actul dela 23 August, Basarabia și Bucovina, și altele. El subliniază dezastrul adus în ultimul timp în istoriografia românească de așa-ziii "culturnici", pseudo-istorici oficiali, rōdul partidului, care scriu istoria așa cum le-o dictează CC-ul.

În urmă cu ani de zile, nu as fi fost de acord cu afirmația că 1965-1971 a fost o perioadă de relaxare în dureroasa existență a poporului nostru sub comunisti. Acum însă, când regimul s'a întors la ferocitatea primilor ani, accept părerea autorului. Românii au respirat mai ușor câțiva ani, iar istoriografia anilor respectivi confirmă acest lucru. Tragedia era departe de a se consuma în întregime. După ce și-a consolidat poziția, Ceaușescu a pus mâna pe cmu. Știința a fost desființată, iar istoria odată în plus reinterpretată. Rezultatele sun dezastruoase. Nici măcar înspăimântătorul cutremur din 1977 nu a reușit să aducă la realitate clica de partid dela conducerea țării.

Concluziile autorului sunt pesimiste. Independența României este o noțiune falsă, iar modernizarea de care se face atăta caz, iluzorie. Tăra a intrat pe mână unei oligarhii care se bucură de toate privilegiile, intelectualii adevărați trăiesc în disperare, iar poporul a fost adus la sapa de lemn. Totul este un joc diabolic și perpetuu, "eforturi frenetice pentru găsire de sprijin extern, de conciliere a neconciliabilului, de așezare sub același mitor a unor forțe care nu pot sta decât temporar în echilibru..." și ne întrebăm până când?

Mi-am încrucișat drumurile cu Vlad la București, New York și Washington. Nu sunt de acord cu toate punctele lui de vedere, dar acest lucru nu diminuează meritele cărții. Apelul lui de întoarcere la valorile temporar repuse la locul lor în anii 60 nu reprezintă o garanție de viitor. El își avea rostul în România, unde autorul și-a riscat libertatea făcând o asemenea afirmație. Ar putea fi o opțiune temporară pentru frații încătușați în țară, dar nu pentru noi cei liberi. Rădăcina răului este însăși existența sistemului comunist. Numai eliminarea sistemului poate garanta libertatea și independența. Altfel, vom trăi tot timpul cu sabia lui Damocles deasupra capului, iar evenimentele recente din întreaga lume comunistă din Cambodgia până în Polonia că "măine" poate fi ori-când mult mai rău decât "azi".

Vlad Georgescu a scris eseurile întimp ce se afla în țară. Le-a scris cu curaj, obiectivitate, și clarviziune, și le-a scris bine. Un studiu scurt și documentat; o lectură ușoară și interesantă pe care o recomand tuturor celor preocupăți de problemele românești. Cartea costă 22 mărci Vest Germane și poate fi procurată dela editura John Dumitru, Siegfried Str. 3, 8000 München 40.

Chronographus ANONYMUS

Nicolae DIMA

## MIȘCAREA IDEILOR

URMARE DIN PAGINA 9

dintele de azi, mai câștigă o păsuire pentru noi afaceri, acceptând că și nefericirile de Români ar mai câștiga și ei ceva, măcar un răstimp să mai răsuflă. Bubuul pseudo-dinastic este copt până la maximum, așa că se va întâmpla cu el ce se întâmplă dela sine cu orice bubu. Pe o cale naturală, fără niciun fel de violențe, va veni, odată cu plecarea garniturii actuale, începutul istoriei post-comuniste a României.

Cum pseudo-dinastia nu va mai fi susținută de nimeni, cei care-au pus-o pe picioroange, adică picioare de lemn adăugate la cele naturale pentru ridicarea artificială la "supradimensiune", vor desființa picioroangele, pentru că "partidul" să mai câștige la rândul lui și el puțin timp, mai mișcând lumea cu una, mai mișcând-o cu alta, cum ar fi, între altele, "restabilirea adevăratei democrații socialiste", sau "desființarea cultului personalității", lucruri care ar da momentan satisfacție înăcrșilor din lumea cadrelor, și populației care nu va mai fi asaltată toată ziua

bunăziua, cu primul minier dar și singurul filosof al țării, sau cu prima mamă dar și prima chimistă a neamului. Inevitabil însă vor începe și revendicările, vor începe și nesiguranțele și "la vârf" și mai "sub vârf", pentru că totuși "partidul" s'a încheștat atâtea de crâncen de actuala "dinastie" încât e greu de știut cum va explica lumii că timp de 17 ani s'a tot "înșelat", punând la punct în tot acest amar de timp cel mai cumplit sistem de tiranie imaginabil și practicând la toate nivelurile cea mai josnică degradare a ființei umane din toate regimurile satelite. Poate că "partidul" își va salva "fața", iartă-ni-se această oscenitate, pentru cinci minute, cât vor ofta oamenii că au scăpat de un vis rău permanent, dar după aceea? Destinul absolutismului comunist din R.S.R. este așa fel legat de sistemul unitar "Dei-urmașii lui", încât chiar după măsurarea primului dintre acești urmași se va petrece cu partidul ceva cam în felul transformării monarhiei absolute în monarhie constituțională. Se va turna apă în vin, pentru că a început

un nou curs al istoriei, și acesta este inevitabil.

Pentru România noul curs va însemna mai întâi sfârșitul absolutismului seriei "Dei-urmașii lui". Acest sfârșit se apropie pe măsură ce Sovietele evită un război în Polonia, pe care armata poloneză nu vrea să-l deschidă împotriva propriului popor, așa cum îi cere președintele din R.S.R. În "Scinteia" din 22 Septembrie 1981. Că respectivul ar deschide focul împotriva Românilor ca să-și apere ce n'a visat neam de neamul lui să alibă, nu încape nicio îndoială. Întrebarea este dacă se vor găsi Români care să apese pe trăgaci, pentru că Brejnev nu își va trimite Cazații. Noi poate că am rămas iremediabil optimiști în ceea ce privește poporul nostru, dar avem îndoeli și nu suntem siguri că s'ar executa prapădul pe care știm sigur că l-ar cere, mai bine zis îl va cere, flui unui fost primar, sub toate guvernele și regimurile. Tocmai pentru că istoria este alta. ITA EST.



# Mircea Eliade: Pe strada Mântuleasa

Ovidiu VUIA

Voi fi înțeles că am citit romanul lui M. Eliade în condiții oarecum deosebite, după ce voi mărturisi că l-am descoperit într-o librărie, în traducere germană "Auf der Mântuleasca-Strasse" în editura Suhrkamp, Frankfurt am Main, anul 1978, ediția a doua, prima dată din 1972. Deci un autor român povestind de întâmplări din țara lui, în lectura unui cititor român, comunicarea făcându-se pe pământuri străine nu poate să evite rostul unor profunde meditații.

Acțiunea începe chiar de la început, spectacular, ca o lovitură de teatru. Profesorul, Zaharia Fărâma, odată director al școlii primare no. 17 din strada Mântuleasa, pensionar, îl caută pe maiorul M.A.L., Borza, mutat recent într-un bloc nou, acesta fiindu-i elev înainte cu mai bine de treizeci de ani. După vară caniculară de afară și multe gesturi stereotipe, îl recunoaștem pe Gavrilescu din Iași, care, chiar dacă autorul a ținut să-i dea alte proporții fizice deci o mască diferită. Si-apoi este un Gavrilescu îmbătrânit cu câțiva ani buni.

De data asta clădirea nu este una a lelelor, un fel de casă de rendez-vous plină cu magia celor o mie și una de nopți ci o închisoare cu portar la intrare și ofițeri mai la fiecare etaj. Apariția lui Fărâma constituie un fals în ambianța noul ordin, de aceea va și refuza să ia liftul preferând calea treptelor mai apropiată de lumea lui.

Mayorul Borza și alături de el întreaga atmosferă securității inclusiv celebrul cartier al "stăbilor" este redată cu o veridicitate uluitoare și dacă unele scene cu ochelari negri și pistoale automate amintesc de secvențele de film dintr-o Cubă departată descrisă într-un roman de Graham Greene, aceasta se datorează faptului că cetatea dictaturii și slujitorii ei este una și aceeași pe întreg globul, personajele executând mișcări automate, dirijate de un mecanism central. Petre Dimitriu în romanul său Incognito descriindu-și trăirile proprii ca membru al securității române, cu toată osteneala ce și-o dă nu poate depăși caracterul reportajului sec și personal, deci nu atinge obiectivizarea și generalizarea artei, conturarea de tipuri proprii romanului de mare suflu clasic, așa cum o realizează în cea mai bună parte M. Eliade în romanul de față.

Si fiindcă Borza nu recunoaște a fi fost elevul lui Fărâma și deci nu știe unde se află Liandru alt elev de care se interesează, profesorul va intra urgent în suspiciunea ofițerului Dumitrescu și va lua drumul interogatoriului și al arestului de investigație.

Dela primele pagini ale cărții vom fi tentați să credem că acuși vom fi introduși într-o aventură fantastică eliadiană, având toate însușirile ei captivante și dacă într-adevăr va începe o aventură, ea, datorită împrejurărilor dure ale realității, va fi cu totul particulară.

Zaharia Fărâma va fi anchetat trebuind să mărturisească tot ce știe despre Liandru, episcopul cu maiorul Borza fiind doar un fel de prolog, introducere în drama propriu zisă, respectivul va fi de altfel curând scos din scenă, nefiind elevul său de odinioară ci după cum am descoperit cercetările un fost agent fascist din cartierul Tei.

Relatările lui Fărâma se fac oral și în scris, reprezintă deci pe scriitorul pus față în față cu noli să stăpâni. Pentru a păstra proporțiile și a ne destăina cum confruntarea fine de raporturile autorului cu regimul autoritar din țara sa, Fărâma va fi tratat la masa negocierilor blânde, datorita lui fiind doar aceea de a dezvălui întâmplări, interlocoții săi servindu-i figuri Lucky Strike și sticle de șampanie. Deci nu se pot ocoli unele presiuni făcute asupra scriitorului la masa verde și încă examenul sever, căruia și-a supus conștiința, deci romanul este și un fel de confesiune al unui contemporan trecut printr-o societate absurdă.

Zaharia Fărâma alter-egoul lui M. Eliade va recurge bineînțeles la modul său de a povesti, mai ales că este obligat să inventeze cât mai mult, își va relua maniera exercițiilor de pe portativul imaginației de unde au înflorit povestirile fantastice de odinioară dar cu o fundamentală deosebire. Căci pe când în peripecile lui Ho-

ninger oricât ar părea de neverosimile ni se relatează totul cu o logică cerebrală pătrunsă până la cele mai fără importanță amănunte, în deznodământ savantul explică cu luciditate fiecare necunoscută, în noua postură este nevoit să povestească lăsând principial înțeles ascuns, bine înțeles fără să dea această impresie. Sarcina îi este ușurată și de partenerii săi de dialog cu interelările lor ce-și impun mereu scurte și concentrarea asupra unor episoade semnificative numai pentru ei.

Deci Z. Fărâma este un M. Eliade disimulat, unul cu aplicare spre autopastă, chiar parodie. De aici și plăcerea de confabulație "asta ar fi o altă poveste" parcă am fi în fața lui Schlegel amăgindu-și cu inocență otrăvită, comisia de examinare. Și deoarece toate manevrările sunt puse în slujba unui scop, impresia ce o avem că în unele pasaje M. Eliade îl imită voit pe Joyce din Ulysses - deci vorbește mult fără să spună nimica de unde note evidente absurde - este cu totul înșelătoare.

Și pentru a fi demonstrativ vom da câteva exemple.

Elevii lui Fărâma, Liandru și fiul rabinului, Darvaru, caută taina tainelor în pivnițele cu apă ale casei de pe strada Mântuleasa, așa ca mai demult boierul Calomirescu, și cum o fi încercat și copilul de odinioară al acelor locuri, autorul nostru, străzile respective avem credința că sunt și ale copilăriei sale, vreme-metăforă, pe când jucându-se și trăgând cu arcul, săgeata își lua zborul și nu se mai întorcea. Secrețul misterioaselor pivnițe l-au aflat dela un pui de tătar din Te kirghiol, astfel fiind pregătite elementele unor experiențe mitice tipic eliadiene, asta cu atât mai mult cu cât ele pot fi puse în legătură cu credința că aruncarea de ouă roșii în râu anunță ființele din legendă, Blăjini din vechiul Testament, de venirea Paștelui. Numai că vrăcui, nu vrăjește animalul mitologic șarpele ci mai banalele muște. În ultima analiză este unul ce prinde muște. Și ca parodia să fie completă el își transmite enigma, formulele ei, introducând ciracilor săi câte un purice în ureche.

Deci deruta și simulacru este declanșat, savantul de altădată pare că îmbracă haina de Arlecchin al mult admirabilui Picasso și începe să dea cu tifa întregii sale opere, adică o la peste picior așa cum nu rar o face Salvador Dali cu a sa. Procedul se arată onctuos, de un prandalism comic și constituie una din marile savori intelectuale ale romanului.

Și mai grăitor se etalează exemplul Oanei, eroina principală a romanului. Cei ce consideră că statuia ei ar simboliza România se înșală, relevând o lipsă absolută în înțelegerea cărții.

Oana este o caricatură a eroinei povestirii. Un om mare, Eugen Cucoș, reprezentând omul excepțional, ieșit din comun, unul meritând să fie transformat într-o nouă mitologie, așa cum se zice dealtfel și de Oana. Dar acest monstru crescut peste dotul metri, împlinea un blestem al unui flu de pasă turc în Siliștra asupra familiei tatălui ei nea Fănică Tunsu, cărmărarul din Obor, în loc să se ridice pe pedestal coboară în speșuna ordinară a cotidianului. Nu numai că ține isonul tinerilor la cheful până în zori dar circula din sat în sat carpatin, ca o Venus de bălci, servind sub cortul circular drept obiect de exercițiu al unui scamator iscusit, în numere mai mult decât excepționale. Deci fahurul, magul cu dar de a trece pe alte tărâmuri nirvanice este înlocuit de un iluzionist marcat, oricum, mai mult de iscusința mâinilor decât de o reală magnificență a vraiei. Când se va retrage în pădure, altarul marilor regăsiri în loc să desăvârșască iubirea-Ideal a unei statui cu a alteia, cum o găsim descrisă în povestirea Șarpele dintre Andronic și Dorina, Oana rămăsă fără pereche, ajunge să se culce cu fiecare, deci manifestă un hipererotism de ninfomană, referință la degradarea freudiană a conceptului dantesco de iubire fiind evidentă. Unirea cu taurul primitiv dela Altamira îi readuce până la urmă proporțiile mitologice.

Oana ar putea să reprezinte vulgarizarea, zi de zi, a mitologicului pus în gura și exersarea oricărui nepriceput, devenit

decu mai degrabă prestidigitatie, număr de circ decât celebrare liturgică. Totodată cade în pericol și specialistul savant, pradă convingerilor că fiind unic în cunoștințe va putea să toarne orice fel de idei năstrușnice că ele vor fi tot bine primite. Deci Zaharia-Fărâma-Mircea Eliade, fapt de necontestat întrupează în primul rând pe marele scamator din poveste.

Semnificativ și consecvent acestei evoluții, Oana își va găsi perechea până la urmă într-un gigant profesor, Dr. Cornelius Tarvastu, romanist la universitatea din Dorpat, tălcu visului ei din noaptea nunții însemnând dezlegarea ultimei taine.

Toate recitativale lui Fărâma se fac parca pe scenă, spectatorii din staturi înarmate cu lupe și instrumente de vivisecție, constituie și o altă lume, motivul preferat al autorului numai este paralela dintre viață și iluzie ci o adevărată ciocnire, realitatea având o întrupare grobiană zidită în structura regimului comunist din țară.

Istoric suntem în epoca anilor 50, Anca Vogel având cu toată claritatea trăsăturile Anei Pauker. Ezităriile însă în date și în raportare exactă la timp, ale lui Fărâma, ne determină să credem că timpul și în acest caz, este foarte variabil putând să se desfășoare oricând, atâta vreme cât Bastilia neagră a tiraniei va sta în picioare.

Securității voind să descopere cu orice preț, repere concrete în povestirea imaginată a lui Fărâma, al cărui talent de scriitor ajunge să fie recunoscut de doamna ministru, vor cădea rând pe rând, maiorul Borza, subsecretarul de stat la Ministerul de Interne Economu și chiar tovarăsa Anca Vogel, cartierul Mântuleasa fiind închis pentru cercetări, în pivnițele casei lui Economu găsindu-se ascunsă comoara statului polonez aflată cândva doșită la Mă-năstirea Pasărea, locul nunții Oanei. Desi faptele nu prea au legătură cu cele narate de Fărâma, anchetatorii rămân mulțumiți de rezultatele cercetărilor lor, profesorul folosindu-le scopului întocmai, ca orice scriitor pus să discute cu un astfel de regim. În dosar persistă însă nerezolvată întrebarea principală, deci și convingerea că Fărâma încă nu a mărturisit totul: "Cine este Liandru?"

În ultimul capitol revenim iar la un moment clasic eliadian. Dela vizita lui Fărâma la Borza a trecut un an cel puțin,

iar e o zi de Iulie fierbinte și profesorul din nou are o întâlnire la două trecute cu câteva minute fix, ceea ce ne duce la convingerea că Fărâma are și ceva caragialenesc în el, și nu ar fi primul dintre eroii scriitorului nostru, dar că este și un personaj al timpului-netimp eliadian. Fiind căldură mare se odihnește pe o bancă lângă el așezându-se un domn și i se prezintă susținând a fi, fostul său elev, Vasile Borza. Fărâma numai vrea să știe de nimic și pleacă grăbit mai departe. Urmează o discuție între vecinul său de bancă și un al doilea individ, aducându-ni-se la cunoștință că acesta voind și el să afle secretul lui Fărâma, este chiar Liandru.

Finalul romanului lui Eliade corespunde întregului, epilogul neaducând exact, ca într-o întâmplare relatată de Matei Caragiale, lumina cea de pe urmă. Un lucru este sigur: Liandru, elevul său cel mai apropiat, visătorul, poetul, căsătorit cu Camoes, Calderon și la de Miranda, este de partea celorlalți, rinocerizat, hotărât să afle ceea ce nu au reușit la centru serviciul 1 și 3.

Este posibil că Fărâma totuși să fi știut câte ceva. Oare l-a căutat pe Borza numai ca pe un fost elev ori ca maior de securitate, vroid să ajungă la Liandru.

Dar toate aceste întrebări nu au nici o importanță de aceea nici nu vom primirăspuns la ele.

Romanul Pe strada Mântuleasa este cartea marelui înstrăinări dintre oameni și în primul rând al autorului față de o lume ce nu-i aparține. Clipele de groază și teroare ale lui Fărâma au puține tangențe cu cele onirice și supranaturaliste ale lui Kafka, aparțin, simplu, omului ajuns în lanțuri, deci faptului exterior obiectiv lipsit de speculații psihologice. Cartea Pe strada Mântuleasa personifică divorțul spiritual în veșnicie al scriitorului M. Eliade cu regimul comunist din țară, indiferent cum își va termina destinel cel pământesc și noi am vrea să sperăm că tot așa, fără abdicări.

Prin toate calitățile sale artistice Pe strada Mântuleasa se orânduiește în tradiția celei mai superioare creații eliadiene, începând cu Maitreyi și continuând cu povestirile fantastice, fiecare reprezentând mici, ca dimensiuni înțelegând, capodopere.

## APEL

S'a pus în lucru o carte nouă! Este vorba de tipărirea unui important număr de poezii compuse în închisorile din România, în cea mai mare parte inedite.

Este greu de spus în câteva rânduri, ce reprezintă pentru cultura românească această colecție. Va fi sarcina celui care este însărcinat să o prezinte cititorului.

Foști deținuți politici ajunși în lumea liberă, cele mai multe din publicațiile exilului, strădania colaboratorilor noștri și a altor români anonimi, dar mai ales neobosită grije și insistență a D-lui Zăru Pană, responsabil al acestei ediții, face din această colecție cel mai scump tezaur, tot ceea ce sensibilitatea poezilor a putut să traducă în vers și să transmită în afara zidurilor închisorilor.

Cei care doresc să intre în posesia acestei cărți, să se facă cunoscuți cât mai repede.

Cheltuielile tipării trebuie acoperite. Noi nu dispunem de fonduri și numărul exemplarelor va fi limitat. O parte din volume vor fi trimise - bineînțeles gratuit - instituțiilor importante sau celor care se ocupă cu problemele românești.

Lucrarea nu are deci caracter comercial. Fiecare poate contribui cu o sumă în raport cu posibilitățile lui, dar oricum costul unui exemplar va depăși suma de zece dolari USA. Subscripția rămâne deschisă tuturor.

Numele celor care vor contribui vor fi publicate, cu sumele respective în cadrul cărții. Anonimul va fi respectat la cererea celui ce nu dorește să-l apară numele.

Banii vor fi trimiși pe adresa "CUVANTULUI ROMÂNESC" cu mențiunea specială "Pentru POEZII DIN INCHISORI".

Sperăm că acest Apel va găsi ecoul obișnuit la toți cei care nu vor să uite suferințele celor trecuți prin iadul închisorilor.

Cuvântul Românesc



# SALON LITERAR

de Dumitru STĂNCESCU

## JALE ȘI IAR JALE

Români din exil sunt triști ca Români, dar nu pentru că trăiesc în exil, ci pentru că ROMANIA LOR ESTE INTREAGA LA PUSCARIE. Dacă poporul român ar fi azi fericit și nu în pușcărie, opoziția din exil s'ar gândi cu seninătate la România, fie sub specia frumuseților ei naturale, pe care azi le distrug invazorii, fie sub specia folclorului, sau s'ar gândi la unii și alții dintre autorii importanți ai tinerei literaturii române scrise, și, de ce nu, chiar la bunătățile de altă dată: un pui fript la figlă, miuit ca un pui proaspăt scos din putinei, și mujdei de usturoi, la niste sarmăluțe în foi de vișă sau de varză, la musaca, la sarallii și catalinuri, la dulceți și șerbeturi, la cozonacii de sărbători cu miez ușor ca fulgul, alb ca neaua bătută de raze aurii și așa de pufos că se destramă fir cu fir, ca să nu mai vorbim de "grătarele" unice în toată lumea, din Istanbul până în "Pampa mia", toate acestea fiind lucruri ce nu mai există în România bagată la pușcărie de "eliberatorii" ocupației comuniste. Nimic nu mai este azi în România, dela poezia ca un ciorchin de rouă aur și neterminate a unui Blaga, până la cozonacii de Paști ori caltaboșii de Crăciun. De aceea sunt azi triști Români din lumea liberă, pentru că România ceilalți, cu toată țara lor la pușcărie, nu mai au nimic din toate acestea, deși în lumea liberă oamenii au voie să scrie cum le place, și au cu ce să-și facă oricâți cozonaci, sarmale și caltaboși ar vrea, pe care azi în România lumea nu mai are cu ce să-și facă.

Dar și mai rău ne apucă jalea când citim câte ceva asemănător unui interviu luat criticului Adrian Marino, în "ORIZONTUL", din 2 Octombrie 1981. În această "intrevădere realizată de Ion Jianu", cum scrie revista, blebul Adrian Marino, om civilizât, este pus în fața unei asemenea "intrebătoare": "Se afirmă că literatura română de astăzi este una din literaturile mari ale Europei. Nici un scriitor român nu a fost distins încă cu premiul Nobel, asta neînsemnând că nu avem poezi sau prozatori importanți. Prin ce ar trebui duse mai departe, fără a ne rupe de contactul cultural-european, tradițiile mari ale literaturii noastre? Cum se poate face din valorile românești autentice valori de circulație universală?" La care Adrian Marino, sâracul de el, om civilizât, răspunde: "Nu este de ajuns, cred, a afirma numai noi acest lucru, el trebuie confirmat și de alții de opinie publică internațională. Premiul Nobel care începe - observ - să obsedeze, este doar unul din criteriile de validare. Esențială ni se pare pătrunderea în marile colecții "de buzunar", stadiu al tinerei deocamdată doar de Panait Istrati, de Eliade, Cloran, Ionesco, în marile sisteme de referințe, de comunicație științifică, de informație. În acest domeniu trebuie bine dissociat idealul, mitul și realitatea. Evident partida poate fi și trebuie jucată, dar nu numai prin afirmații solemne". Deci și prin dovezi, am zice. Criticul evident s'a speriat de vorbe mari ca "tradițiile mari ale literaturii noastre", Adrian Marino fiind azi și singurul comparatist propriu zis din România. Care sunt "marile tradiții ale literaturii noastre", sau mai bine zis cum pu-

tem să vorbim de așa ceva în cazul unei literaturi scrise născută cam pe la 1840 și pusă în suspensie din 1945 încôace, deci cu o viață normală abia de un secol? Noi nu am ajuns să ne impunem în lume nici măcar cu ceva analog "românului rusesc", mult citat în Occident. Desigur că zestrea noastră folclorică este imensă, și acolo se află "tradiția culturii românești", deci inclusiv o tradiție artistică a limbii române, dar la o "tradiție", ca să nu mai vorbim de "tradiții", a literaturii scrise, nu am avut timp să ajungem. Toți marii noștri poeți, și prozatorii de nivel superior în cadrul a ce se scria la noi, în afară de Ion Creangă, s'au format cu ajutorul altor "tradiții literare culte", așa cum în urmă cu aproape o mie de ani marile literaturi europene se nășteau pe urmele culturii antice greco-romane și din folclor. La "tradițiile literare culte" autorii Români au adăugat fără îndoială ceva "românesc" în primul rând limba, și elementele de tradiție populară, cum a început Eliade Rădulescu în "Sburătorul", sau mai înainte ceva Budai Deleanu în "Tiganiada", în vreme ce Dimitrie Cantemir a început proza epică românească scriind însă cu noțiuni eteroclitice, nu din tradiția românească. Dacă vrem, Ion Creangă este singurul mare autor din literatura românească scrisă, nedebitor nici unei alte tradiții literare în afară de tradiția propriei lui limbi, cum avea să fie în secolul următor Panait Istrati, care din cauza circumstanțelor recurgea la altă limbă, folosind tradiția povestirii românești cu influențe orientale. Această înseamnă că Eminescu și Caragiale nu sunt profund originali, deși amândoi ca să creze poezia și teatrul românesc la nivelul genialității și-au făcut disciplina literară cu ajutorul unor tradiții formale străine. Acești autori au creat "tradiție" în România, dar această tradiție strict locală doar prin Creangă, este mult mai modestă decât a unor literaturi fie vechi de o mie de ani, fie chiar mai mult, trăind în continuarea directă a antichității, cum este literatura italiană, sau prin mari autori ca Seneca și literatura spaniolă. Noi nu putem spune că literatura noastră începe cu bănuitele versuri pe care le-ar fi scris Ovidiu într-un dialect getic, și care din nefericire s'ar fi pierdut, nici cu "de bello dacico" al lui Traian, pierdut și el. Iar despre Premiul Nobel să nu se mai vorbească într-o țară al cărei guvern s'a opus să fie premiat Lucian Blaga. Din toate țările comunicate au apărut autori care și-au făcut un nume în lumea liberă, unii chiar au primit Premiul Nobel, numai din România comunicată n'a ajuns să se impună nimeni. De ce? Pentru că... este prea mare literatura românească de azi? Când un scriitor a avut cu adevărat un ecou în Europa liberă, Paul Goma, a fost bătut măr de poliție și aruncat afară din pușcăria în care e toată țara.

Adrian Marino vorbește de autori români ajunși în ediții de buzunar în Franța, Panait Istrati, redescoperit, Eliade, Cloran, Ionesco. Este adevărat că Eliade scrie literatură în limba română, dar dacă cineva s'ar duce la Cloran sau Ionesco și i-ar întreba care sunt "marile lor tradiții literare românești", și unul și altul ar cădea pradă umii acces de

sufocare mortală. Oamenii nu au mai scris niciun rând în limba română de aproape o jumătate de secol. La rândul lui, Eliade a putut să scrie literatură în limba română, așa cum înțelegea el să scrie, pentru că nu a trăit într-o republică bagată la pușcărie, ci în libertate. Dacă se întorcea în România nu ar fi existat nimic din ce-a scris în acești peste treizeci de ani în libertate, și nu se știe în ce măsură ar mai fi existat el însuși, ca ființă.

În schimb, în exil au fost Români care să-i citească noile scrieri literare, să-l asculte citind el însuși, să-l admire și să-l laude, și să-i tipărească operele acestea, în edituri românești libere, cu multe sacrificii. Dacă România de azi nu oferă niciun eventual "caz Nobel", și mai vârtos literatura actuală de acolo este imposibil de propagat în afara țării "comuniste surori", unde totul se face funcționărește, din cauza realismului socialist sub cărui plumb stă mereu literatura din țările comuniste, chiar dacă această fosilă a rețetelor literare se chiamă azi "umanism socialist", iar oamenii muncii cu condeul ca să nu își piardă pâinea, fac niste realism pe jumătate, pentru că "realitatea" crudă a vieții sub comunism nu au voie s'o

descrie. Dacă România ar fi o țară exotica, de pildă ca țările Americilor latine, având însă și tradiția uriașei literaturi iberice în spate, și dacă în același timp "realismul" ar putea fi integral acolo, ar avea sorți de răscăldare, pentru că ar prezenta cu toată libertatea o lume foarte colorată, plină de contraste și clo-cotoare conflicte, fie numai între aborigeni cu rasa lor și rasa colonizatoare, pe când România sub acest aspect este săracă, foștii "faraoni" indieni la origine nu "Indios", nu au de ce să se plângă, și în principiu literatura din România trebuie să fie expresia unei țări industriale, înfloritoare, o țară perfectă, fără conflicte profunde, cu o lume egalizată ca în rai, fericită, o lume în care nu clo-cotește vizibil nimic, iar ceea ce clo-cotește pe dedesupt, o teribilă suferință surdă generalizată, istovitoare, nu are voie să fie exprimată prin literatură. Si de aceea toți romancierii și novelistii calcă în loc, bat apa în pușă, scriind drept literatura cenzurată până la neagră, dar prea monotona, prea fără paroxisme pasionale ca să poată interesa pe cineva din afara României, unde și așa romanele au "succes" când se aude că ar fi în ele niste apropouri politice, întotdeauna de altfel

foarte vagi.

Câtă literatură fantastică, așa cum a scris Eliade în exil, s'ar fi scris într-o Românie liberă, prin ce mirunată metamorfoză ar fi trecut tânărul tradiție literară românească fără constrângerile proletismului ideologic revoluționar! Si câți scriitori valoroși nu s'ar mai fi desparțit de literatura română, ca să nu mai vorbim de câți ar fi apărut în libertate!

De aceea nu are ursul coadă și niciun Român din România nu primește un "Nobel", instituție al cărei juriu știe cum a fost sabotat Blaga de "revoluție", cum a fost sabotat Vintilă Horia, primul Român care-a primit premiul "Goncourt", știe ce fel de zdra-honi partinici sunt scriitorii de azi "cu suprafajă" în România, știu cum a fost târbăcit Paul Goma după debutul lui cu succes în străinătate, știu tot cu privire la mizeria literaturii de acolo, așa cum au știut și de mizeria unor Argezi sau Sadoveanu, dintre care, în condiții normale oricare putea să pretindă un "Nobel", dar totala lor abdicare i-a scos din competiție, ca probă că a fost preferat pe atunci mai tânărul Blaga, demnitate însă de politrucii "academicieni", ca Benic și alții. De aceea, iarăși, nu are ursul coadă.

## HRONIC DE SMINTEALA EUROPEI

Scrie la carte că Dumnezeu nu bate cu bățul și când vrea a pedepsi prostimea, mai întâi și mai întâi la Domni le ia mințile. Fost-a lumea păcătoasă peste poate în vâleatul 7489 de la facerea lumii și le-a trimis mânia cerească domni fără inimă acră, dar nici pricepuți la diregătorie, sau de-a fost pricepuți, pricepuți au fost cum să ia chielea de pe oase și de a fi ea chielea tare, atunci să o ia cu oase cu tot.

Din partea muscălească, Brejneavă Vodă prinse a dare din cap, precum salcia în luncă când bate băltărepu. Deși apucase să închidă besearici, să alunge călugări și unde au fost mănăstiri să rămână iariști și strigau că nu crede decât ce vede, când au văzut în oglindă cum clămpăne din căpățână au poruncit de i-au adus solomonară din partea tătarască și i-au descântat și făcut de deochiu și i-au fostu mai bine, că ajunsesse să cлатine din peastă o zi da și o zi nu. Și'n ziua când nu clătina, direguia cu ojarie, puneu lumea la popreală și o băga la beci, iar care nu-i făcea pe plac ori lua calea Sibirului, ori li închidea pre dînsul la casa de nebuni.

În Tara Frâncilor iar s'au smintit lucrurile. Boier Gânsar de fusese tocmît Domn pe șapte ani, au prins a umblare cu nasul pe sus, lasă că era și lungu de fehl lui. Dar nu i-a ajutat Cel de Sus că s'a dus la păgâni în Tara Leșilor, când era Domn Ghiaurcă Vodă, să-l vadă pe Brejneavă și să-l mângâie pulpana și-au făcutură bairam cu toții și când s'a înturnat a strigat prostimea că nu-l mai vrea Domn și l-au alesu Vodă pe Boer Maierănză, de pohtise domnia până i-au fost căzutu și părul din cap. Și l-au vrut Domn pe Maierănză care la toți le-a zis că o să le dea ce nici cu mintea n'au gândit. Că de avea unul o vacă, a zis că o să ia Maierănză alta dela cel cu trei și o să i-o dea lui, să aibă tot omul câte două. Iar cel de avea trei vaci, tot pe Maierănză l-au vrut Domn, că au zis că are să primească și el o vacă de la cel cu cinci, ca să aibă tot creștinul patru vaci. Și uite așa, din cauza vacilor, a pierdut Gânsar domnia.

Prin Tara Neamului se smintiseră mințile de tot. Lasă că erau unii de rămăseseră în partea muscălească și de unde la început le necinstise rusul femeia și copila, acum începeau a crede că numai la Brejneavă iaste mântuire. Dar și în partea unde nu ajunseseră cazacii cu harapnicele, se buluceau pe ulițe de nebuni, că nu mai volau nici ostire, nici dreptă giudecată și și dădeu pe față cu boia și umblau în zețutu gol. A trudire nu prea mai volau ci să umble lăfeși și să ia casele de-a gata dela oamenii gospodari. Iar Boier Bran, de fusese mare logofăt și pierduse rangul, tot fugea la curtea lui Brejneavă și striga până i se umflau ochii în cap că inlpa muscalului e ca miera pe limbă și unul pe cerul gurii.

În Enghiltera pus-au mai mare peste sfat o muliere, de-i spuneau Postelnica Tăcere. Gânduri rele nu aveau dânsa și mintea ascuțită, dar n'au fost să fie cu noroc, că de când l-au slobozit, s'au sculat baragladinele și au dat foc la curți, au răsturnat caleștile și dădeu cu pietre, făcând numai blestemăcini.

În Tara Taliâniului era zorbală mare. Tot momitoșul purta flintă și cum nu-i plăcea cineva o slobozea ba mai dădea și cu satărul de nu mai prididea spătarul cu chihalele să potolească zavera. Da și din partea bolerească s'au arătat că numai de chiverniseală și agarlăc le-au fost păsat.

Si care nu-și pierduse mințile se gândea la Riga Vodă, de era Domn peste țara cea mare de peste marea cea mare că se dusesse Dumnealui Alunel Vodă glosu din domnie, să-și crească alurul și castanul. Si se ruga tot creștinul și se închina că de a fi fostu să se dea de smînteală și Riga Vodă, atunci chiar că venea prăpădul de pe urmă.



Crăciun înzăbrelit

## LA GEAMUL FULGUIT...

La geamul fulguit și trist  
Trimis-amândul să-ți colinde.  
L-auzi cântându-ți despre Christ?  
Aprinde candelă, aprinde  
Sî-ncearcă'n brațe a-l cuprinde  
Si-o mână caldă îi întinde  
Si tulburi ape de-ametist...

Hai, Velurim și Lerui-Ler,  
Flori dalbe, flori de măr prea sfinte,  
Prin mari troene și prin ger  
Am răzbătut cu dor fierbinte,  
Să-ți spun, soția mea cumințe,  
Că si'n aducerile-aminte  
Poți cuibări întregul cer.

Să-ți spun, cum îți spuneam cândva,  
De-un ursuleț și-o zveltă ciută,  
De-un gândăcel și-un ciob de stea;  
Să-ți spun, în zvon de alăută,  
Iubirea mea neprefăcută,  
Crescută'n temniță, crescută  
Din inima și carnea mea.

La geamul fulguit, în zori,  
Trimis-am dorul meu să-ți bată:  
- Primiți, primiți colindători ?  
Iar tu, de geam apropiată,  
Ascultă cântarea minunată,  
Plângându-mi viața mea legată  
Si anii scurși prin închisori...

Periprava,  
Crăciun 1959

Sergiu GROSSU



## PASTORALĂ

Iar colindă cânt de veac  
Veste sfântă de condac.  
Liniști de pesteri ascunse  
Asfințesc în culmi pătrunse  
De ursirile de Sus.  
Păcurarii -cin' mi-a spus ?  
Pascu-mi oile și nu-s,  
Că'n pripoare, la mulsoare,  
Li s'au făcut arătare  
Înalte fețe cerești,  
Magi cu daruri pământești,  
Si'ntr'un nor cât un fuior,  
Lumi, Prunc mântuitor.

Au purces să i-se'nchine  
Bacil'n munți, peste obline,  
Fătului din veșnicie,  
- Mugur sfânt de omenie -  
La plinire de soroace,  
De umbrire de răstoace,  
Dezmierdat  
Si legănat  
De serafî cântând din nai  
Si de sfinți, din câte-un pai.

De lălat, știne și ciute  
I-au strâns rouă nouă'n cute  
De lumină, și urzit  
Scutece de în topit.

Păcurarii, tot pe plaiuri,  
Tot prin rauri, cu alături,  
Au prins stea de peruzea  
Si purces-au jos cu ea,  
Colindând în străni de veac  
Vestea sfântă de condac,

Că'ntr'o leșle îi adastă  
Fără foc, fără colastră,  
Între miei de crin și nea  
Pruncul cât și Precista.

Alexandru GREGORIAN

## CRĂCIUNUL ÎN LIRICA ROMÂNĂ DIN EXIL

### ANTOLOGIE

#### ALCĂTUITĂ ȘI PREZENTATĂ DE

Nicolae NOVAC

### COLIND

Cad în seara asta mare  
Fulgi bogați ca niște stele  
Rupți din destrămata zare  
A copilăriei mele.

Bat tăcerilor mătăanii  
Și spre ceruri se închină;  
Trec trei magi în albe sănii  
Înspre staul de lumină.

Ninge larg ca'n ierni de basme  
Peste svonuri de colindă,  
Lume veche de fantasmă  
Cearcă forme noi să prindă.

Ninge molcom peste toate,  
Peste vremi, peste coline  
De sub zări îndepărtate  
Numai steaua mea nu vine...

Unde sunteți părții grele  
Ce duceți spre veșnicii?  
Ning pe voi aceleași stele  
Răd aceleași bucurii?

Vrui să mă întorc prin vreme  
Să mă regăsesc sub stea  
Printre fulgi și crisanteme  
De poveste și de nea.

Am pornit pe drum de seară  
În alai de magi și regi  
Și-am uitat că nu e tară  
Pentru dorul de pribegi.

Parc'aud o voce mică  
Întrebare cum frământă:  
-Spune-ne acum mămică  
Lui tăticu cine-i cântă?

Lui îi cântă numai vântul  
Lângă cer cu stele multe,  
Unde i-a creșcut mormântul  
Veșnicile s' asculte.

Ninge și s'aud colinde  
Lângă inimă aproape;  
Cine ne mai poate vinde,  
Cine visul să ne'ngroape?

Ninge blând ca'ntr'o minune  
Cu legende și cu stele:  
Unde ești tu rugăciune,  
Drag Crăciun al vieții mele?

Când îmi vei cânta și mie  
Lângă geam o veste mare  
Un colind de bucurie  
Într'o țară ca un soare?

Am cântat lângă fereastră  
Unde plânge-un dor și-o doină,  
Lacrimi sfărâmand în glastra  
Inimii'ngropate'n moină.

Vasile POSTEUCA



## CRĂCIUN 1951

A pornit ca și-alte dăți,  
Prin troiene de nămeți,  
Ieri așa cam pe la toacă,  
Cu mustăți de promoroacă,  
A pornit hoinar la drum,  
Și-i deja pe-aproape-acum,  
A pornit copiii spun,  
De departe, Moș Crăciun.

Moș Crăciun cu barba albă,  
Vino'n noaptea asta dalbă,  
Treci cortina cea de fier  
Și vino cu Lerui-Ler.  
Vino și la casa noastră  
Și ne bate la fereastră,  
Vin bătrâne'n fapt de sară,  
Și la cei fără de Tară.

Moșule cu zâmbet drag,  
Vino și la mine'n prag,  
Și te rog să nu-mi aduci,  
Nici stafide și nici nuci.  
Roșcove și jucării,  
Să le ții pentru copii.  
Mie Moș Crăciun îți cer,  
Să-mi aduci un colț de cer,

Din îndepărtata Tară,  
Ferecată'n grele fiară.  
Moș Crăciun te rog mai adă,  
Doar un bulgăr de zăpadă,  
Bulgăraș de albă nea,  
Să-i lipesc de fața mea,  
Obrajii să-l încălzească,  
Lacrimile să-l topească.

Moș Crăciun, Moș Crăciun,  
Ași mai vrea ceva să-ți spun.  
Înainte de-a veni,  
Treci la mândra într'o zi.  
Și din părul ei bălai,  
O șuviță tu să-i tai.  
Și să mi-o aduci apoi,  
Când ai să ajungi la noi.

Moș Crăciun și de-ai putea,  
Încă așa mai vrea ceva.  
Și te rog, te rog în șoapte,  
Cel puțin pentru o noapte,  
Pentru noaptea de Crăciun,  
Moșule cu zâmbet bun,  
Că'n povești, pe-un nor de pară,  
Adă-ne, întreaga Tară.

N.S. GOVORA



## NING LACRIMI DALBE, ȘI-I CRĂCIUN

La casa ceea cu pridvor  
La noapte-oi fi colindător  
Cu clopoței tiling, tiling...  
Se spovedește cerul,ning  
Tăceri din mine și ating  
În lin de cling  
Cum doar tăcerile se ning  
Pe traista albă cu colaci...

Tu, dragă mamă, ce mai faci ?  
Stai singură, colindătorii  
I-auzi cântând prin dosul morii.  
Ascultă...În blid e-o lingură...  
"Nu mergem, baba-i singură!"  
...și trec spre Boiște, în sus  
Cu bucuria că Isus  
Născutu-s-a...și nu îi-o spun !  
Aștept și-i noapte de Crăciun,  
Când voluri albe de mireasă  
Veșmântă tot...Eram la masă  
Ciocnind pahar de sărbători  
Si ne veneau colindători,  
Îngeri săraci, cu rupte straie,  
Cântând că Dumnezeu pe paie  
S'a intrupat în prunc voinic  
Si îngeri duse celui mic  
Veșmintele de în ceresc...  
...eram cu toți și-mi amintesc  
De lumânarea ce ardea  
Pe masă -magilor o stea  
În căutarea lui Hristos,  
Născut în grajd, pui mic...pe paie !

Sfânt frigul nopții din odaie  
Cu chipi de Moș Crăciuni, bomboane...  
Cum tace leagănul icoane !  
E totul dus ? Obloanele  
Îmi ard în puls icoanele.  
La noapte mamă o să vin  
Si tot ce-i plăns voi toarcă lin,  
Ningându-mi propriu-mi manuscript  
Cu flori de ler către Egipt,  
Dar inima din carcere  
Tot ninge fulgi de'ntorcere...  
Nu plânge mamă, că în inul  
Colindă fiul tău aminul.

Dumitru ICHIM



## COLIND

Leroi, Doamne, Ler,  
pace pe pământ și'n cer -  
lângă d'auritu-și prag,  
Îți cântăm colind pribeag,  
un colind cu dor de țară,  
că ni-i pâinea prea amară;  
un colind cu lacrimi și suspin  
pentru-al neamului amaric chin-  
ful de nea'n crustat pe-un lăicer,  
albe și iar dalbe flori de măr.

Fă dreptate, Doamne, celor care gem,  
închistați în spaimă și'n blestem,  
ia-le chinul și nevoia, Tu,  
și spre alte stele și-alte vise-îdu,  
leșlea Ta în suflet le-o ridică,  
fă-le inima mai tare și voinică

și le-aprinde iar nădejdea --  
muc de lumânre,  
sara-i dalbă, sara-i mare,  
că'n țara cu Leroi-Ler,  
a murit colindul astăzi,  
pe pământ și'n cer...

Aplecați-vă urechea, boieri mari;  
iată-ne aicea, crai fugari,  
care scriu cu lacrimi și cu sânge,  
Leroi-Ler ce inima le-o frânge,  
și nu cer colac, nici nuci, nici bani -  
vă cer plumbi pentru dușmani  
și dreptate pentru'un neam rob,  
unde, departe'n răsărit,  
ca să fie iară pace pe pământ și'n cer  
albe și iar dalbe flori de măr.

Nicolae NOVAC



# BISERICA CREȘTINĂ



## NAȘTEREA DOMNULUI

Pr. Dr. Petre POPESCU

Evangelistul Luca poartă că la Nașterea Domnului, un înger a vestit păstorilor "bucurie mare care va fi pentru tot poporul" și că "deodată s'a făcut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu și zicând: "Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună voie."

În cuvintele îngerilor era o adâncă cerință a vremurilor de atunci, dar și o sfântă învățătură pentru vremurile de azi.

În vremea când s'a născut Mântuitorul, împărăția Romană cuprindea toată lumea cunoscută pe atunci. După bătălia de la Actium, din anul 31 înainte de Hristos, Octavian August, a înălțat pe Antoniu dela conducerea Republicii Romane, iar Senatul și Poporul Roman i-au acordat pe viață puterea cărmuirii statului, proclamându-l împărat.

În această vreme se fac legi care dau împăratului cinst de Dumnezeu.

Cu toate acestea, continuau frământările interne, neînțelegerile și răscoalele, în așa măsură, că zguduiau din temelii așezarea imperiului. Oamenii de atunci nu mai aveau nici un fel de credință, ba din contră, tăgăduiau față de Dumnezeu, iar imoralitatea și desfrâul, generalizate, moleșeau sufletul societății și al oamenilor.

Poporul Evreu, care aștepta un mesia pământesc, uneltea împotriva Statului Roman, provocând răscoale iar pe plan intern își irosea energiile în lupte pentru respectul formelor și obiceiurilor omenești. Este preabine cunoscută lupta surdă între Farisei și Saduchei.

De pe vremea Macabellor și până la Irod Cel Mare, un răstimp de 175 de ani, Palestina a fost frământată de războaie și răscoale, pentru a scutura jugul Sirienilor și mai târziu jugul Romanilor.

În această vreme turbure și întunecată, adevăratele oracole, de atăta timp mute în Ierusalim, deschid vocea, iar falsele silbe tăc. Profetii sfintelor speranțe încep să se facă auzibile. Reinvierea, cea ce spuseseră Suetoniu, că, "un om se va ridica din Iudea și va obține imperiul universal." Iese la lumină prezicerea lui Tacit, păstrată în vechile cărți preoțești, că, "cineva ieșit din Iudea, va domni asupra pământului." Iosif Flaviu vorbind de dărâmarea Ierusalimului spune că Iudeii au fost



impinși la revoltă contra Romanilor, din cauza unei profeții, care spunea că în acea epocă se va ridica între ei un om, care va supune Universul. Noul Testament oferă de asemenea urme din această speranță: mulțimea care mergea în desert, în treaba pe Ioan Botezătorul, dacă el este Marele Mesia, cel așteptat de multă vreme.

Sfânta speranță, deși insuficient de clară și precisă, ardea în inimile multora și în mare se aștepta un eveniment unic, care să aducă mântuire omenirii căzută în păcat și rătăcire.

Într-o noapte liniștită, pusă sub semnul întrebării, îngerii din cer, în cor, vestesc venirea Fiului lui Dumnezeu pe pământ, spunând: "Mărire întru cei de sus lui și pe pământ pace, între oameni bună voie."

Vestea s'a răspândit ca fulgerul că Mântuitorul cel așteptat a văzut lumina zilei în Iudea, într-o pesteră din Betleem. Pentru consternarea multora, el nu se naște în purpură, ci într'un stăul sărăcăcios. El nu este vestit celor mari și mândri, ci celor mici și simpli, celor curaj și înimă, celor care păstrasera cu scumpătate sfânta speranță a venirii lui.

Această privire retrospectivă asupra vremurilor apuse, ne face să reținem atenția și îngrijorarea asupra evenimentelor ce se desfășoară sub ochii noștri.

Pământul pe care viețuim din mila lui Dumnezeu, n'a fost niciodată mai turburat ca astăzi. Neînțelegerile între oameni și popoare au atins proporții înspăimântătoare. Dimineața, nu deschizi bine ochii și auzi de răscoale, de frământări, de nemulțumiri în toate sec-

toarele vieții, de asinate, de crize politice, economice, morale și spirituale. În treaga constelație de urăciuni și degradări ale păcatului, imoralitatea și desfrâul, moleșesc și macină sufletul societății și al omului.

Astăzi, cei flămânzi de pâine și de cuvânt plâng; cei îndestulați cu de toate sunt neliniștiți și nu mai mulțumesc lui Dumnezeu; cei asupriți tremură de frică și și opresc cuvântul pe limbă, iar cei liberi vorbesc fără să gândească; virtuții sunt înlăturate, iar fărădelegea stă la un loc de cinst, fără rușine; călăii sunt aplaudați, iar pentru victime nu mai este nici un pic de milă.

În această vreme de neopăgânism, de turbare și de mistificare, Biserica lui Hristos a intrat în toamna duhovnicească și i se prevede iarnă crâncenă, cu vijornice cumplite.

În țările marxiste Biserica este persecutată, este umilită, este pusă la probă grele. Nu este ușor să fii preot devotat și nu este ușor să-ți arăți fidelitate și dragoste de Dumnezeu, de Biserica și de om, în această parte de lume.

Întrucât, după atâția ani de persecuție, Biserica a supraviețuit totuși, marxismul încearcă o nouă metodă de distrugere a Bisericii, din interior, cu preoți și ierarhi special instruiți la școala atee și la școala securității. Cu astfel de elemente este împânzit occidental. În acest caz Biserica va trece printr-o probă extrem de grea.

La noi, în lumea liberă, omul occidental și chiar cel care a scăpat de fierul roșu al persecutorului, este

foarte puțin preocupat de viața lui religioasă, morală și spirituală.

În Sahara noastră duhovnicească, la proporția populației, bisericile sunt aproape goale, iar setea de cuvânt și învățătură sfântă a scăzut considerabil.

Puțini sunt cei ce au ră-

mas credincioși vechilor catarce.

În această atmosferă grea ca plumbul, turbure și îngrijorătoare, vine luminata zi a Nasterii Mântuitorului Iisus Hristos.

El este așteptat cu sfântă nădejde de cei puțini, pentru că cei puțini cred, că numai El va stabili legături noi între oameni și popoare, numai El va fixa un nou drept neamurilor și o nouă credință publică. El este așteptat să spună din nou: "Fericirile celor ce plâng, fericirile celor ce flămânzesc și însetează de dreptate..."

În această lume rece ca sloiul de gheață, cei puțini vor să se încălzească la caracterul său iubitor, deschis și dulos. Cei puțini vor să-l însoțească pe drumul spinos al acestei vieți, să rămână definitiv în prietenia lui, căci pentru înaltul sentiment al prieteniei el a făcut cea mai mare minime, l'a înviat pe Lazăr, prietenul său. Cei puțini sunt gata să meargă cu El, până la Golgota, să-i audă ultimul suspin al milei.

Cei din țara noastră ro-

bită, îi așteaptă la cozi, în case friguroase și neluminate, flămânzi și înlăcrimați. Îi așteaptă să le spună: "Veniți la mine cei trudiți și împovărați... așteaptă în groapa leilor acest cuvânt al milei față de om."

Din toată lumea locuită, din tot ce respiră sub oțelita pace romană, se ridică înfrigurată așteptarea. Era scris în cartea sorților că, din Iudea, se va ridica într-o zi, un om care să dobândească supremația lumii.

Fericite vremuri, sub lanțuri de fier aștepta eliberarea! Fericite inimi care, în suspinele lor, amestecau dorul apropiatei izbăviri!

Fericite vremuri vor fi și pentru noi, când Dumnezeu se va îndura de noi și își va exercita puterea de stăpân al vieții și al morții!

Așteptarea noastră trece însă prin sfânta lui învățătură, prin totala noastră convertire și încreștinare: "Cine nu adună cu mine, risipește" și "Ce ar folosi omului de ar dobândi lumea toată și și-ar pierde sufletul?"

## A VENIT MESIA?

de Paul Tillich

Căci au văzut ochii mei mântuirea Ta (LUCA, II-30)

Apoi s'a întors spre ucenici și le-a spus: de-o parte "ferice de ochii care văd lucrurile pe care le vedeți voi! Căci vă spun că mulți prooroci și împărați au voit să vadă ce vedeți voi și n'au văzut, să audă ce auziți voi și n'au auzit!"

(LUCA, X, 23-24)

Iisus a luat ucenicii lui de-o parte și a vorbit în de aproape cu ei, și i-a socotit fericirile pentru că ei vedeau ceea ce vedeau. Prezența lui Mesia este o taină. Nu oricui i-se poate spune, și nici oricine poate vedea, ci numai acela care ca Simeon este cuprins de Sfântul Duh. Oricând acolo unde se petrece faptul mântuirii, acesta ascunde o clipă de surprindere, de neașteptat, ceea ce este în cotăzicere cu toate tradițiile pioase și cu toate pretențiile intelectuale. TAINA MĂNTUIRII ESTE TAINA PRUNCULUI. Aceasta era încă prevăzută în profeția lui Isaia, în viziunea extatică a Sibilei, și într-o poezie poetică a lui Virgiliu, în doctrina religiilor misterice și în riturile a celor care sărbătoreau nașterea epocii noi. Ca și

cei dintâi creștini, toți aceștia simțeau că mântuirea nu poate să se consume decât prin nașterea unui prunc. Pruncu este la fel ceva real și ceva ne-real, este ceva în istorie și totuși nu este încă nimic în istorie. Esența lui este totodată vizibilă și invizibilă, este aici și totuși nu este aici. La fel se întâmplă cu mântuirea. MĂNTUIREA ESTE ASEMENEA PRUNCULUI. În fiecare an cea mai mare sărbătoare creștină ne amintește că pruncul Iisus, pe cât de văzut este, pe atâta de nevăzut rămâne. Cine visează numai o mântuire vizibilă, probabil nu poate să vadă copilul din ieslă, după cum nici nu poate să cuprindă cu mintea Dumnezeirea omului depe Cruce și felul paradoxal în care se petrece întreaga lucrare

dumnezeiască.

Nu mai cine poate vedea puterea din neputință, întregul în fragment, victoria în înfrângere, splendoarea în suferință, nevinovăția în vinovăție, viața în moarte, va putea să zică: "Ochii mei au văzut mântuirea Ta".

Este greu de exprimat aceste gânduri în timpurile noastre. Dar a fost întotdeauna greu, și va fi întotdeauna greu. A fost și va rămâne o taină, taina pruncului. Dar oricât ai fi de căzută lumea, fie chiar până la distrugerea de sine, atâta vreme cât oamenii vor găsi, vor trăi taina aceasta, și vor zice: "Fericirile sunt ochii care văd ceea ce noi vedem!"

traducere de  
Antim FLORE



# APARIȚIILE MAICII DOMNULUI

## -La Lourdes și la Fatima-

Am avut prilejul să răspundesc cu viu grai mesajele Maicii Domnului la Detroit, Dearborn, East Chicago, Youngstown, iar ultimele dați la Montreal și la Toronto, cu prilejul Congresului Limbii Române din 1981. Întru cinstirea numelui Maicii Domnului, cred că nu e o gresală să o fac și prin articolul de față, împărțind cititorilor adevărul și înțeleșul rostului aparițiilor Prea Curatei la Lourdes și la Fatima.

Lourdes a fost până în a doua jumătate a veacului trecut necunoscut omenirii. Dar de atunci începe numele orașului nu a mai încetat să dea ocol pământului. În fiecare an, an după an, cel puțin 2 milioane de oameni, din toate neamurile, de toate credințele, până și necredincioși, au vizitat pesteră la Lourdes, chemată grotă dela Massabielle. În 1958, cu prilejul centenarului aparițiilor, 6 milioane au vizitat Lourdes. Acum, ce înțelegem aceste milioane să se ducă la Lourdes?

În acea a doua jumătate a secolului trecut, într-o casă fostă închisoare a orașului din care însă autoritățile au fost obligate să mute pe deplin în altă parte pentru că zidurile erau prea umede, trăia o pereche cu 4 copii. Tata, morar de meserie, era fără lucru. Maica se simțea fericită dacă putea să lucre 2-3 zile pe săptămână la casele celor înstăriți. Unul din copiii acestei perechi a fost o fată cu numele Bernadette. Această Bernadette, pe lângă faptul că suferea de astmă, era și ea mai slăbuțică elevă la școala duminicală, unica școală ce a fost în stare să cerceteze până la vârsta de 14 ani.

Ziua de 11 Februarie 1858 a fost o zi aspră de iarnă. Măicuța s'a plâns că nu mai erau lemne în casă (ei încăleau cu lemne). Bernadette, cu sora ei și cu o prietenă, s'au dus în pădure să culeagă vreascuri. Ajunse în fața peșterii, ele treburau să treacă printr'un păruș. Sora cu prietena s'au descălecat de încălțăminte lor de lemn și au trecut desculțe prin apă rece. Bernadette, de teamă să nu facă o criză de astmă, a cules pietre, pe care le-a aruncat în apă cu gândul că, poate, va fi în stare să treacă peste ele de cealaltă parte. Dar a fost zadarnic: apa era prea adâncă. În vreme ce ea culegea pietrele, celelalte au dispărut prin pădure. Rămăsingă singură, după o vreme, a prins curaj și s'a hotărât să facă și ea ceea ce au făcut celelalte. Dar, când a încercat să scoată o gheață, a auzit un mare zgomot, ca de furtună. A privit în toate părțile, însă, spre uimirea ei, nici o ramură nu misca în pădure. A crezut că s'a înșelat. Același zgomot s'a repetat și când își scotea a doua gheață și, de astă dată, s'a speriat și, privind înspre peșteră, a văzut la poalele ei o creangă, care se zbătea parca bicută de un vânt puternic. Iar din peșteră a apărut o lumină, pe urmea căreia... o Doamnă... tânără și frumoasă cum n'a mai văzut niciodată. Doamna avea o haină lungă albă, pe cap un voal, pe braț un rozariu, iar pe picioarele desculțe câte un randafil aurii. Ea s'a oprit la marginea peșterii... a zămbit... și a făcut semn copilei să vină mai aproape. Bernadette, fără să știe ce face, a îngrunat, a scos rozariul ei din buzunar și a început rugăciunile lungi-lungi către Prea Curată. Dar, când a încercat să facă semnul Crucii, brațul i-a rămas paralizat și numai după ce Doamna însăși a făcut un MARE semn al Crucii a fost în stare să facă și ea la fel. Copila se ruga cu totul singură. Doamna schimba numai câte un bob din rozariul ei după fiecare "Născătoare". Iar după fiecare 10 "Născătoare", când copila preamărea Sfânta Treime ("Mărire Tatălui și Fiului și Duhului Sfânt"), Doamna repeta aceleași cuvinte, făcând același MARE semn al Crucii. După ce Bernadette a terminat rugăciunile lungi, Doamna a dispărut fără să fi spus un singur cuvânt. Și nu după mult celelalte două s'au întors din pădure cu brațele pline de vreascuri. La întoarcere, Bernadette a povestit surorii ei cele întâmplate la peșteră, cu rugămintea să nu le mai repete nimănui. Acasă, la rugăciunile de seară ale familiei, Bernadette a început să plângă.

"Ce s'a întâmplat?", a întrebat măicuța. Cum sora ei n'a știut să tacă, Berna-

dette n'a mai avut încotro: a trebuit să povestească totul din fir în păr.

"Vai de mine, vai de mine, dar acestea sunt iluzii, pe care trebuie să ți le scoți din cap și apoi, la acea peșteră n'ai să te mai duci niciodată", a spus măicuța. Ei bine, se știe prea bine cum sunt măicuțele: cu inima plină de milă: peste 2-3 zile Bernadette s'a întors la grotă, cu încredințarea măicuței-si.

În total, au fost 18 apariții. Dar numai la a treia Doamna a deschis glas, zicând: "Vrei să îmi faci grația să vii aci încă de 15 ori? Eu nu promit să te fac fericită în această lume, numai în cealaltă". . . Deja după primele apariții, vestea s'a dus prin oraș și prin împrejurimi și astfel Bernadette era însoțită la grotă de o mare mulțime (uneori peste 10,000 de oameni). Privind plină de tristețe la gloata, Doamna a cerut copilei să repete mulțimii unul din mesajele Ei majore: "POCAITIVA".

"Du-te la izvor, bea dintr'ănsul și te spală pe față cu apa lui", a spus Doamna cu o altă ocazie. Dar n'a fost niciodată izvor pe acele locuri. Totuși, în creșterea în cuvintele Doamnei, Bernadette a început să scurme cu mâinile ei pământul și... a descoperit izvorul.

"Spune preoților să zidească o Biserică aci și să organizeze procesiuni", a zis iarăși Doamna, cu o altă ocazie. Bernadette s'a dus la decanul preoților din Lourdes, dar răspunsul decanului a înghețat inimioara copilei: "Să spui doamnei tale așa: Eu nu primesc ordine dela doamne necunoscute", a răspuns decanul. Într'adevăr, până atunci nimeni (nici chiar Bernadette) nu cunoștea NUMELE Doamnei. Căci numai la a 16-a apariție l-a dezvăluit, spunând în dialectul local: "Che soi ER IMACULADA CONCEPTIUI" (ce românește: "EU sunt ZĂMISLIREA FĂRĂ DE PACAT").

Prima minune s'a întâmplat nu mult după descoperirea izvorului. O vecină a familiei avea un băiețel de 2 anișori cu ambele picioare paralizate și cu o permanentă febră înaltă. Doctorii s'au declarat absolut neputincioși și așteptau să moară copilul. Într-o zi, când nici un doctor nu era disponibil și când copilul părea să fie în comă, măicuța s'a lăsat din pat și, împotriva protestelor bărbatului și a vecinilor, a alergat cu el în vreme de iarnă la izvor, unde l-a scufundat gol-goluț în apa rece a izvorului, cu acest vaier sugduitor: "Ia-mi-l, Prea Curată, La Tine, ori... dă-mi-l mie înapoi...".

Copilul s'a vindecat în acel ceas. - La început, Biserica a fost surdă la cele ce se întâmplau la grotă, ceea ce era cu totul natural, căci Biserica nu se aventurează la concluzii fără o temeinică examinare a faptelor. Ziarele au numit aparițiile "rusinea veacului al 19-lea". Autoritățile franceze au făcut ceva mai mult: au împrejmuțat izvorul cu un gard înalt, supravegheat de poliști și au pedepsit pe fiecare dacă îndrăznește să ia apă dela izvor. Totuși vindecările neobișnuite continuau. După o vreme însă a apărut un fapt nou: mult mai important decât vindecările trupului omenesc: credința. Credința a izbucnit într-o flacără neobișnuit de puternică, în acele vremuri de necredință, pe întreg cuprinsul Franței, ca urmare a aparițiilor. Și atunci, Biserica a instituit o comisie, care, după 4 ani de investigare, a declarat aparițiile genuine (adevărate). Bernadette s'a călugărit și a murit în 1878. Dar trupul ei nu a fost dat stricăciunii. Oricine îl poate vedea și astăzi la Nevers, Franța, într'un cosciug de sticlă; eu l-am văzut cu ochii mei în 1974. Iar, fiindcă autoritățile bisericești au fost învinuite că ar fi îmbălsămat trupul călugăriței, în două rânduri s'au făcut analize de laborator, care au dovedit că nu e nici urmă de îmbălsămare.

În 1933 a fost canonizată (declarată sfântă). Iar printre sutele și sutele de mii de pelerini și vizitatori în Roma cu acea ocazie, cui credeți că i s'a acordat o atențiune cu totul deosebită? Unui bătrân dela Lourdes, care nu era altcineva decât copilășul de odinioară, care a fost scufundat de măicuța-sa, gol-goluț, în apa rece a izvorului, în anul Domnului 1858. . .

Dela 1882 începe funcționează la Lour-

des o comisie de doctori (între cari și necredincioși), investigând vindecările bolilor pe care știința medicală nu le poate vindeca și care continuă până în zilele noastre. Spațiul acestui ziar nu îmi permite să intru în amănunte. De aceea, voi pomeni numai o singură asemenea vindecare. Iar, fiindcă unii fac din știința umană un supra-dumnezeu, am ales să istorisesc experiența ce a avut-o un om de știință la Lourdes, un om de știință, care a fost onorat cu faimosul premiu Nobel pentru medicină, un om de știință însă care a pierdut credința în existența lui Dumnezeu: doctorul Alexis Carrell. Carrell nu a fost învoit în rușul capului să creadă în rapoartele oficiale ale doctorilor dela Lourdes, deși știa prea bine că între ei erau și necredincioși ca și dânsul. Pentru el, miraculosul era o absurditate. Chiruit de indolală, dar însetat să cunoască ADEVARUL, el s'a hotărât să investigheze el însuși, cu ferma determinare că, dacă va descoperi vre-o înșelăciune, să o trîmbițeze lumii întregi. El a spus că ar putea să creadă într-o asemenea "absurditate" numai cu o singură condiție: dacă, în fața ochilor lui, o boală organică (repet: o boală organică), pe care știința medicală nu nu fie în stare să o vindece, s'ar vindeca imediat. O boală organică însă, pe care el însuși să o fi diagnosticat înainte de vindecare. Și a declarat public că, dacă o asemenea "absurditate" s'ar întâmpla, el, orio să piardă mințile, orio să devină credincios. Și astfel a plecat la Lourdes cu un tren de bolnavi (asemenea trenuri sunt destul de dese). La acest tren a fost adusă pe targă o femeie, care suferea de peritonită tuberculoasă în ultima fază a boalei și cu un abdomen colosal de umflat: Marie Ferrand. În drumul lung spre Lourdes, Carrell, doctorul, a fost chemat să ajute cumva pe această nenorocită, care era în pragul morții. Și astfel a avut ocazia să diagnosticheze boala. Sosii la Lourdes, el a găsit femeia în permanență sub ochi. Transportată la băile izvorului, surorile nu au îndrăznit să o scufunde în apă de teamă să nu moară imediat și i-au înbăiat abdomenul numai cu un burete. Dela băi a fost transportată în fața peșterii (Carrell lângă ea). Abdomenul acela colosal de umflat era acoperit cu o pătură. Privind la femeia de pe targă, Carrell a observat la un moment dat, că pătura... a început să scadă... și scădea văzând cu ochii. Năucit, s'a plecat și a luat pulsul femeii și i-a spus unui alt doctor din apropiere: "Foarte-foarte slab". "Ce te miri, omule", a răspuns celălalt, "nu vezi că moare?" Dar NU a murit. Întoarsă la spitalul dela Lourdes, Carrell n'a mai pierdut o clipă să investigheze și a început să frămteze cu mâinile lui, ca unapucat, abdomenul femeii în căutarea părților tari, pe care le verificase în dese rânduri. Nu le-a mai găsit nici urma. Stupefiat, a întrebat femeia: "Cum te simți?" Sunt vindecată, doctore, dar mă simt tare slăbită", a răspuns femeia. Și vindecată a fost și RĂMAS.

Maica Domnului a apărut și la Fatima în 1917, aducând un alt mesaj important pe care mulți l-au îngropat sub lespedea uitării. Iar acest mesaj, pronunțat cu 6 luni ÎNAINTE de izbucnirea revoluției ruse, spune așa: "Rugați-vă pentru convertirea Rusiei, căci altfel omenirea va avea multe păcimi".

Acu, întrebarea: De ce trimite Dumnezeu din când în când pe Maica Domnului pe pământ? Care e rostul acestor apariții? Mai presus de oricare altul: lămurirea esenței esențelor, adică a problemei, care frământă neîncetat omenirea: DUMNEZEU... ESTE? Ori, NU ESTE DUMNEZEU? Cunoșcându-ne puțină noastră credință, Dumnezeu trimite, iarăși și iarăși, dovezi, pentru că să ne dezrădăcineze indolală. Dar aceste dovezi, pe lângă faptul că Dumnezeu ESTE, ele ne spun chiar și ceva mai mult: din momentul când El ne-a dăruit învățătura Lui genuine, numai și numai în această învățătură să credem, numai și numai în această învățătură să urmăm. Acesta e un avertisment, să nu strâmbăm învățătura genuine, căci strâmbarea învățăturii e cel mai mare păcat. Așa zisii înțelepți ai pământului, în ignoranța lor, strâmbă învățătura după "înțelepciunea" capului lor. Alții o desconsideră, pur și simplu. Rezultatul? În afară de perioade scurte, când învățătura genuine a fost respectată, istoria omenirii nu e decât un lanț de dezastre. Dezastre, pe care le vedem astăzi cu ochii noștri. Pentru folosul și mântuirea lor, creștinii trebuie să se ferească de toți acei (ca de foc să se ferească), cari spun că învățătura nu e practică. Pentru că oricine se îndoiește de învățătură, aruncă indolală nu numai asupra înțelepciunii lui Dumnezeu, ci și asupra însăși divinității Lui.

\*\*\*

Si, cu acestea închei, adăogând doar atât: acelor dintre cititori care, poate încă, se îndoiesc de adevăratețea faptelor istorisite, de afirmațiile făcute, altoiască-le Bunul în inimii splate binecuvântat care să nu le mă îngăduie odihnă întru căutarea adevărului, spinele binecuvântat, care a torturat pe doctorul Carrell și pe mulți-mulți nenumărați alții până la disperare. Căci adevărul e numai unul. Un adevăr, care e mai vechiu decât stelele de pe cer. Un adevăr, pe care nimeni și nimic nu va fi în stare să îl dărâme în vecii vecilor: DUMNEZEU ESTE. Si orice se întâmplă în lumea asta mare cu nesocotirea învățăturii Lui genuine, este numai desertăciune și... rățacire a gândului. Chiar și acest articol, dacă nu a isorvit din gândul curat, umil, să preamăreacă pe Dumnezeu și pe Maica Domnului și să mărturisească, spre folosul tuturor, adevărul unic, conformându-se întru totul voinei din înalturi, dacă nu acestea i-au fost rădăcinile și scopul adevărat întru care a fost zămislit, atunci nici el nu e altceva decât aceeași desertăciune... și rățacire a gândului. . .

Ilie OLTEANU

## STRIGĂTUL LUMINII

Spre lumi necunoscute scânteia ta mă fură  
În Universul sacru urcând spațiul chemării  
Istorii fără număr gonind spre bolta zării  
Tu gânditor celebru-țiascult chemarea pură.

Kirioteles suna un dor nestins spre aștrii,  
Cioplin în taină timpul, conceptul lumii vaste,  
Ecouri legendare din mări adânci și caste,  
Sclipiri neobosite spre munți, giganti sihaștrii.

Comoara înțelepciunii, ești cheia biruinței,  
Si'n strigătul luminii ți-e graiul ne'teles;  
Prin geana sacră a vieții cuprinzi visu-țiales;  
Pătruns de nemurire dai naștere ființei.

Feliciană GHINDAR



# ÎNTRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail EMINESCU

## Conjunctura, sireaca...

Nicolae LUPAN

Vreau totuși să-mi încep gândurile cu o nuanță majoră despre ierarhii noștri cărțurari din trecut. Căci așa era pe atunci și era, probabil, foarte bine: cei care îmbrășaau Cuvântul Domnului desfășurau acțiuni susținute și în ridicarea culturii poporului din care se trăgeau. Iar această simplă emulare de "ierarhi cărțurari" ne duce cu mintea la un Petru Movilă, desi printr-un curios concurs de situații fi fu dat să devină mitropolit al Kievului.

Lucru și mai curios însă, că dintre toate calitățile lui extraordinare, cum ar fi cea de mare cărțurar al timpului său, cea de bun organizator al scrisului tipografic românesc, al învățământului teologic și filosofic, cea de autor al uneia dintre cele mai importante cărți ale bisericii noastre "Mărturisirea ortodoxă", cea de sprijinitor al primelor tipografii din Moldova și Tara Românească, rusii trec sub tăcere, ori de câte ori pot, marea lui calitate de Român.

Cum, adică, "moldovanin" - mitropolit al Kievului? "Moldovanin" - întemeietor al poeziei rusești? E vorba de Antioh Cantemir. "Moldovanin" - organizator al primului corp de talmaci din Moscova și primul reprezentant diplomatic al țării lui Alexei Mihailovici la Pechin? E vorba de Nicolae Milescu Spătaru. A recunoaște așa ceva în mod deschis - e peste puterile grandomaniei rusești. După cum ar fi peste puterile aceleiași grandomanii să recunoască că prima locomotivă a fost construită de Stephenson și nu de Polzunov, că radioul

a fost inventat de Marconi și nu de Popov, că becul electric a fost realizat de Edison și nu de Iablocicov, că tiparul cu litere mobile a fost născocit de Gutenberg și nu de mai știu ce călugăr rus, etc.

Pe lângă aceste și multe alte "modestii" sovinieste de ordin general sunt trâmbitate zi și noapte pretinse adevăruri ce ne privesc, chipurile, pe noi românii: prietenia de veacuri dintre popoarele rus, ucrainean și moldovenesc, multe dorite legături de rubeđenie ale lui Vasile Lupu cu atamantul Ucrainei Bogdan Hmelnițki, dorința fierbinte a lui Dimitrie Cantemir de a ajunge în Rusia numai sub poala de fustă împărătească, ca să nu mai vorbim de influența "binefăcătoare" a revoluției bolșevice asupra clasei muncitorești din Basarabia, Bucovina și din toată România.

În timp ce așa cărțurari români ca Movilă, Varlaam, Dosoftei, Asachi și alții au făcut tot ce-au putut pentru a scăpa țara de strănsoarea slavonismului cu cirilica lui și introducerea învățământului în limba autohtonă, scribiile delișnău folosesc în lucrările lor nume de apostoli ai neamului prin prisma unei pretinse prietenii la catarămă cu personalități moscovite sau kievene. Cum ar fi cel al unui oarecare Miron care aduce "bucovne de fer" pentru Dosoftei din fundul Rusiei. Miron, care înainte de a ajunge cu ele la destinație, trimite prin părcălabul de Orhei, "boerul Domniei hârtie" pentru "Sfinția Sa mitropolitul Dosoftei.. cu închinăciuni dela Domnia

sa boerul Nicolae Milescu Spătaru și dela Sfinția Sa patriarhul Moscului Ioachim care au plecat urechea la scrisoarea Sfinției tale și au pus un cuvânt bun. La rugămintea Sfinției tale țarul Moscului Alexei Fiodorovici dăruitu-ne-a teasc nou și buchii pentru tipări-turi..."

Nu contest veridicitatea celor luate aici între ghilimele. Dar ce cântăresc ele în comparație cu raul pe care ni-l aduc rusii de-a lungul zbuciumatei noastre istorii? S'ar putea crede că toți cei care n'au cunoscut încă vecinătatea cu Rusia n'au nici până în ziua de azi scrisul lor tipografic național. Aceste bucovne țariste constituie un act de "mărinimie" ce poate fi comparat cu cel al Uniunii Sovietice care, din tot tezaurul României transportat în timpul primului război mondial la "adăpost" în Rusia, ne întoarce la toate insistențele naivului Titulescu... etalonul metruului ca unitate mondială de măsură. Nu sunt oare toate binefacerile rusești pentru noi românii un fel de soarece născut de muntele din povește?

Cât despre strofa dosofteană savurată mereu de aproape 40 de ani la Chișinău, cum că "Lăudați să aibă dreptul pomani / În cerul și pe lume fără de prihan", / Că și de la Moscvi lucește locuire / Întinzând lungi raze i bun nume supt soare", (Dosoftei, "Parimile preste an", 1683, e un fel de vorbă a cântecului "Că nu e om să nu fi scris o poezie" sau să nu fi spus o prostie, așa adăuga eu.

## ZECE PIEI DE PE UN MIEL

După trei ani de persecuții rusești începurăm să vindem bruma de avere ce ne mai rămăsese: mobilă, frigider, televizor, pian. În felul acesta ne pomenirăm cu vreo mie de ruble. Rodul muncii noastre de 29 de ani!

Banii trebuiau investiți în niște lucruri care să aibă valoare în Occident. În viața noastră încă nu purtaserăm inele sau verighete. Intrărăm în un magazin de bijuterii. Ne luarăm mai întâi două verighete a câte 175 ruble bucata, socotind că la cursul oficial asta face cam 17 mii de franci belgieni.

Copiii ne luau în zeflema zicând că, în sfârșit, după 29 de ani de căsnicie ne logodirăm. Rădeam și noi.

- Hai, nevastă să ne luăm și câte un inel, - am zis eu.

Și puserăm noi la bătaie încă 351 de ruble și 95 de copeici, ceea ce făcea cam patru salarii lunare sovietice. Al meu era masiv și cu piatră liliachie.

... Le puserăm pe degete cu puțin înainte de graniță și le scoseserăm imediat ce o trecurăm. Ne deranjau.

Ajunși la Bruxelles intrărăm la un bijutier. Îl spuserăm de unde suntem veniți și ce dorim.

Bijutierul luă inelul cu piatră liliachie și-l puse la cântar.

- Unsprezece grame și 59 de sutimi...

- Exact, - zisei eu, - întinzând tichetul magazinului sovietic: inelul 24024, mărimea 19, proba 583, greutatea 11,59, preț 202 ruble și 83 de copeici.

- La noi asta e cea mai proastă probă. Luă un creion și începu să facă niște calcule.

- Și poți propune 650 de franci.

Începu să-i dovedesc bijutierului că totuși e aur, că are o lucrătură originală,

că piatră e simpatică.

- Domnule, îmi pare foarte rău, dar inelul nu prezintă valoare nici ca bijuterie, nici ca metal. Îi iau numai pentru că vreau să vă servesc. O să-l topească în aliaj cu o probă superioară. Cât despre piatră, aflați că este o sticlă ordinară pe care v'o dau chiar acum înapoi...

Încercăi să mai zic că în Uniunea Sovietică inelul costă peste două lefuri medii lunare, pe când suma oferită face doar salariul de 6 ore al unui muncitor belgian necalificat.

- Domnule, statul nostru nu poartă nici o vină pentru politica președintelui din Rusia, - răspunse tacticos bijutierul.

Înt'r'adevăr, m'am gândit eu, de pe cine scoate statul sovietic zece piei?

Și dacă ar fi vorba numai de bijuterii! Fără ele se poate trăi. E mai prost când vine vremea să cumpere omul un costum pe care trebuie să dea salariul de pe o lună și jumătate, un frigider care trage trei salarii... De mașină nici vorbă. O "Volgă" costă 90 de salarii lunare. Ce-ar zice cetățeanul sovietic dacă ar ști că în Belgia, bunăoară, omul muncii poate să-și cumpere o mașină ca "Volga" cu salariul de pe vreo jumătate de an?!... Un costum cu leaful de pe 3-4 zile, o pereche de pantofi - cu salariul de pe o zi, cinci kilograme de zahăr - cu salariul de pe o oră!?

Bijutierul trase un sertar și începu să arate inelele de o frumusețe rară. Și cel mai bun din ele putea fi cumpărat cu leaful de pe o săptămână!...

Ne cerurăm scuze, puserăm inelele pe degete și ieșirăm.

Nu ne mai deranjau...

N.L.

## POCIREA LIMBII

Activitatea de ziarist Ursu și-o încep cu dispoziție minoră. Ziarul care până atunci se edita cu caractere latine, la insistența conducătorilor moscoviți ai Basarabiei în fața marilor Ucrainei, începu să fie tipărit cu litere slavone. "Bucovina Sovietică" nu era un ziar original, ci un dublaj al celui ucrainean. Ursu nu vorbea de loc ucraineană. I s'a sugerat însă să zică că o cunoaște.

Mihail Gavriluc nici nu i-a pus o astfel de întrebare. Născut undeva prin părțile Zastavnei și rămas după anul optsprezece în Ucraina nu mai știa nici un cuvânt românesc. Asta însă nu-l împiedică să semneze ziarul românesc. Să-l semneze, pentru că de redactat îl redactau Marc Margulis, David Oghinstein (fratele lui Leonte Răutu), Bella Oghinstein, Mira Cleinerman, Iosif Talei, Lealea Jelezneac, Iosif Picman și Iosif Catinschi. Toți erau oameni cunoscute și suficiente de pregătiți pentru dublarea unui ziar regional ucrainean primitiv.

Iar Ursu scrisese la porunca lui Gavriluc primul său articol: "Organizația comsomolista a unui zavod". Potrivit normelor impuse de dicționarele dela Chișinău, în primul rând, de cel al lui Andrei Borșci (Borș),

amintitul articol deveni un fel de "mesterie din Hârlău - strică bine, face rău".

"Organizația comsomolista a zavodului de produse de rezină disfusă un lucru de educare mare și felurit în rândurile tinerimii. Ea a atras toată tinerimea zavodului la învățămînt politic, ajută activ organizația de partid și administrației în lupta pentru progresul tehnic, pentru introducerea metodelor stahanoviste de muncă. Organizația comsomolista dă o mare băgare de samă..." Trei pagini dactilografiate! Trei pagini de ignoranță lingvistică împusă de pseudolingviști din Chișinău.

Cinci ani a lucrat Ursu la "Bucovina Sovietică" dar n'a mai scris nici un articol. O singură dată a făcut el niște strofe la un "Plugușor" pe care i-l trimisese la redacție un țaran din regiunea Herța.

Publicarea unei urături de an nou putea să aibă repercusiuni nefaste, pentru că "plugușorul" fusese trecut în categoria "rămășițelor religioase". Pentru a-l trece cât de cât pe "bădița Traian" în umbră Ursu adăugă de la sine:

Că pe vremuri se ura  
Nu ca azi ci cam așa:  
Aho, aho, copii și frați,  
Stați pușin și nu mânâți,

Lângă boi y-alăturăți  
Și de coadă-i ridicăți,  
C-au căzut pe arătură  
Și-s cu sufletul la gură...

- E bine, dar ar mai trebui ceva despre oameni, - i s'a spus la cenzură.

De dragul reînvierii în satele bucovinene a frumoasei tradiții cu sunete de clopotei, pocnete de bici și mugete de buhai, Ursu mai adăugă două rânduri:

Trageți brazda, măi fărtați -  
Ca stăpâni nu ca argași!

- E mai bine, - i se spuse, - dar ar trebui ceva și despre tehnica agricolă sovietică...

- Poftim, zise Ursu:

Trageți brazda, flăcăoani,  
Fără cai, fără juncani,  
Cu tractoare, nu cu boi -  
Cum arare cândva la noi.

Și plugușorul apără în ziarul "Bucovina Sovietică". Primul material nedublă după textul ucrainean! Prima rânduică care până la urmă a dus la separarea gazetei românești de cea ucraineană. A trebuit însă să mai treacă mulți ani.

Alterarea voită a limbii românești și stergerea datinelor strămoșești au devenit în Basarabia și Bucovina de Nord o politică de stat a diriguitorilor moscoviți.

N.L.

## Umorească

După trei ore de transpuneri fizico-psihologice și aplauze interminabile, comical sovietic Arcadie Raichin, frânt de oboseală, se lungi pe o canapea din culisele filarmonicii. Ar fi vrut să se relaxeze, în liniște. A fost imposibil. Unul după altul, "reprezentanți ai muncitorilor și țărănilor", al "partidului și guvernului", jineau neapărat să-i strângă "personal mână", să-i mulțumească "din suflet" pentru "extraordinarul" spectacol dat în "capitala Moldovei însoțite".

- Se vede că ați plăns bine în copilărie...

Raichin strânse din umeri.

- În popor se spune că cine plânge când e mic, râde când e mare, - glumi unul dintre foștii șefi ai direcției republicane a artelor.

- Nu știu, n'am întrebăto pe mama. O fi și asta o filosofie...

- Și încă mare. Norodul e cel mai mare filosof, - descoperea America un alt reprezentant.

- Da eu n'am prea înțeles

"numărul" cu tribuna...

Era vorba de o scenetă în cadrul căreia Raichin stătea la tribună și prezenta un raport privind "dezvoltarea teatrului său". În timpul discursului oratorului ba se ridică cu tot corpul deasupra tribunei, ba se lăsa în dosul ei până când dispărea. Pentru orice muritor cu ochi de văzut și urechi de auzit era limpede că monologul nu viza doar satria sovietică, ci întreaga stare de lucruri din țară: uite este - uite nu-l!

- Mai veniți la un spectacol și poate înțelegeți, - zise Raichin.

- Spuneți-mi, vă rog, e drept că dela Chișinău vă duceți la București?

- Da.

- Și o să lucrați cu Mircea Crișan?

- Da. E un bun artist...

- Îi drept că și el este evreu?

- Nu știu precis, pare-mi-se că e "turec" ca și mine...

Interlocutorii râdeau cu poftă, timp în care își făcu apariția directorul - adjunct al filarmonicii cu gura des-

făcută până la urechi. Se opri drept în fața lui Raichin, îl măsură cu privirea din creștet până în tălpi, apoi de jos în sus, și lovind-l cu podul palmei pe umărul stâng zise:

- Mare golani ești!.. Raichin se încruntă.

- Era să mă scap în pantaloni de răs...

- Nici o reacție.

- Și flica mea la fel...

Am stat cu ea în zăndul din față și v'am văzut foarte bine.

Raichin lăsă ochii în pământ.

- Flica îmi zicea: tată, ia uite ce soție bătrână are Raichin.

- Toți tac.

- Așa e rolul ei, tîmpito, i-am zis...

Raichin zămbi.

- Sunteți flămând? - o făcu pe degajatul "admiratorului".

- Nu, sunt sătul... La revedere...

Raichin rămase pe gânduri cu caracteristica lui umbră de zămbet într'un colț al gurii.



# FARA ARMĂNEASCA

## AMINTAREA DOMNULUI A NOSTRU IISUS HRISTOS

Di la imperatul roman Cezar August, ișeunedit și s'facă numirarea întregului popor dit amirăria lui. Aistă numirări (recensământ) s'feai când pisti Siria, irea guvernator Cirin. Tuț nădzeau și să scriă, cașun tu păzarea di iu s'ărădza. Aumțea s'dusi și Iosif dit Nazaret, cașun tu păzarea di iu s'ărădza. David, și s'ancillima Betleem, că irea dit casa și fumealia al David, ca si să scriu ca Maria isusita lui. Si Maria avea armasă greauă.

Tri elli nu s'afli loc ti uspităche și isiră nafoară dit țitai, și aflară apanghe s'umplură dzăllili ali Mariei și vini oara amintatului și amintă pi hilliu a llei protlu amintat, lu'nfăse și-l băgă tu păhniă.

Irea noaptea și tu lochu ațel, ireau picurari și avigilliau cupili di oi. Si cum stăteau elli, ialea anghilu al Dumidză lă ișe dinint și învlicirea al Dumidză "Nu v'apără că harauă mari vinu s'vă spun ti tu populu. Ază s'amintă tu s'afli un cilimean înfășat tu culpani și băgat tu păhniă". Si semnul easti ca voi anghil, apiriră armadi din țer cari cântau la cilimeanlu înfășat, tu păhniă. "Măriri al Dumidză analț în țer și pisti loc pace, namisa di oamniți buna vreară". "S'ndăzem Betleem s'videm și nă dimandă Domnul", dzăsiră picurariili si cara agumsiră aclo, aflară pi Iosif cu Maria și cilimeanlu înfășat, tu păhniă. Si înclinară a Lui ca la Hilliu-al Dumidză si cum șideau și s'ciudiseau, ialea una steauă dinisi pisti păhnie și imândalul după nășă trei maghi, învițat dit trei părț a locui, viniră la cilimean cu dhoară: amalma, smirna și thimneamă și-si dipusiră învițaturli la cicioarli a Lui.

Zahu PANĂ

## NALI DI LA ARMĂNI

Un cititor armân dit Grecia, nă pitreai una noutati mult mușată. U dăm așa cum nă scriă, ca s'veadă ș'alt fraț că nu easti ș'ahăt greu când suflitlu doari ș'limba nu ari anchiadie:

"Ambăreapă și ahurhită bună"

Pi dzua di 6 vîșmăciun, la oara doispră ș'giumitati, televiziunea di Anthina băgă ti prota oară dauă cântiți Rămănești, cântati di rămăni Fărșirof din hoara "ARGHI-ROPOLI" dit Thesalie, aproape di LARSA.

Organizația a fărșirofilor cu numă "St. Gheorghe" easti bută faptă di bărbăți și mulieri rămăni, alăciț tu străine dit zămani. Bărbății cu șiguni, fustaneli și cioarț cu căltăveț, iar mulieră cu fustăni lundz cu catifeaz ș'pudhiali cu șireț ș'asprici, port rămănești di dearhina.

Easti prota oară și avdăz la televiziuni că Rămăniții aici, ("arvanitovlahi" cum lă dzăc grețili) dipună dit Arbinisje, dit hoara FRASARI di nîngă Curceaua. Elli fudziră di Frasari di nispetea că fură avnat di Pășelu Turc di Curceaua. Pășelu vru s'turchi-

ceaua. Pășelu vru s'turchi- chipsească nă la mușata fărșiroată, feată dit falcarea lor. Ma hoara nu putea su facă di căbuli ahtari rușani. Nu s'agiua turcama cu tina fărșirof ș'ahăt lișor, tu chirolu ațel...

Pășelu pitricu gindărmadz ca s'acăț feata și s'u aducă la el. Ma fărșirofili nu u aduceau di ahtari ureaciliă. Ti s'feai atumțea, easti lișor s'aducești. "Gindărmadzili "arămăsi-ră" în hoară s'hărească corațili și lucili iar fărșirofili a noci, cu noaptea'n cap, fudziră cu tot și putură s'liia cu elli. Ma s'lii-acăț Pășelu, nu va arămănea cicior di elli. Poati că știau și elli ațeli și avea păfăță Muscupuleanili diarbinesili turchipsiț, ică Gheganli...

Băgară namisa di elli s'arbinesil Munțili a Pindu-lui. Di aclo, cu chirolu,

niheam căti niheam, dipunără cătă câmp, aclo iu s'afli și ază.

Urăm ca di aoa ș'nclo, s'videm ma multi ș'ma buni lucrari ti Rămăni.

HRISTU

Armăni și nă scriă aisti caldi zboară și duruti, easti si el fărșirof. Noi illi publicăm cartea fără si-lli alăcsim niț un zbor și astipțam di la el ș'di lă alt fraț di-anoștri alti nali, ma mușati. Că Visterli armănești, sănt ning angrupati. Nu așteaptă dicăt s'li dizgroapă ațeli și au dor și vreară. Cum s'veadi nu easti ș'ahăt greu. S'nică ațeli și a putearea tu mănă nu s'ant ș'ahăt rai cum vor s'nă-aspară ațeli și a nîngă frica tu oasi... iar a televiziunillei grățest di Anthina, noi illi pitreim cu aistă sibepi un cald ș'dit suflit: "EFHARISTO".

## CĂLĂTORI DIT ASCAPIT ȚI SCRUI TRĂ ARMĂNI

Noi nă aștiptam ca dioara aistă, oamniți-lli și scriu tră problema armănească, s'mutrească lucrăli ca cama multă iriifi, s'mu s'alasă acăț tu vecillili monologuri fără isire, s'veadă cu ocli noi și easti di aver s'fi easti mas "cinușe traptă pi turta lui". S'veadă macă "mneti vecillia vindicare nu ari" și că "luplu ș'alăcsești perlu, ma nu si adetea".

Când ahurhim să scrimpilimba noastră, nu nă tricu nică pi diparti idea s'făgem politică, ma prit zborlu "politică" aduchim ațeli și umplu gazetili tuț dzua ș'tu cari nu easti zboru ti altiva dicăt di ancăceari, di conduțiri, di sinuri, di "eliberări di colonialism" ș'multi alti.

Idea noastră s'amintă mas di vreară și u avem tră fara noastră ș'di faplu că videm tu tuț părțali că ațeli cama nian-simnatili mileț, dit fundurili ali Asii ică Africa, nu fac altiva dicăt s'caftă un drept ricunscut di tuț lumea ș'icris tu "Charta drepturilor a omului" dela O.N.U., dreptlu s'hibă elli ișisi.

Tu loc di apandisi, iacă năpoi ișisi pămthiti di aua ș'indzăt di aini, di aua ș'una sută di aini: -Armăniili nu sânt un poplu, vărna oară nu s'ar spusă elli ișisi ca ahtari, mas idea "imperialistă" a statului Românesc amintă una ahtari minciună... ș'multi altili ca aisti, scrisi cu literi di una palmă pit gazetili, di oamniți cari s'aspu cu învițat, oamniți și nu fac altiva dicăt să spună verlu, fără idei ascumti ș'fără simfer, "prefț tifisiș" a ștearillei...

Aveau Armăniili una altă ideia aua ș'una sută di aini nintă?

S'ancillimau cu numă cari lă da ațeli învițat (elinofoni, slavofoni, albanofoni, etc.) ică s'ancillimau cu numă di totăna, numă arămăsi di la străpăpăni? S'dzățea elli ișisi "vlahi" ică armăni?

Va s'alasăm di una (aista oară) pi tuț ațeli și pot s'hibă dzăsi ca filo-romăni, ică anti-elini. Va s'alasăm să zburască oamniți xeni, călători pit locurli a noștri nintă ca România di ază s'aibă un stat, tu chirolu iu tuț Balcanlu eara sum calcăniul a turcamillei. S'mu va alasăm di una parti niț pri ațeli și nă zburăse rău. Așe vărnu na va poată s'nă călgurisească ascumt, sum idea că alidzem și easti tră partea noastră ș'alasăm di una parti învițaturli.

Englezili sânt cunscuț ca oamniți cu mult sândzi-arați. Nu s'alasă lișor arăsi di ațeli și ved s'mutresc. S'dipună căt cama ahândă ca s'veadă fiedzlu a lucrărilor. Tră ațea va s'ahurhim cu un di elli.

WILLIAM MARTIN LEAKE

William Martin Leake, irea colonel tu armata engleză. Fu pitricut di amirărami tu Balcafi, tu chirolu când tuț Europa irea încălcată di Napoleon și lă deadi multi dureri di cap a englezilor. Leake avea alăgată multi locuri. Avea vidzută Asia Nică, Egiptlu, Palestina, ma pi la anlu 1804, s'urnă tu Balcafi. Tu chirolu ațel, niț zbor nu s'avdza di stat grec ică român. Tut Balcanlu s'afli sum turț. Di la 1804 la 1810, Leake adună și scrisi dzuă di dzuă, tuți și vidzū prit horili armănești pi lu tricu. Cartea cu însmăni-lă a lui, nu vidzū lufina dică la la 1835. Năntea llei pi la 1814, scoasi una lucrari sum numă "Researches in Greece". Pi nîngă multi alti lucrari, Leake scriă pi larg ș'di istoria noastră, a Armăniilor. El pistupsească, bazat s'pi cronicarili bizantini, că noi him rădzătină cu Romăniili di pisti Dunări. Ialea și scriă el la frândza 364:

"Armăniili dit Grecia ies la videari ti istorie deadun cu Albanezili, adică tu secolul al XI ică al XII-lea. Faptili a lor dit aist chiro, până la cădearea Constantinopolului, ca și aundzearea a limbillei a lor, spună că elli earau la rădzătină una lumache dit idhia Fară, cari s'afli tu aistă

epocă nu mas tu avuta periuhiă și s'afli la fudzănoptea di Dunărea di nghios, cunscută ază cama mult tu Europa sum numă di Valahia, ma ș'tu multi di părțali muntoasi ali Tracillei."

Noi știm dit altă parti că nintă ca s'treacă Leake pit locurli aisti, călugărlu Danilil avea scoasă "Tetragloson Lexicon" pipatru limbă și și zburau atumțea ca și ază, prit părțali a noastri. D) Leake bagă la bitisita cărțillei tut Lexiconlu la frândzali 383-402.

Lea vecillil "Tetragloson lexicon", Leake avdapsi di partea lui și zborlu latin ică italian, și-lli si pari că iasti di una rădzătină și vead "numiroasi paradigmati di asimănarri a limbillei armănești cu ațea latină și cu italiană". (...the numerous instances of resemblance in the Wallachian, to the Latin and Italian languages) ... (pag.382).

La 1835, Leake scoati una lucrari tu cari are tuti ațeli și avea însmnată tu chirolu și s'afli tu Balcafi. Cartea u pătiddă "TRAVELS IN NORTHERN GREECE" și ari patru volumi. Multi frândză dit carti li-ari înclinată a Armăniilor. Cum illi videau Leake pri armăni, va putem s'aduchim când citim și scriă tră horile armănești:

"Călăriți și Siracu, sânt dauă di ațeli cama mărili hori armănești. Aisti hori, aproape ținți suti la numir, dintri cari niț una nu easti dipă nica, sânt răspânditi pri tuț lundzimea munților Epirului, a Thesaliei și a Maghiduniei. Vlaholivad, nîngă Olsona, easti fânută tri ațea cama marea s'deapoa Mejova (Aminciu). (I.p.274)

Căt tri limba armăniilor, s'videm și scriă Leake: "Limba pazardilor armănești dit Pind, alăceasti niheam dip, di aista dit Valahia (România) s'ari tră aistă multi zboară latini, vinti di la colonistili romni dit Dacia. La Călăriți, tuț bărbății și multi mulieri zburăse grăjești, ma armăneasca easti grailu a tuburor dit pulitiță și a picurarlur. Zboarili latini nu sânt ș'ahăt multi ca tu italiani ică tu spaniolă, ma turnura și verbili agutătoari, tu născănti di formili a lor, s'alăxiră ma puțan dicăt tu alanti limbi ișeti dit latină". (I.p.280).

La pisti una sută di aini după Leake, doi alți englezi, WACE și THOMPSON, la 1914, scot ună carti "THE NOMADS OF THE BALCAN". Doilli sidzură mult chiro SAMARINA" învițară limba noastră, s'li-gară cu suflitlu di armăni lă luără până ș'portlu, s'putură s'lă aducească suflitlu... Frândzili și scrisiră tră armăni sânt multi mușati, ma vărnu învițat di a noștri nu-lli tricu pit cap s'li traducă pi limba noastră, niț pri grăjești. S'veadi că nu para earau ș'ahăt sistisiti...

Alta oară va s'criem tră un alt mari călător s'cunscuțor a Armăniilor, francezlu POUQUEVILLE, consul a Franței, la atimu Ali Pașa di Ianina, ațel și asparsi horili armănești s'nă pimsi s'nă răspândim ca pulii di piturnelle pit tuti locurli.

Papu MICIU



### CALINDAR PI ANDREU

Dumănică	6	Andreu	Sântu Nicolae
Sâmbătă	12	"	" Spiridon
Gioi	24	"	Culindili
Viniri	25	"	Crăciunul
Sâmbătă	26	"	"
Dumănică	27	"	Sântu Stefan
Niercuri	30	"	S'măcă purintejă







# NOUTĂȚI ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ LASERUL ÎN CHINA

Doctorii din Statele Unite folosesc laserul în general în cazuri deosebite, în microchirurgie sau în tratarea orbirii cauzată de diabet.

În China însă, cercetătorii medicali folosesc laserul curativ, în boli ca dureri ale degetelor dela picioare sau în iritații anale.

Anul trecut, doctorii din Zhao Qing un sat chinezesc, au fost puși în fața unui număr apreciabil de cazuri de dureri ale degetelor dela picioare, la femei tinere. Parte dintre aceste femei au fost spitalizate din cauza durerilor atroce, din cauza cărora nu au mai putut merge.

Doctorii dela Spitalul Numărul Unu local, au folosit laserul pentru a încerca vindecarea durerilor. Oasele dureroase au fost îmbăiate într-un fascicul de raze infraroșii invizibile timp de 15 minute.

După 4-6 astfel de sedințe, durerea a dispărut la toate cele 7 pacienți. Doctorii cred că datorită căldurii provocate, vasele sanguine s'au dilatată, creind o mai bună circulație a sângelui, intensificând metabolismul local și poate chiar îmbunătățind starea psihică a pacienților.

Aceiași doctori au folosit diferite laserse în combaterea iritației anale a unui pacient care suferă de 14 ani. Ei au luminat suprafața afectată cu un fascicul roșu al unui laser heliu-neon. După 20 de ore de iluminări cu laser, iritația a dispărut complet. Dar aceiași doctori nu pot explica de ce.

Presăși de creșterea continuă a prețului energiei, precum și a costului înținerii clădirilor, mulți de locuitori și oameni de afaceri se întorc spre pământ.

În Statele Unite, 5.000 de locuințe sau apartamente sunt parțial sub pământ. La fel sunt duzine de biblioteci, magazine, oficii și școli.

Suedia a cheltuit 2 bilioane de dolari în centre de computere, stații de epurare, silozuri de grâu, containere de petrol, bazine, etc., amplasate subteran.

35 % din totalul investițiilor în clădiri în URSS sunt pentru clădiri subterane.

Beneficiile sunt nemăsurate. Neavând acoperis sau pereți exteriori, aceste clădiri subterane costă mai puțin decât jumătate decât părțile lor supratere.

De asemenea, pământul oferă protecție împotriva vântului, căldurii, a înghețului și în mare măsură împotriva cutremurelor.

Costul energiei consumate în clădirile subterane este mult scăzut față de cel în clădirile supratere, deoarece temperatura pământului este aproximativ 10 grade Celsius, deci cald în timpul iernii și răcoros în timpul verii.

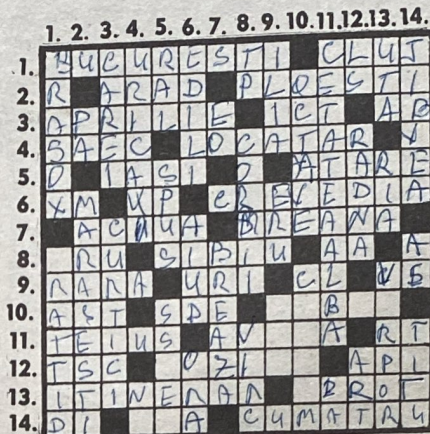
De asemenea, clădirile subterane dau posibilitatea folosirii terenului de deasupra lor pentru agricultură sau centre de recreație.

Multe clădiri subterane moderne sunt inovative. De exemplu, la Școala Terraset din Reston, Virginia, elevii joacă fotbal deasupra claselor. De asemenea, călugărele dela Mănăstirea Sf. Benedict din Wisconsin se roagă în biserică lor subterană lui Dumnezeu de deasupra.

## CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Aronel CLOTEANU-OHIO

### LOCALITĂȚI DIN ROMÂNIA



ORIZONTAL

(1) Capitala României. - Oraș mare în centrul Transilvaniei. (2) Oraș mare, tocmai în vestul României. - Orașul petrolului. (3) Lună - început de ier ! - Primele la învățătură. (4) Ceas pe dos ! - Rezident. (5) Oraș mare în estul Moldovei. - În consecință, deci, prin urmare. (6) Vadul Miorii. - Nicu Ploesteanu. - Localitate pe râul Colentina, la nord vest de Buftea. (7) A se adăposti pe lângă cineva, undeva. - Pește de apă dulce cu mustăți carnoase, nerăpitor. (8) Dorul meu la inimă ! - Oraș mare pe Cămin. - Apolud Apusean. (9) Ici colo, din când în când (fem) - Dușmanii. - Const. Lepindea. - Victor Stăncă. (10) Acest - Stefan D. Ene. - Oraș pe Somes. (11) Localitate pe linia CFR dela Sibiu la Copsa Mică. - Oraș minier

în Munții Semicului, la sud de Reșița. - Radu Turdeanu. (12) Titu S. Craioveanu. - Muntele... ..peste Olt de Brezoi. - Prefix pentru cultura albinelor. (13) București, Brașov, Sibiu, Cluj, Oradea. - Poignită. (14) Dumnealor. - Refren din cântece populare oltenesti. - Tatăl fiului, ca rudă, față de naști, care l-au botezat sau cuminat.

VERTICAL

(1) Oraș la poalele Tâmpiei. - Oraș, între Simeria și Cugir. (2) La revedere ! - Localitate istorică pe valea Siretului, zona Vrancei. (3) Oraș mediu la granița nord vest a României. - Oraș vamal, lângă Arad. (4) Oraș minier în Munții Retezat. - La izvorul Nistrului I. (5) Răpitor neterminat ! - Declarat. - Comună la vest de Sibiu, pe șoseaua națională, între com. Crisliu și Săliște. (6) Constructori. - Orașul patriarhal, pe Mureș, în care, din nefericire se află cea mai mare închisoare din Transilvania. - Ceas. (7) Eusebiu Oancea. - Orașul pe Valea Prahovei, imediat la nord vest de Câmpina. (8) Tepe. - .....Mari, localitate la vest de București, pe Neajlov. - Crin pe dos ! (9) Localitate pe Mureș, la vest de Deva. - Elena R. Urziceanu. - Vie cu struguri, în dialect ardelen. (10) Cuvântul "Opt", folosit în muzică și poezie. (11) Nepăsare în a călca legi umane de bun simț. (12) Cetatea lui Ștefan Vodă, din Basarabia dela vărsarea Nistrului în Marea Neagră. (2 cuv) - Nota trâmbei. (13) Lunca Suplacului. - Localitate pe Mureș, între Deva și Arad, nod de cale ferată spre Timișoara. - Articol scurt. (14) Măruța. - Maria. - Comună între Sibiu și Agnita, cap de mică linie ferată, pornită din Cornăști. (15) Comună de munte la nord de Călimănești. - Campion. - Localitate la cca 20 Km. sud est de Găești, pe șoseaua veche București Pitești.

DEZLEGAREA CAREULUI ÎN PAG. 20



Ontario

Comisia pentru prezentarea diversităților rasiale în reclamele și comunicatele guvernului, invită persoanele interesate să trimită păreri și propuneri, cum să oglindească diversitățile rasiale ale populației din Ontario, în reclamele, publicațiile și produsele audio-vizuale, ale guvernului.

Propunerile vor fi luate în considerare de comisie, la formarea unei directive a guvernului din Ontario.

Propuneri scrise se vor primi până la data de 8 Ianuarie 1982, la adresa:

The Task Force on the Portrayal of Racial Diversity in Government Advertising and Communications  
The Cabinet Office, Room 369  
Parliament Buildings  
Queen's Park  
Toronto, Ontario  
M7A 1A1

Douglas Ewart  
Chairman

## SĂ-MI DAI CĂ DE NU TE TAI!

Comerț - cerșetorie - tribut, știm că sunt noțiuni care se exclud una pe cealaltă. Văd însă că s'au inclus ca un amalgam în realitatea relațiilor internaționale, ba chiar pătrund și în cele social domestice.

Tipă dumnealor sovieticii precum că drumul destindării, pacea, trebuie pavat cu comerț liber, fără restricții. Nici vorbă că nu au deloc în minte dorința ciolovecului ori a flăcăului dela Răsărit de Elba de a cumpăra ce și de unde-i place. Ci Statul (cu S mare) să-și poată aduce pentru "miciu comitet" limuzine Mercedes și desigur mașini moderne, sofisticate și computerizate, atât de necesare fabricării armamentului. Bineînțeles că dorința leste satisfăcută, doar că nu-i deajuns. Mai vor și patente pe degeaba, via "schimb de cercetări științifico-tehnice". După asta, apare brusc că n'au cum plăti, deci începe lunga și neîntreruptă cerșetorie. Datorator dar cum o să-l lași să grăpe?

În presa internă el vorda fără rușine o năstrușnică versiune: țara noastră a acceptat ofertele de credite din Vest în marea-i dorință de pace și prosperitate. Generos, guvernul și partidul ajută lumea capitalistă să-și rezolve endemicele crize de supraproducție. În același timp, are ocazia de a grăbi îndeplinirea propriului plan de stat. Deci, răbdare băieți ! Curând veți avea de toate.

Rectitudinea cea am scris până aici, mă cutremură cât de banal mai sunt. Păi asta ține de 35 de ani, o știe

și copilul din fașă. E limpede !

Ceea ce nu e scos din obroc: cruda și tristă realitate că lumea liberă plătește un greu tribut. Căci dacă vrei d-ta să dormi în tihnă și să trăiești omeneste, nu ca după Cortina, atunci, plătește nene ! Că de nu... populațiile ținute în lanțul groazei și al mizeriei ușor pot fi dezlegate și asmuțite. Da, asupra părții de lume care mai trăiește omeneste. O ocazie de dezvoltare, ceva în genul... ..na Berlin !

### ROMÂNIA: "O ȚARĂ A TEROAREI"

Nu e lucru neobișnuit ca tovarăși "de vârf" din România, cu ocazia diferitelor misiuni în străinătate, dacă nu o "tulesc"... .. cel puțin încearcă să-și ușureze sufletul scriind unele ca acestea:

"După o lungă perioadă de timp, doi prieteni români din copilărie reușesc să facă un schimb de scrisori, dar nu acasă pe glia noastră strămoșească ci la... .. peste mări și țări cum s'ar zice."

"Încerc un prim sentiment de satisfacție deosebită pentru această realizare, la care cu siguranță acasă va participa și familia mea când le voi spune, dar concomitent încerc și un sentiment de durere la gândul că în țara noastră nu ne mai este posibilă respirația unui aer de oameni liberi. Timpul, anul dela război începe să reușească din ea o țară a terorii, a fricii de tot ce-i în jurul tău, a nesiguranței prezentului și mai ales a ne-

decamdată, Ivan a lăsat, plugul, ba și tractorul și deservirea și creșterea portocalilor la Cercul Polar. Robotește în marea industrie de armament. Pâinea îi este pregătită de fermierul din Midwest.

Uneori nu mai merge: grăul trebuie plătit cu banii jos. Sau chiar cu strălucitorul aur din Urali. Ce produce aceasta la bursele mondiale? Asta e altă poveste. E tardiv să vin cu sfatul tăierii buricului.

N.S.

siguranței zilei de mâine."

"Relațiile dintre frați, neamuri și prieteni nu mai sunt cele autentice, normale, fiindcă regimul actual a reușit să le artificializeze. Ceea ce se impune însă de observat ca o realizare a timpului în țara noastră este corupția atât pe verticală - fiindcă s'a ridicat la nivelul statului cel mai înalt - cât și pe orizontală, ea caracterizând relațiile obișnuite de zi cu zi dintre oameni."

Referitor la poziția "de vârf" pe care o ocupă, lăta ce scrie:

"... vreau să scap din cloaca în care m'am zbatut atâția ani și doresc să respir un aer de om liber care nu mai dă socoteală nimănui și este în afara oricărui corset profesional sau politic."

Astfel de rânduri, pentru cei ce voiesc să înțeleagă, n'au lipsă de comentariu.

Aceste rânduri, între altele, le-a primit.

TEBIȘAN



DIN VIAȚA NOASTRĂ:

# AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

## O VIZITĂ BUCLUCAȘĂ

(NOTA: Revenim cu amănunte asupra audienței acordate de Premierul Ceaușescu membrilor din Com. Executiv al U&L).

După ce d. John Copacea a citit cele scrise de d. Virgilică Căndea (dir. Asociației "Cântarea Scorniceștilor"): "...am văzut cu ochii noștri uriașele progrese ale economiei românești..." pe Niculiță l-am năpădit lacrimile.

Ioane--a spus emoționat pres. RSR către vice pres. U&L - fă-te refugiat și te fac mâine ministrul energiei atomice; iar dacă și Sânteu vrea să rămână, îi dau monopolul morților dela Canal cu asigurare dela securitate că-i va furniza cadavre în acord cu planul cincinal de producție a sicriilor.

Ademențtoarea ofertă a fost refuzată și d. Copacea a dat explicațiile:

Ne este teamă că dacă vom rămâne în RSR, nu ne vom putea întregi familia. Statele Unite nu vor acorda pasapoarte copiilor și nevestelor, ni se vor sechestra averile, rudele își vor pierde serviciile, nepoții vor fi dați afară din școli, ca să nu mai vorbim de FBI care te arestează, te bate, și apoi te internează în casa de nebuni.

Pres. Ceaușescu s'a arătat înțelegător: Eu, ca umanist și iubitor de pace, mă doare inima când văd mizeria și foametea ce-o îndură românii din America. E o crimă, a subliniat cel mai iubit fiu al neamului, să vezi oamenii cum se scoală cu noaptea 'n cap, fac coadă, ca să poată cumpara o aripă de pui sau o gheară de gaină.

Mă mir că încă nu s'a revoltat muncitorul american!

Din aceste motive--continuă pres. Ceaușescu--ambasadele RSR oferă mezeluri, brânză și puică vizitatorilor flămânzi și, tot din aceste motive altruiste, oferim plimbări gratuite în țară.

Mă doare inima de dolarii fraților de peste hotare, a spus Niculiță oftând din greu!

După cinci batiste ude și șapte perechi de ochi uscați, la plecare s'au sărutat pe ambele fețe, iar Niculiță i-a rugat să-i îndeplinească ultima dorință:

Duceți-vă și pupați mâna Prea Fericibului Patriarh. El înalță zilnic rugăciuni pentru eliberarea voastră de sub tirania regimului capitalist.

Așa se scrie istoria! (CĂTEVA LAMURIRI: Înainte de a porni la drum, d. John Copacea, v.p. al U&L, a primit dela d. Petru Lucaci, pres. U&L, o scrisoare prin care-l împuternicea să înmâneze oficialităților o cerere cu unele din doleanțele membrilor U&L!)

D) Pachetele trimise să ajungă la destinație... 2) Bagajele vizitatorilor să nu fie taxate mai mult decât

este valoarea conținutului... 3) Să se poată trimite, direct, medicamente la rude... 4) Să se accelereze formarea actelor pentru întregirea familiei... 5) Biserica Unită să-și recapete drepturile suprimate.

În țară, după ce membrii Com. Ex. au fost plimbați, îmbibați și distrați, d. Căndea le-a oferit drept plăcintă de după masă, o audiență la tovil Niculae.

Intoxicat de atâtea plăcinte, Copacea a uitat de doleanțele membrilor U&L și, în schimb, a citit (dar n'a înțeles) o declarație bagată sub nas de același domn Căndea. Declarația (N.R. avem copia ei) este bătută la masă pe trei coale ministeriale, și înșiră un cârnaț de realizări "uriae" înfaptuite de Niculiță, iar ca supliment, conducătorul grupului, în numele membrilor U&L, a dat suportul moral și a înmănat întreaga organizație la mașina de propagandă izvorâtă din Moscova: "...o nouă ordine politică și economică internațională..." etc. Adică ordinea comunistă.

Ziarele, radio (în l. română și engleză), TV, Agrepres, etc. au comentat o săptămână despre "aprecierile sincere și spontane" ale liderilor ce reprezintă gândirea politică a cetățenilor americani și canadieni, în frunte cu "Marea organizație U&L."

Domnule Căndea, felicitări! Ai reușit, pentru a doua oară, să înșeli pe conducătorii Uniunii și Ligii.)

## GENTELEȚA

R.S.R.-istii

astă vară am fost în țară (spune un prieten din Windsor), l-am văzut la TV pe Ceaușescu vorbind trei ore în fața Marelui Adunări Naționale. Toți arătau obosiți și, din când în când, izbucneau aplauze, nu ca o aprobare ci ca o dezmoare-jire. "O adevărată poluare auditivă"!

Am scris cărți ilustrate și m'am dus la "Oficiul de distribuție presei" ca să cumpăr timbre. Acolo, vânzătoarea gentilă, mi-a spus că mă costă și s'a oferit să-mi pună ilustrațiile la cutia postală.

Nici o ilustrată n'a ajuns în America!

## EI CU BULETINELE, NOI CU LIBERTATEA!

Am scăpat, ne spune cântărețul I.A., pentru că un tânăr care locuia lângă frontieră ne-a făcut o hartă amănunțită de cum să trecem în Jugoslavia.

După 200 de km. am fost prinși. Unul dintre poliști ne-a confiscat buletinele și s'a dus cu ele în mașină ca să le cerceteze. Era noapte, ploua!

Noi, le-am lăsat buletinele; am sărit peste șanț și am turlit-o în pădure, reușind să fugim în Jugoslavia.

# MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrică "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

PICK-UP & DELIVERY

TELEPHONE  
889 9984

## Jon's Auto Service

REPARAȚII GENERALE  
PENTRU TOATE FELURILE DE MAȘINI ȘI CAMIOANE

SPECIALIZING IN BRAKES AND  
NEW ELECTRONIC TUNE-UP SERVICE

7092 YONGE STREET  
NORTH OF STEELES AVE.

THORNHILL, ONT.

## MUZICĂ POPULARĂ ROMÂNESCĂ

Nr.3 Căntece de petrecere, Nr.4 Romante, Nr.5 Căntece din Banat și Muntenia, Nr.6 Căntece Oltenesti, Nr.7 Cupluri vesele, Nr.8 Muzică lăutărească, Nr.9 Ioana Radu, Mia Braia, Nr.10, Nr.11, Nr.12 Maria Tănase, Nr.14 Irina Loghin, Nr.15 Irina Loghin și Muzică din Vrancea, Nr.16 Muzică țigănească, Nr.17 Ioana Radu, Nr.18 Tangouri și Giță Petrescu.

Costul unei case, stereo, a 60 minute \$ 3.75 + \$3.50 expediție și ambalaj. Trimiteți check sau money order la adresa:

Ionel Teo. 61-61 Woodhaven Bl, 2M, Rego Park, N.Y, 11374

## Camera Română de Comerț A Prof. Radu Buzescu

39-01 Main street, Room 505  
Flushing, New York 11354, U.S.A.  
Tel: (212) 539-4449

Orele 10:30 AM-6:00 PM

## SECȚIA MATERIALĂ

1. Curs Practic Engleză: 2 Volume plus 6 casete a 90 minute fiecare: \$ 55.00 (plus expediție: America \$ 5.00 - alte continente \$ 10.00)  
P.O Box 1829 Flushing, New York 11352 USA
2. Traduceri acte, diplome: dela \$ 5.00 în sus.
3. Examen scris carnet conducere: clasele 6, 5, 4 (\$ 75.00); clasele 3, 2, 1 (\$ 125.00)
4. Deschideri de companii, probleme de emigrare, pensii, etc.
5. Editură: Obținerea dreptului de autor.

## SECȚIA IDEALĂ

1. Instrucțaj organizatoric pentru toți românii: gratuit.

## CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

\* Dr. Dipl. Ing. Mircea Ionescu, Peterstrasse 87-91, 5100, Aachen, Germania de Vest, caută pe d. Traian Golea stabilit în Florida. Telefonul d-lui Mircea Ionescu este (0241) 38422.

\* D-1 Pavel Buf, 126 Charlton W, Apt. 808, Hamilton Ont. Canada L8P 2L6, caută pe Mircea Culici, plecat în Australia în luna 1978. Cine-l cunoaște este rugat să scrie la adresa de mai sus.

\* D-1 Florin Russu, 11 Winston Dr., Long Island Shirley, N.Y. 11987 dorește să ia legătură cu prietenii și cunoștințele ce le-a avut în România, care în momentul de față locuiesc în LIBERTATE!

\* D-1 Evuțan Tibi, Lagărul Traischirchen, Austria, caută pe d. Alopii Marian stabilit în Winnipeg, Manitoba, Canada. Cine-l cunoaște este rugat să scrie d-lui Evuțan, Fl. Lager 2514 Traischirchen, Austria.

\* D-1 Juan Ursu Mihay, Villa Pisanu Suarez, Dep. Canelones, Uruguay, dorește să ia legătură cu foștii refugiați români care au trecut prin Jugoslavia în anul 1948 și au lucrat în Covacița, în mina de cărbuni din Sitva Banovici, la Sfetazoreva și Zrenanin. O parte din acești români se află astăzi în Canada.

\* Dr. Grecul Erast, 1723 "U" Street Nr.7, Sacramento, Ca. 95818, U.S.A. dorește să ia legătură cu un medic român stabilit în America de Sud (Argentina, Brazilia, Chile, etc.) dela care ar putea lua informații referitor la o emigrare în una dintre aceste țări.

\* COSTUL unui anunț, sau a unei reclame:  
\$ 15.00 pentru 5 cm (2 inch) pe o coloană.  
Ziarul are 6 coloane.  
\$ 25 pentru 5 cm (2 inch) pe două coloane.  
Aceeși reclamă repetată de trei ori costă \$ 30.00 pe o coloană și \$ 60.00 pe două coloane.

\* NOI REFUGIAȚI care doresc să-și caute rudele și prietenii, ori cei ce vor ajutor în vederea emigrării, pot publica anunțuri gratuite.

## A.B.C. PLUMBING

Instalații de gaz, apă și canal executate de  
maistru plumbar.

Lucrări garantate la preț redus.

1108 Yonge St.  
Toronto

Tel: 222-5106

## VÂNZĂRI

Tablou original de Niculae Grigorescu

În ulei pe lemn, reprezentând o  
jărană română în portul național.

Tabloul semnat de dimensiuni:  
14" x 18" în perfectă stare de  
conservare.

Pentru informații suplimentare  
telefonaj: 1-514 488 2669

## WELCOME TO FLORIDA!



Petreceți vacanța într'un motel românesc  
ELEGANT, CURAT, CONVENABIL

## Boca Raton Motel

1801 North Federal Highway  
BOCA RATON, FLORIDA 33432-1998  
(305) 395-7500

Tastefully appointed guest rooms consisting of motel rooms and efficiencies with color television, heat and air conditioning. Olympic size pool restaurant and lounge serving breakfast, lunch and dinner. Close to beaches, and shopping centers. Daily, Weekly and Off-season rates. From the Fort Lauderdale Airport take "Gray Line Limousine Service" and for only \$ 10 they will bring you directly to our door...

Unde veți fi primiți prietenește de  
D. și D-na Aurel și Ann Gafencu, proprietari

## CĂSĂTORII

\* Doamnă, origine română, naționalitate belgiană, distinsă, fizic atrăgătoare, cultă, vorbind 5 limbi, calități umane deosebite, dorește cunoașterea unui domn distins, cult, serios, creștin, educat, cu foarte bună poziție socială, economică, între 55-60 de ani, în vederea unei căsătorii și eventuală colaborare în activitatea sa, rezidând în USA sau Canada. Răspuns detaliat și fotografia recentă. Adresa: Boite Postale 60, Chée. de Boondael, 55- 1050 Bruxelles, Belgia.

\* Român stabilit în vestul Statelor Unite, dorește să corespundă cu române de prebuitădeni, în vederea unei posibile căsătorii. Scrieți la adresa: Ardelean Petru, 339 1/2 E. Taylor St. Apt. B, Reno, Nevada 89502, U.S.A.

# Faceți reclamă prin Cuvântul Românesc



# CUVANTUL COPILOR



## RUGĂCIUNE DE CRĂCIUN

Doamne de Crăciun,  
Te rog de ești bun,  
Adu libertate

În țări subjugate.

România-mi dragă.  
Fă-o iar întreagă.  
Liberă să fie

Ca pe-a ei câmpie,  
Să mă joc și eu,  
Ca pe vremuri tatăl meu.

de SCUREL



## CRĂCIUN ÎN ROMÂNIA

Azi în România,  
Albă e câmpia,  
Tatăl meu spunea,  
Că pe vremea sa,  
Când era Crăciunul  
Cânta: "Moș Ajunul"  
Astăzi nu se cântă,  
Tara se frământă,  
Suferind așteaptă,  
Judecata dreaptă.

de SCUREL

## DEZLEGAREA DIN PAG. 18

B	U	C	U	R	E	S	T	I	C	L	U	J
R	A	R	A	D	P	L	O	E	S	T	I	
A	P	R	I	L	I	E	I	C	T	A	B	
S	A	E	C	L	O	C	A	T	A	R	L	
O	I	A	S	I	O	A	T	A	R	E		
V	M	N	P	C	R	E	V	E	D	I	A	
A	C	I	U	A	B	R	E	A	N	A		
O	R	U	S	I	B	I	U	A	A	A		
R	A	R	A	U	R	I	C	L	V	S		
A	S	T	S	D	E	J	I	B	O	U		
S	E	I	C	A	A	N	I	N	A	R	T	
T	S	C	O	Z	I	E	I	A	P	I		
I	T	I	N	E	R	A	R	S	T	R	A	T
E	I	I	L	A	C	U	M	A	T	R	U	

MATERIALELE PENTRU "CUVANTUL COPILOR"  
SE POT TRIMITE LA ADRESA Pr.DUMITRU ICHIM,  
71 VANIER DR., APT 201, KITCHENER, ONTARIO  
N2C 1J4, CANADA



## ABECEDAR CREȘTIN

Când Domnul nostru Iisus Hristos s'a născut în Betleem, în ținutul acela erau niște păstori cu oile pe câmp, făcând de strajă noaptea împrejurul turmei. Făcuseră un foc și discutau despre venirea lui Mesia în lume, adică a Mântuitorului. Se făcuse târziu, focul aproape se stinsese, când deodată lângă ei a statut un înger strălucitor.

Ciobanii s'au speriat, dar îngerul le-a zis: "Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care este pentru tot poporul; că vi s'a născut azi Mântuitor, care este Hristos Domnul." Apoi pe când îi povăuia cum să ajungă și cum să-L găsească, din ceruri au început să coboare mii și mii de îngeri strălucitori cântând atât de frumos cum nimeni dintre oameni nu a mai auzit de atunci: "Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie!"

Păstorii priveau cu frică și uimire. Se frecau la ochi crezând că e un vis frumos, când unul dintre ei a zis: "Să mergem! Într'adevăr s'a născut Hristos, că niciodată nu am văzut cerurile deschise și îngerii coborînd și cântând." După ce îngerii au plecat la cer, păstorii s'au îndreptat spre peștera unde

era Maica Domnului, Iosif și în iesle culcat Domnul nostru Iisus Hristos.

Dragi copii, când Părintele Mitrel era de vârstă voastră mergea prin sat cu colindatul. Ningea cu fulgi mari și noi strigam: "Primiți cu colindatul?" Dela ferestrele luminate auzeam: "Primiți! Primiți!", iar noi ne urcam pe prispă și începeam să cântăm:

"Trei păstori se întâlniră  
Si așa se sfătuiră:  
Haideți fraților să mergem  
Floricele să culegem  
Si să facem o cumună  
S'o'impletim cu voie bună  
Să o ducem lui Hristos  
Si să-i fie de folos."

Când terminam cu refrenul: "Raza soarelui, floarea soarelui" strigam cât ne ținea gura: "La anul și la mulți ani!", iar gazda ieșea cu o coșarcă plină de nuci, bomboane, mere, colaci, covrigi și toate bunătățile de Crăciun, ne împărțea la fiecare și ne spunea să nu uităm să venim și la anul.

Părintele MITREL



## RUGĂCIUNE LUI MOȘ CRĂCIUN

Moș Crăciune, Moș Crăciune,  
Am să-ți fac o rugăciune:  
Jucării nu am de loc,  
Uite tot ce mi-a rămas:  
O păpușă fără nas,  
Un urât de maimufoi.  
Adă-mi dar o jucărie,  
Ca să-mi facă bucurie.

Culeasă de Cecilia STRABO



## FULGUL DE MOȘ AJUN

Trimis din ceruri pe pământ,  
Micuț fulg s'a rătăcit  
În noapte întunecată, dus de vânt,  
Plîmbat încolo și înapoi oboșit.

Deodată vede, licărind în cale,  
Mai multe luminițe pe un brad verde  
Si fericit atunci coboară agale  
Si întrebă de el poate să s'așeze.

Atuncea bradul falnic și semeț,  
Spunând că el e pom împodobit  
Întinde o creangă micului drumeț  
Si îi urează "Bine ai venit!"

Si mulți fulgi, ca el de zăpadă  
S'opriră apoi în Bradul de Crăciun,  
S'aducă din ceruri podoabă,  
Pentru dimineața de Moș Ajun.

Ion Parascioiu



Mama mea a pus azi noapte  
Lângă rădăcina lapte!  
Mi-ai băut șiștarul tot  
Si de foame fu mai pot.

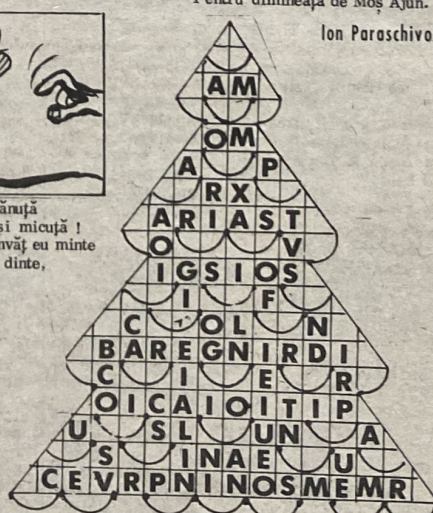


Dă-mi și mie o căruță  
Că-s flămândă și micuță!  
- Iar încep? Te'nvâi eu minte  
Uite-asa dinte cu dinte,



Na și na și na și na !!!  
Ti-e mai foame'n tărta mea?  
Rădăcina-ți de omidă  
Mi-a supt neam de pălămidă

Versuri de Dumitru ICHIM



Culegeți litere și formațiurmătoarele cuvinte: MOS CRACIUN  
MAGI, OI, BETLEEM, IISUS, INGER, COLIND, MARIA, IOSIF



# SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 5 Nr. 40

APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

## URZICA LIBERĂ

„Trebuie în același timp să combatem cu hotărâre risipa și tendința unor cetățeni de stocare a produselor agro-alimentare” (Niculae Ceaușescu, 9.28.81)

Dela agentul nostru special:

### „STOCAREA” O NOUĂ CRIMĂ ÎN DICȚIONARUL RSR-IST !

Autoritățile au făcut percheziții în casele particulare unde au descoperit un arsenal de arme periculoase ce aveau ca scop răsturnarea actualului regim de vastă abundență multilaterală.

Redăm mai jos „corpurile delictive” confiscate și pedeapsa corespunzătoare aplicată huliganilor neo-naziști ce plănușe o contra revoluție



Dela 3 kg. în sus  
5 luni închisoare



Un total de 24 de cutii egal cu  
1 an de muncă voluntară



Maximum 5 kgr.  
ori 6 luni



Dacă ai peste 3 kg.  
restul ți-l scoți singur



Cartofi

Peste 40 de kgr. la o  
familie de 4 persoane  
4 luni pușcărie



Cantitatea peste 1 kg.  
1 an la dubă

## Glume

- Se spune că la plecarea în Cosmos, D. Prunariu, a lăsat mamei sale un bilet: „mamă, sunt în Cosmos, mă întorc peste o săptămână.”

La întoarcere, a găsit următorul răspuns (dela mama sa) „fiule, sunt la coadă la carne; nu știu când mă întorc.”

- O bătrână privind și sacoșă (GOALA) zice cu glas tare: „acum nu știu ce mai fac; mă duc la piață sau vin dela piață?”

- Vanzătorii dela Alimentare urmează pe timpul iernii un curs de ghiți, pentru ca vara să poată explica turiștilor: aici A FOST BRANZĂ, aici A FOST CARNE, etc.

- O gospodină intrând la o măcelarie întreabă pe măcelar (care conversa cu colegul lui):

„Ce aveți ?”

„Ce se vede”

„Atunci vă rog să-mi dați 2 kg. de cârlige”.

- O bătrână intrând în Alimentară, întreabă pe vânzător: „Aveți cașcaval de Dobrogea ?”

„Nu vine (prompt) răspunsul”

„Salam de Sibiu ?”

„Nici !”

„Atunci poate vinde Oltenia ?”

„Este-dar s'a terminat”

După ce mulțumește și pleacă, vânzătorul îi spune colegului său: „Ai văzut bă ce memorie are la vârsta ei ?”

- Doi cetățeni se întâlnesc pe stradă și unul foarte trist îl întreabă pe celălalt:

- Ai auzit ceva ?

- Nu ! răspunde celălalt.

- Ceaușescu s'a îmbolnăvit de hernie.

- Cum așa ?

- A ridicat prea mult prețurile.

La o expoziție: bustul lui Nicu-liță, cioplit de Jalea, alături de portretul Lenușei, executat de C. Baba; iar vizitatorii aveau ocazia să admire pe JALEA și BABA.

Niculae, spune Lenușă, a fost o căldură insuportabilă, 50 la umbră. - Păi de ce aistat la umbră ?

## EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

De-a rima

Ajunând la rima „âte”,  
Noi, în unanimitate,  
Am zis: „âte - syndicate”  
Ivan însă; „niet, blindate”!

Bietului Nicolae Ceaușescu la cea de a 2-a „revoluție agrară”

Când nu mai vezi nici tu soluție  
Decât în altă revoluție,  
E semn că revoluția mare,  
Fu, oltene, o eroare !

## RĂVAȘE DE PLĂCINTĂ CU DULCEAȚĂ DE CIREȘI AMARE

Lui Dimi Zamfirescu culegătorul  
„Punctelor de reper”

Băiatul ăsta pune în vânzare,  
cartelele de puncte repere;  
dar marfa prostă n'are căutare  
nu se mai cere nici în RSR.

Tot lui

Fîpica ți-a adus numai belele  
dar fii deștept, să nu rămâi stingher:  
- Aleargă după muște, băiețule,  
că-ți lasă n'r'una... puncte de reper!

Consecventului ideologic dela  
„Dugheana cu mărunțișuri”

De-o vreme'ncoace, Ligi, e'ncurcat-  
cu prostii de români, nu-i treabă lată-  
și se întreabă - Cum ar fi, să scoată  
un Micro-Magazin la...Arafat ?

Ghicitoare

Avea-un frate: Cârțiță,  
are cap de tîrîță,  
este mare ticălos  
și agent periculos.

Tribunei noastre (Lor să le fie)

După cele care scrie,  
nu'nreb ce poate să fie  
că fîpica-mahala,  
nu-i Tri-bună, e Tri-rea.

Colaboratorilor ei

Flăcăii ăștia năzdrăvani,  
sunt toți născuți la șapte ani  
și după naștere, spre seară,  
au început școala primară.

Sediința de lucru la Tr.Noastră

Se strâng spre seară „activiștii” roată  
și răgăind - li-i muză, șeful beat -  
se'ntrac atunci cu toții la'njurat,  
să fie demni de-așa un șef și...tată

Raport de producție

Comuniștii cântă'n strune,  
au de-acum două tribune:  
Una-și zice a României,  
cealaltă-i a calomniei.  
Prima-și zice românească,  
cealaltă-l...Tribuna noastră !

Directorului B.S.N.-ului pentru  
performanțele intelectuale

A luat-o el cu'nctul  
Ge Bouan, printre bostani,  
dar pîn'la optzeci de ani,  
va'nvăța și alfabetul...

Lui N.Govora, pentru grija ce  
i-o poartă lui Rene Theo

Își face omul meseria  
că toți strămoșii'n România  
și ce-ai cu Theo frate dragă,  
că vinde BIRE'n loc de braga...!

Anomaliile ale exilului

Trăim în vremurile restrîmii  
când intră'n presă, tot păsăutul:  
Boian, o ține cu cuziștii,  
iar Ion Raftu, cu regățul.

Ex-Președinte C.N.R.-ului

N'ai putut Ileană  
să fi năzdrăvană.  
Ai rămas Ioană  
dar nu...Brătiană !

Lui Nicu și Leanca Ceaușescu

Ca'n țară să fie bine,  
iarăși bucurie,  
Anul să v'aducă:  
Foile de ducă !

de ARGUS

## Răzoiul Exilat

ANUL XI

OUL NR. 51

De Anul Nou:

SALUTĂRI CU AUTOGRAF DELA  
ÎNTELEPTUL ÎNDRUMĂTOR





# O REUȘITĂ MANIFESTARE ȘTIINȚIFICĂ LA MÜNCHEN

De multă vreme, Societatea Academică Română, prestigioasă instituție culturală românească din Exil, fondată în urmă cu mai bine de două decenii, trăiește aproape exclusiv prin activitatea ramurii din Germania, cu sediul la München. Conducută de Dr. Constantin Sporea, această ramură a Societății organizează la fiecare doi ani câte o sesiune de comunicări științifice și continuă să publice cu regularitate *Revista Scriitorilor Români*. Desfășurarea sesiunilor s'a menținut necontenit la un bun nivel - în pofida dificultății de a reuni în metropola bavareză pe oamenii de știință români care pot da strălucire acestor manifestări -, iar revista continuă să-și mențină prestigiul câștigat încă de la primele ei numere. Păcat că, fără o susținere și din partea celorlalte ramuri - din Roma și Paris -, nucleul munchenez al Societății nu se poate achita singur de sarcina publicării pe mai departe și a serilor științifice: *Acta Historica*, *Acta Philologica*, *Acta Philosophica* et *Theologica*, *Acta Scientiarum Socialium*, care făcuseră la vremea respectivă din această Societate un adevărat forum științific, de recunoscut prestigiu, al Exilului românesc! Poate, totuși, mai cu seamă că în ultima vreme în Occident s'au reunit încă mai numeroși oameni de știință și de cultură români, stabiliți în țările apusene de pe urma catastrofei situații în care a fost aruncată cultura românească de către regimul comunist, îndeosebi în deceniul 70 -, poate, totuși, zic, Societatea Academică Română va reveni cândva la activitatea-i de amplasare, ce a impus-o lumii științifice internaționale într-un trecut nu prea îndepărtat!

Recenta sesiune științifică biennială dela München, din zilele de 24-26 Septembrie 1981, a fost axată, ca și precedenta, pe dezbateri în jurul raporturilor culturii române cu celelalte culturi europene, mai cu seamă cu cea germană și cu cea franceză, raporturi stabilite încă destul de timpuriu și adâncite progresiv până în veacul nostru, spre beneficiul atât al culturii române cât și al celorlalte cu care ea s'a interinfluențat. Ba, de astă dată sfera de cercetare a raporturilor date a fost încă și mai extinsă - printr-o inspirată inițiativă a organizatorilor -, ea îmbrățișând și culturile spaniolă și hispano-americane, ale căror raporturi cu creația culturală românească sunt mai puțin cunoscute și studiate.

Baza dezbaterilor a fost stabilită încă de acum doi ani, prin hotărârea luată atunci - când s'au discutat exclusiv relațiile culturale româno-germane - de a se continua cercetarea și relevarea aspectelor multiple ale acestor raporturi, cu foloasele aduse de ele pentru ambele culturi, și chiar pentru dezvoltarea istorică a celor două popoare, cel puțin în ceea ce privește comunitățile etnice din cuprinsul României-Mari. Sesiunea a fost organizată de Societate, și acum, ca și atunci, în colaborare cu Casa culturală a Germanilor din Sud-estul Europei, în ambele cazuri sub genericul: *Simpozionul româno-german (Deutsch-rumanische Tagung)*. Iar tema actuală sesiunii a fost: *Relațiile culturale româno-occidentale*.

Aspecte ale raporturilor culturale româno-germane au fost examinate, nu într-un număr mare de comunicări (pentru că numărul referatelor n'a fost în general prea mare), dar în câteva expuneri valoroase, care au stârnit mult interes, dând naștere și la discuții ample și animate. Impunătoare, chiar emoționantă, a fost comunicarea profesorului sas, originar din Brașov, Dr. Arthur Maurer - activ actualmente la Universitatea din Lubek, R.F.G. - dedicată celui pe care-l numește în însuși titlul lucrării: Un deschizător de drumuri, pe plan spiritual, al României Mari: Sextil Puscariu. Evocând personalitatea marelui filolog român format în școala germană, autorul referatului a pus în lumină, convingător și emoționant, foloasele armonioase îmbinări dintre formația științifică germană a savantului român, și spiritul avântat, receptiv și inventiv al ambianței culturale românești din preajma primului război mondial, asupra căreia s'a concentrat întreaga operă creatoare și organizatorică a filologului român evocat. Cea de-a doua referență din prima zi a

sesiunii, cercetătoarea Erika Pustejovsky, originară tot din Transilvania, dar stabilită la Waalkirchen, R.F.G., a adus exemple impresionante ale modului în care apare imaginea românilor în poezia germanilor din România.

Dimineața celei de-a doua zile a cuprins în program două referate susținute de fețe bisericești. Prelatul Dr. Hieronymus Menges, provenit din Dobrogea și stabilit în Germania de 16 ani, fără să fi pierdut o clipă legăturile cu Exilul românesc, a vorbit despre ceea ce el a numit chiar în titlu: *Imaginea românilor în ochii și sufletul germanilor dobrogeni*, cu referiri la realitățile istorice din vremea când grupuri compacte de germani mai locuiau, alături de românii autohtoni, în unele sate dobrogene. Iar apoi, Preotul ortodox român Dr. Viorel Mehedințu, stabilit la Heidelberg, s'a ocupat de Modul în care este văzută și considerată Biserica Ortodoxă Română de către protestantismul german.

După amiază, s'a trecut la relevarea unor aspecte ale creației culturale-științifice românești recunoscute și pătrunse în conștiința lumii Apusului. Cunoscutul inginer Mihnea Romalo, care trăiește de multă vreme în München, a prezentat autorilor un impresionant tablou al Contribuțiilor românești la dezvoltarea aviației în lume. Completându-și expunerea cu imagini proiectate pe ecran, referențul a evocat, succint, emoționante momente ale afirmării în lume a spiritului creator românesc, reprezentat prin: Traian Vuia, Aurel Vlaicu, Henry Coandă, dar și de alți cercetători și inventori români care au adus contribuții meritorii la dezvoltarea tehnicii zborurilor aeriene, inclusiv a celor cu elicopterul. După aceea, tânără cercetătoare Helga Fessler din Heilbronn, RFG, - germană care a studiat limba și literatura română în Germania și care a realizat o lucrare mai vastă, - a prezentat fragmente din această lucrare intitulată: *Periodicele române apărute în Apus după cel de-al doilea război mondial*. Referența a supus atenției celor prezenți, deși incomplet, o parte din publicațiile românești din lumea liberă, insistând asupra caracteristicilor limbii folosite în aceste publicații.

Cu mult interes au fost așteptate, în sfârșit, comunicările ultimei zile a sesiunii, consacrate raporturilor culturii române cu creația spirituală a popoarelor romanice din extremitatea occidentală a Continentului - franceză și engleză - și de dincolo de Ocean (mai ales America de Sud și cea Centrală).

Juristul și eseistul munchenez Mihai Cismărescu a abordat aspecte privind Reflectarea culturii și civilizației în raporturile culturale româno-franceze, încercând o mai judicioasă evaluare a ponderii raporturilor culturii noastre cu cea franceză, față de cele cu celelalte culturi occidentale, și îndeosebi cu cea germană. Autorul este de părere că, oricât de întinsă și de profundă ar fi influența franceză față de români, ea a însemnat întotdeauna nu o simplă preluare, ci o adaptare și o prelucrare creatoare a ceea ce s'a împrumutat, și în același fel s'a arătat cultura română deschisă și față de penetrațiile unor alte idei și curente, venite din Apus.

Poetul și profesorul Ștefan Baciu, dela Universitatea din Honolulu (Hawaii, U.S.A.), și-a făcut auzită comunicarea pe bandă de magnetofon, în imposibilitatea de a se fi deplasat la München. Expunerea sa, Contacte româno-latino-americane pe plan cultural, a pus în lumină aspecte interesante, adeseori inedite ale modului în care este receptivă și apreciată creația culturală românească pe pământul Americii de Sud și al celei Centrale. Autorul a făcut referiri și la fenomenul transmiterii unor scrieri recente venite din România, prin intermediul Cubei comuniste, înspre țările americane de limbă spaniolă. Și se face, prin aceasta, observă Ștefan Baciu, un cât se poate ne favorabil serviciu culturii române în ansamblu, în special literaturii, pentru că cititorii americani sunt puși în fața unor pseudovalori, care nici nu pot stârni interes - de aceea și zac "operele" respective prin biblioteci, necitate de nimeni - și nici nu pot reprezenta adevărata forță creatoare românească. Salvator pen-

tru prestigiul românesc este faptul că, în schimb, sunt mult mai bine cunoscute și apreciate scrierile unor reprezentanți autentici ai literaturii noastre și ai științei românești, între care mai ales Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionescu (un dramaturg de mare renume aici), Horia Vintilă și, mai demult uitatul în Țară, Panait Istrati.

Profesorul madrilen Vintilă Horia, prestigiosul poet și romancier român din Exil, onorând cu prezența sa această sesiune a Societății, a oferit celor prezenți, ca o închinare a seriei de referate, o cuprinzătoare imagine a ceea ce reprezintă, cum zicea Domnia-sa: Creatorii de cultură români în lumea spaniolă. Față de ceea ce se cunoaște îndeobște, a subliniat autorul, raporturile româno-spaniole, și cunoașterea mai ales de către spanioli a figurilor istorice de seamă ale națiunii noastre și a creatorilor de cultură români de către lumea spaniolă acelea sunt mult mai extinse și mai profunde. Autorul a evocat, ca un exemplu grăitor, dintr'un trecut ceva mai îndepărtat, dedicarea de către Lope de Vega a unei opere dramatice eroiului nostru național Mihai Viteazul. Dar vorbitorul s'a concentrat cu deosebire asupra cunoașterii și prețuirii de către spanioli a creației personalităților române celor mai de seamă din anul actualului Exil: Alexandru Busuioceanu - conducătorul Institutului cultural român, din Madrid, care a inaugurat o nouă eră în istoria relațiilor culturale româno-spaniole -, Horia Stamatu, Alexandru Gregorian, Vintilă Horia ș.a. Dezvoltarea relațiilor de care e vorba s'a intensificat mult în ultima vreme și ea are, în opinia autorului, rădăcini adânci, în însăși conștiința originii romanice comune a celor două popoare, spanioli neuitând, între altele, că însuși împăratul Traian, cel ce-a pus temelie împărțirii poporului român, a fost un sevilian. Pe drept cuvânt se poate spune - a încheiat autorul - că poporul român aparține cercului celor 22 de națiuni spaniole, după căldura și interesul cu care este cercetată și urmărită istoria lui și cu care sunt întâmpinați reprezentanții veritabili ai spiritului său creator de către lumea spaniolă.

În afara acestor referate, participanții la sesiune au mai ascultat, în deschidere, și o succintă informare făcută de organizatorul principal al sesiunii, Dr. Constantin Sporea, asupra activității ramurii "germane" a Societății Academice Române în cei 20 de ani de existență, actuala reunune constituind și un prilej, bine găsit, pentru sărbătorirea celor două decenii scurse dela fondarea ei - la 21 Mai 1961 -, urmând ca în anul viitor să se sărbătorească jubileul de un sfert de veac dela fondarea Societății înseși. Autorul a subliniat încă o dată faptul că dezvoltarea activității ramurii muncheneze a Societății se bazează într-o foarte însemnată măsură sprijinului dat Societății de către autoritățile bavareze, pentru care mulțumeste încă o dată reprezentanților acestora.

Doru MĂRGĂRIT

## REFUGIAȚII DIN LAGĂRE AU LIPSĂ DE ÎMBRĂCĂMINTE

Nevoia cea mai mare e acolo unde sunt și cei mai mulți. Acest loc e Lagărul de Refugiați Traiskirchen din Austria. Indrumăm pe cei voitori să ajute cu îmbrăcăminte, să trimită pachetele pe adresa: Mrs Dorina Gabor, Karolinenpasse 24, 1040 Wien, Austria.

E bine de ținut în seama că marea majoritate a refugiaților sunt bărbați. Astfel numărul femeilor și copiilor e mai redus.

Ar fi de dorit ca să se trimită îmbrăcăminte mai curățită.



# ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

## PARASTAS PENTRU ARON COTRUȘ



LA MORMÂNTUL LUI ARON COTRUȘ

Dela stânga la dreapta: Petru Lupușor, Ion Halmaghi, Ion Simicin, Cornel Popa, Ștefan Gheorghiu, Ștefan Stănescu, Ștefan Teodoru, Chirilă Ciuntu și Ecaterin Predescu.

În ziua de 24 Octombrie, 1981, a fost oficiat un serviciu religios, de parastas, în memoria poetului Aron Cotruș, în orașul Cleveland, Ohio, la Biserica română unită, Sfânta Elena, cu ocazia împlinirii a 20 de ani dela moartea sa.

Parastasul s'a făcut din inițiativa Congresului Național Român American, prin îngrijirea d-lui Ion Simicin și a Pr. Mircea Toderici, parohul Bisericii Sfânta Elena.

La orele 12 a.m. Pr. Teodorici a oficiat cuvenita Sfântă Liturghie, și apoi, totă lumea care era prezentă s'a îndreptat spre cimitirul Holy Cross, la mormântul poetului, unde s'a făcut o rugăciune și s'a sfințit coliva pregătită pentru parastas.

După aceea, s'a revenit la Biserica Sfânta Elena, unde în sala culturală, Pr. Toderici a oferit un prânz, cu mâncare și băuturi, tuturor celor ce au participat la cinstirea memoriei poetului Cotruș. Mâncările au fost pregătite de harnicele femei dela parohie.

Pr. Toderici a evocat în cuvinte duioase memoria poetului și a prezentat frumoasa lui personalitate spirituală, așa cum a cunoscut-o dânsul la vremea aceea. Pr. Toderici a fost unul dintre preoții care au oficiat serviciul religios la înmormântarea din 1961.

Cu această ocazie, a vorbit și Ion Halmaghi, în calitate de reprezentant al ARCEL.

După ce a mulțumit tuturor celor ce au pregătit acest Parastas și a celor ce au venit să cinstească memoria acestui mare român, care a fost Aron Cotruș, Ion Halmaghi a relevat semnificația creației poetice și ale pozițiilor pe care le-a luat Aron Cotruș în lumea exilului românesc. Iată esența celor spuse: Dintre criteriile care pot cuprinde mai bine valoarea unor creații poetice, se pare că cele mai potrivite poezii lui Cotruș, în special, sunt acelea alcătuite de filosoful german Martin Heidegger, atunci când a încercat să interpreteze poezia lui Holderlin. După concepția lui Heidegger, un poet autentic este acela (a) care are un contact original cu lucrurile, cu firea, cu existența, cu realitatea. (b) care numește lucrurile, nominalizează, întrebuintează puterea creatoare a Logosului, după viziunea Sfântului Ioan, care a afirmat: "La început a fost Cuvântul". (c) care se joacă cu Muzele, după expresia lui Pindar, din antichitatea greacă.

Poezia lui Cotruș este o poezie autentică, pentru că a fășnit din adâncimile sufletului poporului român. Poetul a stabilit un contact original, direct, fără nici un intermediar, cu propria lui inimă, cu propriul lui spirit, cu lumea vastă și inepuizabilă a sufletului țărânului român, care a cărat în istorie identitatea lui etnică, cu

toată bogăția de credințe, valori și aspirații, împotriva tuturor adversităților istorice celor mai absurde. Instalat în lumea aceasta mioritică, abisală, în subconștientul colectivității etnice românești, Aron Cotruș s'a simțit stăpân spiritual al poporului român, și în toată opera lui a avut conștiința de stăpân, după expresia lui Nichifor Crainic.

În poeziile sale, el a dat nume lucrurilor și întâmplărilor, sentimentelor și emoțiilor, idealurilor și gândurilor. A numit realitățile românești, cu vorbe care parcă au fost săpate în granit, pentru vecie. A cântat durerile, bucuriile și frumusețile românești; a dat expresie vie dorurilor, visurilor și idealurilor unui neam întreg. A biciat pe vrășmasi și pe cei răi, a slăvit eroismul celor viteji și răsculați împotriva nedreptăților și a glorificat pe cei tineri care s'au ridicat pentru o țară mai bună și mai frumoasă. Aron Cotruș nu s'a jucat cu Muzele, ci a mănuit frumusețile inegalabile ale limbii românești în versuri a căror incantație te transportă în lumile paradisice ale tuturor aspirațiilor superbe pe care le-a înjghebat viziunea armonioasă a țărânului român, a sufletului mioritic.

După invazia sovietică, din 1944, poetul Aron Cotruș a rămas în lumea liberă, cu conștiința de stăpân spiritual, care trebuie să apere pe baricadele întregului de tradiții, valori, gânduri, datine și idealuri românești. Ca proprietar al moștenirilor spirituale românești, Aron Cotruș a lovit, a înfierat și a sudit pe toți veneticii și înstrăinații de sufletul neamului din Carpați, sovietici sau marxisti. Dar, mai mult decât orice, sufletul lui era îndurerat de faptele trădării, ale celor care s'au făcut instrumente ale barbarilor invadatori. Pe acestia, nu i-a iertat niciodată, căci el apăra moșia culturii, civilizației românești, identitatea spirituală a neamului românesc.

În lumea occidentală a fost recunoscut ca un mare poet și ca un creator de valori

care au depășit culoarea locală a românismului și au căpat o investire planetară. A ridicat, prin poezia și prezența lui, lumea românească la dimensiunea planetei, mai cu seamă prin valorificarea originii și potențialităților române.

În exil, a chemat lumea românească la o închegare de energii unitare în lupte, pentru a realiza o ecumenicitate națională, singura salvatoare pentru existența românească din exil.

Aron Cotruș ne-a părăsit acum 20 de ani, și noi am rămas tot în lumea exilului.

Ce lecție putem învăța din strădania lui uriașă? Simplu, să nu ne pierdem cumpătul, să luptăm fără încetare, să nu uităm pe cei din țară, să continuăm a visa la zodii mai bune. Căci, dreptul de a visa nu poate fi răpit, nici de venetici, nici de samavolnici, nici de mișelnici și nici de trădători. Iată, în acest sens, câteva versuri admirabile dintr-o poezie a sa:

".....clipele  
Mi-au ofilit toți trandafirii anilor,  
Dar mi-au lăsat undar mai mare decât toate  
Dulceața fără margini de-a visa  
Și ochii ce-mi deschid țărmuri de lumini  
departărilor"

Dvoastră, toți cei ce ați venit azi, aici, la o dreaptă cinstire a memoriei marelui poet român, sunteți niște vizitatori, ați înțeles spiritul și valoarea lui Aron Cotruș. Eu vă felicit și vă mulțumesc pentru participare.

A luat apoi cuvântul, Pr. Vasile Hăflegan, care a vorbit despre felul cum l-a cunoscut pe poet și a subliniat caracteristicele sale în felul de a se purta cu lumea.

Tânărul Florin Dumitrescu a cântat o arie italiană, iar dna Ana Petrescu a recitat două poezii de-ale lui Cotruș și, la urmă, a propus câteva clipe de tăcere, ca un ultim omagiu adus marelui dispărut dintre noi, Aron Cotruș.

Correspondent

## SESIUNEA A 9-a A CONGRESULUI LIMBII ROMÂNE

Desfășurat sub auspiciile Parohiei Bisericii Sf. Gheorghe din Toronto, Canada, lucrările sesiunii a 9-a a C.L.R. a ținut atenția și interesul auditorilor într-o comună de participare și vibrație românească, demne de subiectele și preocupările atinse, precum și de efortul tuturor, organizatori și invitați.

Cei care datorită în primul rând departării n'au putut participa personal au înțeles adevărul că regreta, căci această sesiune, în special, a creat una din acele rare coincidențe care pun la un loc în timp și spațiu trecutul local al celei comunități românești din Toronto și împrejurimi cu prezentul, prin purtătorii de astăzi ai steagurilor.

A purta un steag, nu este ușor, nici la propriu nici la figurat, dar când ai convingerea că trebuie ținut sus tocmai în ciuda intemperiei, o faci cu mândrie.

Dar vai, unul dintre confrăți au început să aibă îndoieli asupra unor chestiuni fundamentale, datorită înfrângerilor, atare personale cât și la nivel național, datorită desfigurărilor și batjocurilor experimentărilor sociale și "culturale" practicate în țara de baștină și peste care mai apăsă acum înstrăinarea, pentru cei din exil. Participând însă la

lucrările C.L.R., nu puțin au fost aceia care au trăit o răsturnare a sentimentelor de apatie și confuzie, mărțurisind entuziasmul stărnit de unele momente, de-a-lungul lecturilor, unele lucrări măiestre, altele adevărate spovedanii.

Congresul Limbii Române ca instituție culturală românească în exil, alături de alte instituții, asociații, redacții de publicații în limba română precum și personalități de activitate și atitudine românească sunt la un loc forțele spiritului liber românesc, care mențin identitatea adevărată românească în exil, respingând totodată

activ și continuu infiltrația și "uscăturile", agenți ai urii, învrăjbirii și dezertării și care din păcate mardăresc limba noastră strămoșească, folosind-o în viclenie.

Comitetul organizatoric mulțumeste și pe această cale bunelor gazde din Toronto și dela Parohia Bisericii Sf. Gheorghe, tuturor care s'au oboșit să fie prezenți, celor care de departe ori mai aproape au trimis lucrări, poeme, mesaje de salut și încurajare, sperând să-i reîntâlnească peste un an, tot la Toronto.

Președinte,

Valentin A. Cantor

## VEȘTI DIN AMERICA

Comunitățile Românești din Statele Unite și Canada, își încep odată cu venirea toamnei, programele lor de întruniri și culturale.

În partea de răsărit a Statelor Unite, aceste activități au început cu hramurile Bisericii. Astfel, pe ziua de 18 Octombrie 1981, a avut loc la Bridgeport, Connecticut, hramul Bisericii Sf. Dimitrie, această frumoasă ctitorie a aromânilor pe pământul american. Ca în toate ocaziile de acest fel, fărșeroșii, pervoliiații și grămostenii care formează majoritatea acestei parohii, au fost alături de tânărul dar iubitorul lor paroh Părintele Tăbuleșcu.

O săptămână mai târziu, la New York, a avut loc hramul Bisericii Sf. Dumitru, al cărei Paroh este Părintele Florian Găldău.

La această sărbătoare, credincioșii au avut fericita ocazie de a se întâlni cu Prea Fericitul Episcop Natanaiel, dela Episcopia Românească din America. Prea Sfințitul Episcop, a adus binecuvântarea LP.S.S. Arhiepiscopului Valerian de la Vatra Românească.

Pe ziua de 8 Noiembrie, Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, a avut loc întâlnirea la o masă comună a credincioșilor aparținând de Parohia Sf. Maria, din Queens New-York. Noua Parohie, sărbătorea prima masă dela Intrarea parohiei în cadrul Episcopiei Române Ortodoxe de la Vatra Românească. Săla arhipălină a trăit momente de adevărată înălțare creștină și românească, alături de Părintele Paroh Nicolae Bărsan.

O remarcă deosebită,

trebuie adusă contribuției valoroaselor talente românești care se află în lumea liberă. Atât la hramul Bisericii Sf. Dumitru cât și la masa dată de Parohia Sf. Maria, o deosebită contribuție la reușită au fost recitalurile date de cunoscuta cântăreață de la Opera Română din Cluj, Doamna Sara Bupu, aflată în lumea liberă. Doamna Sara Bupu va susține un frumos program de colinde românești și străine, cu ocazia sărbătorilor Crăciunului.

Un alt talentat cântăreț, român Domnul Gion Ionescu, a reușit cum numai dânsul știe s'o facă să antreneze întreaga asistență în frumosul potpuru muzical al Bucureștiului de altădată.

Correspondent

## CENTENARIUL LUI ENESCU LA RADIO CANADA

În cadrul manifestărilor care au loc în cursul acestui an cu ocazia sărbătoririi centenarului lui George Enescu, Radio Canada transmite un program special consacrat acestui eveniment. Emisiunea face parte din programul "Musique en fête" și cu acest prilej D-l Vasile Tega va prezenta viața și opera genialului compozitor, violonist și dirijor român. Se vor putea asculta în cadrul acestei emisiuni - printre altele - Poema Română, Rapsodia Română Nr.1 și sonata pentru vioară și pian Nr.3 în caracter popular românesc, interpretată la vioară de Enescu însuși și acompaniat la pian de un alt geniu al muzicii românești, Dinu Lipatti.

Emisiunea va avea loc Vineri, 18 Decembrie 1981, dela orele 10.30 până la 12.00, și va putea fi ascultată la următoarele posturi de radio: Montreal CBF-FM 100.7, Ottawa CBOF-FM 102.5, Quebec CBV-FM 95.3, Chicoutimi CBS-FM 100.9, Drummondville CBF-FM 104.3, și Rimouski CJBR-FM 101.5.



# IMPRESIONANTA MANIFESTAȚIE ANTICOMUNISTĂ DIN TORONTO, ONTARIO, CANADA

În zilele de Sâmbătă 7 și Duminică 8 Noembrie 1981 a avut loc în orașul Toronto, la Seaway Hotel, o conferință de natură anticomunistă, organizată de comitetul executiv al organizației anti-bolșevice a națiunilor captivate, secția Canada (Anti-Bolșevic Bloc of Nations), la care au luat parte reprezentanți ale celor patru prezențe grupuri etnice, ale căror țări se găsesc sub jugul comunismului internațional și al imperialismului sovietic rusesc, ca: Afganistan, Albania, Bulgaria, Estonia, Croația, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Ucraina și Vietnam.

Din partea grupului românesc au luat parte 15 persoane. Anunțuri în legătură cu acest eveniment au fost trimise la diferiți frați români din Toronto, Hamilton și alte orașe.

Programul a început Sâmbătă 7 Noembrie la orele 8.30 dimineața, cu înregistrarea delegațiilor tuturor grupurilor etnice de mai sus.

După înregistrarea delegațiilor, preotul Nicolae Zelea, din partea grupului românesc, a rostit rugăciunea de deschidere, după care președintele conferinței, Dr. S. Paduchak, ucrainian, a anunțat deschiderea dezbaterilor. Cuvântul de deschidere a fost ținut de către doamna S. Stetsko, din grupul ucrainian, membră în comitetul executiv mondial al ABN-ului și directoarea relațiilor externe a organizației. Doamna Stetsko a descris amănunțit însemnătatea ABN-ului și activitățile organizației în toate țările din lumea liberă, în lupta de ELIBERARE A ȚĂRILOR SUBJUGATE DE RUSIA IMPERIALISTĂ ȘI DE COMUNISM.

În prima sesiune a conferinței au mai luat cuvântul și alte personalități din Canada și Statele Unite, după care au urmat prezentările de rapoarte ale fiecărui grup etnic. Din partea grupului nostru românesc, raportul a fost prezentat de fiica Domnului I. Călvărașan, Maria, în care s'au descris activități anticomuniste în sânul grupurilor românești din Canada.

Imediat după-amiază a început a doua sesiune de lucru, cu care ocazie au fost prezentate rapoarte asupra situației din țările de sub dominația comunistă. Raportul din partea grupului românesc a fost prezentat de către domnul Constantin Magirescu.

În continuarea programului, începând la orele 6 seara, a avut loc o recepție în sala de festivități a hotelului, după care a urmat banchetul festiv la care au luat parte între sase și șapte sute de persoane, cu care ocazie au fost invitați să vorbească următoarele personalități: domnul Y. Stetsko, ucrainian, Președintele mondial al ABN venit din Germania de vest, care a vorbit despre: "Națiunile subjugate, o suprațere neglijată", după care a urmat domnul J.A.D. Wilkinson, deputat conservator în Parlamentul britanic și reprezentant al Angliei în

organizația Nord Atlantică, cât și în piața economică europeană, venit special din Londra ca să participe la conferință. A urmat domnul E. O'Connor din Statele Unite, un foarte bun expert în probleme de politică externă și de apărare națională americană. În continuare au luat cuvântul domni Michael Wilson, deputat în parlamentul federal canadian, Jesse Fils, de asemenea deputat în parlamentul canadian și Dennis Flynn - primarul suburbiei Etobicoke, unde se află situat hotelul.

După banchet a urmat un

program cultural la care au luat parte reprezentanți ale grupurilor etnice. Din partea grupului român, talentatul tânăr Edmond Lascu a interpretat la vioară "Răspodia Română" și alte cântece românești, fiind îndelung aplaudat de lumea prezentă în sală.

A doua zi, Duminică 8 Noembrie, la orele 8.30 dimineața, după rugăciunea rostită de un preot ucrainian dezbaterile au fost reluate. S'au discutat probleme în legătură cu lupta de eliberare a țărilor subjugate de Rusia Sovietică și de comu-

nismul internațional. Au luat cuvântul: Edward O'Connor (Statele Unite), J.A.D. Wilkinson (Anglia), Charles Andreashky, ungur, secretar general al ABN, secția Statele Unite, John Gamble, deputat în parlamentul federal canadian, Dr. Said Zafar, reprezentantul mișcării de eliberare a Afganistanului, profesor Truong Quang Si, din partea grupului vietnamez și Dr. Anatoly Bedryi din partea grupului bulgar.

Către sfârșitul discuțiilor, delegația afganistană a prezentat două filme, arătând luptele anticomunistilor

în Afganistan împotriva ocupantului sovietic, cât și metodele criminale folosite de ruși contra populației, folosind gaze otrăvitoare și alte mijloace de tortură.

După amiaza, la orele 3.30 dezbaterile au luat sfârșit printr-o cuvântare de închidere ținută de Dr. O. Romanishyn, ucrainian, președintele comitetului de organizare a conferinței. La sfârșit, preotul Nicolae Zelea a fost invitat să rostească rugăciunea de încheiere.

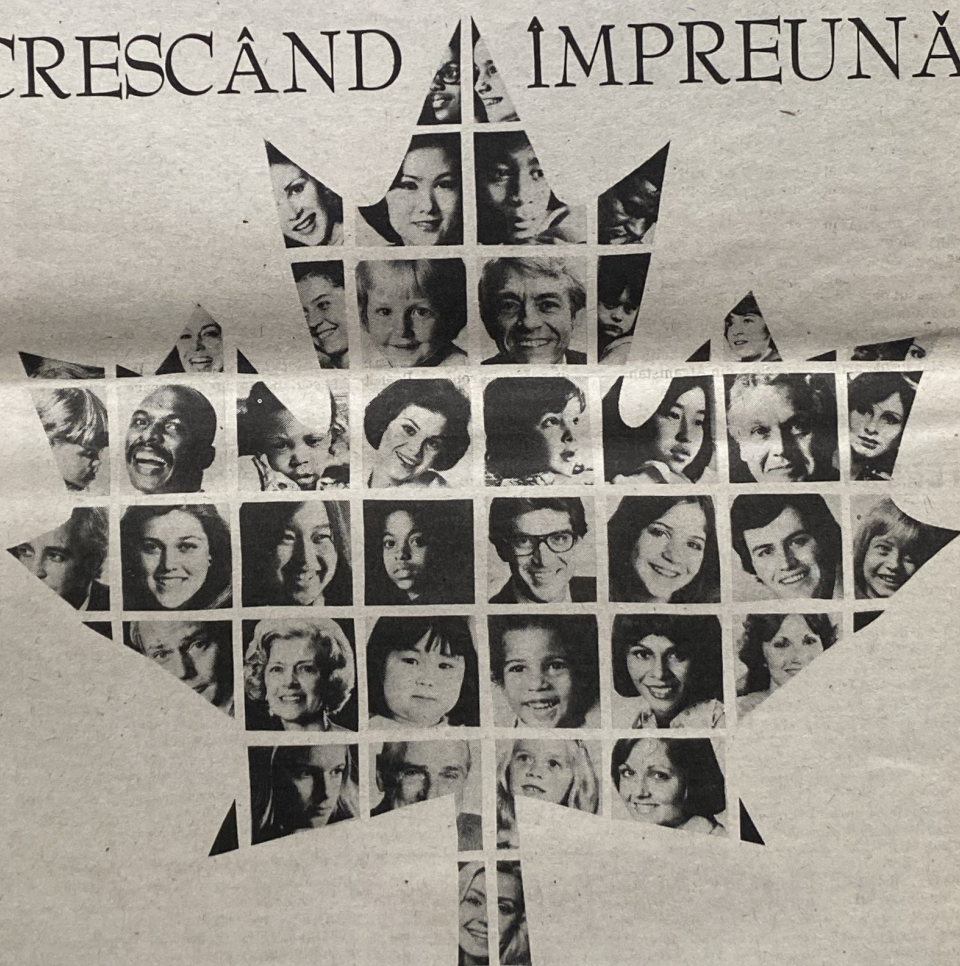
Prin felul în care au decurs dezbaterile acestei

conferințe, cât și după numărul neașteptat de mare al participanților și interesul arătat de fiecare grup etnic, succesul conferinței a fost peste așteptări și se poate evidenția clar că mișcarea de ELIBERARE A PÔPOARELOR SUBJUGATE DE RUSIA IMPERIALISTĂ ȘI DE COMUNISMUL INTERNAȚIONAL ia proporții tot mai mari.

Locul și data conferinței viitoare vor fi anunțate ulterior.

Correspondent

## CRESCÂND ÎMPREUNĂ



Canadienii. Vin din diferite țări cu culturi diferite, și din diferite părți ale Canadei. Ei trăiesc și cresc împreună ca cetățeni mândri de țara noastră mare.

GROWING TOGETHER

ANNIVERSARY



ANNIVERSAIRE

S'ÉPANOUIR ENSEMBLE

Acum zece ani guvernul a recunoscut în mod oficial diversitatea culturală a țării noastre, când a formulat principiul Multiculturalismului.

Astfel s'a făcut un nou angajament față de dezvoltarea și creșterea unui spirit de înțelegere între diferitele moșteniri culturale care formează această națiune.

Angajamentul nostru pentru Multiculturalism este mai puternic decât oricând la această a zecea aniversare.

Deci, participați cu noi la sărbătorirea trecutului, prezentului și viitorului - un viitor care va continua să ne ducă la o înțelegere mai bună față de noi și față de țara noastră ... crescând împreună.



Minister of State  
Multiculturalism

Ministre d'État  
Multiculturalisme

Canada



# DIN PRESA STRAINĂ

## CUM SE JOACĂ ISTORIA LUMII

Alexandru BERCEANU

Ziarul „Le Figaro” din 16 Octombrie 1981, publică un foarte interesant articol, consacrat spionajului comunist din Germania de Vest. Se știe că în 1972, fostul Căpitan de atunci, Willy Brandt, a trebuit să părăsească precipitat postul după ce se descoperise că avea în serviciul lui personal, ca purtător de servicii, și alte, un important spion al Germaniei de Est, numit Guillaume, căpitan în poliția secretă a Germaniei comuniste, și care fusese pus în funcția respectivă de Brandt, împotriva avizului serviciului secret al Germaniei Federale. Cităm din articol: „Aparatul de fotografiat este pentru spion ceea ce e calul pentru jockey. Au circulat știri în Bonn în legătură cu niste dulci serate pe care le organiza Guillaume pentru Brandt: în cursul acestor adunări în cerc restrâns, spionul cancelarului se scutura de veșmintele care prisoseau, dar niciodată de ceasul de la mână, așa că anumite fotografii foarte incomode se află probabil în clipa de față la Kremlin”. Mai încolo articolul relatează despre aparate fotografice minuscule, cu un diametru până la doi

centimetri, și care se montează foarte ușor în corpul unui ceas de mână. Acest fost cancelar al țării cu cea mai mare și înaintată industrie din Europa Occidentală, a rămas Președinte al Partidului Social-Democrat, și în același timp este Președinte al Internaționalei Socialiste, cu toate că propriul lui partid își zice „social-democrat”, nu „socialist”. În această calitate internațională, fostul cancelar, debarcat din post din motivele cele mai penibile, este azi cel mai mare agitator pe plan mondial împotriva politicii lui Reagan, împotriva Pactului Atlantic, împotriva propriului Căpitan Schmidt, și provocator, s'ar putea zice, isteric, al așa numitului „Sud”, cu toți socialistii din jurul Mediteranei, împotriva securității Europei, și pentru dezarmarea radicală a Occidentului în favoarea Sovietelor care în acest timp se înarmază radical. Veșnic tânărul om de viață n'a avut, spre deosebire de socialistul Mitterand, niciodată o vorbă de critică față de crima din Afganistan. La origine acest Willy Brandt a fost marxist, dar e foarte posibil ca actuala

lui turbare pro-sovietică să nu fie expresia unei convingeri, ci a unei eventuale temeri de-a se vedea într-o bună zi în presă golgoluț, într-o veselă orgie, cu fetele aduse de servicii, lui fost purtător de oală, Guillaume. „Susținătorii acestui personaj pot avea nici ei nu au convingeri chiar pro-sovietice, și sunt doar ce se spune niste „naționalisti” de stângă, nu „național” ci „democrat-socialisti”, dar dacă există cu adevărat primejdia publicării unor astfel de ilustrații, ea ar coincide cu primejdia acestui partid de-a se șterge de pe rol în viața politică a Germaniei Federale.

Ziarul „Le Figaro” vorbește de „știri” și nici noi nu putem vorbi de altceva, dar din nenorocire politica de agitație în favoarea Sovietelor și pentru neutralizarea Europei Occidentale, dă prea multă apă la moară știrilor. Și cum la socialistii de orice fel, naționali, democrați, stalinisti, „raționa de partid” trece peste orice fel de rațiune umană, ca probă că Brandt nici azi nu știe încă de invadarea Afganistanului, vedem că pentru acest agitator mai bine se lichează Europa și e dată integral pe mâna Sovietelor, decât să se compromită el și partidul lui, în cazul în care „știrile” ar avea o bază de realitate.

În acest punct, al „rațiunii de partid”, nu există deosebire între socialisti și comunisti, de unde și marea primejdie pe care o reprezintă pentru viitorul umanității. Noi de aici, din America, nu putem controla niciun fel de știri mondene din Europa, dar constatăm catastrofele rezultate ale agitației socialiste, care minează libertatea întregii lumi încă libere.

## FRANKFURTER ALLGEMEINE

21 Octombrie, 1981

## ROMÂNIA ISPĂȘEȘTE GREȘELILE LUI CEAUȘESCU

de Viktor MAIER

Încă din anii '50 se spunea în blocul de Est că dacă ar veni socialismul în Sahara ar începe să lipsească nisipul. Tragicul acestei anecdote constă în faptul că ea este mereu din nou actuală. Recent România, despre care toate generațiile știu din lecțiile de geografie că este o țară prin excelență agricolă, a introdus recent raționarea pâinii. Fiecare Român are la dispoziția lui în viitor 150 de kilograme de grâu și 30 de kilograme porumb, pentru celebra mămăligă, pe timp de un an. Sub amenințarea pedepsei, pâinea trebuie să fie dată ca nutreț la animale. Acest decret vine după aproape 40 de ani de la sfârșitul războiului și dela începutul „construcției socialiste”. Și mai ales vine după 16 ani dela preluarea puterii de către Ceaușescu, ceea ce politic este chiar mai important. Această măsură este numită în organul partidului „Scinteia”, ca un pas mai departe „în programul neîntrerupt de ridicare a nivelului de viață”.

E posibil ca decretul raționării împreună cu cel de acum două săptămâni împotriva comerțului negru cu alimente să aducă provizoriu un fel de ajutorare a populației în sensul că o anumită ordine în haos ar desființa cozile. Dar Ceaușescu, de vreun an încoace de când face răspunzătoare autoritățile județene în materie de aprovizionare, alimentele „critice”, în afară de pâine, sau carne, ulei de masă, produse lactate, zahăr și altele, tot mai frecvent erau distribuite în prăvălii numai la locuitorii județului, sau chiar ai comunelor, în urma legitimării cu hârtiile personale.

Nu există nicio îndoială că în România criza aprovizionării este cam tot așa de rea ca în Polonia. Dar într'un anumit sens este chiar și mai rea, pentru că în Polonia, oricum, este încă disponibil potențialul de producție. Problema din Polonia este în primul rând cum să fie activat acest potențial, și cum să fie organizată distribuția pe piață. ÎN ROMANIA, DIMPOTRIVĂ CHIAȘ ÎN POTENȚIALUL DE PRODUCȚIE ESTE DIMINUAT. Chiar în timpul celui de-al doilea război mondial România n'a cunoscut o penurie alimentară. Aceasta a venit abia după luarea puterii de către comunisti care mai întâi a strivit pe țărani cu prestațiile forțate, și după aceea a colectivizat agricultura.

După ce sub noul sistem s'a constituit cu încetul un fel de „normalitate”, foarte precară, a intervenit la mijlocul anilor '60 politica industrializării forțate a lui Ceaușescu. Această politică pleacă după modelul stalinist, dela ideea unei agriculturi „ca izvor primar al acumulării”. Aceasta însemna exploatarea agriculturii colective printr'o muncă aspră, cu prepuri și salarii minimale, cu neglijarea investițiilor, cu excluderea oricărui stimul material și cu puțină libertate pentru o producție particulară, aceasta fiind și ea dirijată de muncă colectivă. Rezultatele au fost sărăcie, desinterese și golirea satelor. Acum lucrează în colhozuri și pe domeniile statului precumpănitor oameni bătrâni, pe care îi așteaptă un amurg al vieții cu niste rente de înfometare. Mii de hectare cultivabile sunt nefolosite, pentru că atât oamenii cât și mijloacele lipsesc. Numai ici pe colo, oarecum ca în unele părți din Banat, se văd domenii ale statului bine exploatate și colhozuri care funcționează, în majoritatea cazurilor pentru produse speciale. Acolo cultivă țărani în grădiniile proprii arbori fructiferi, mai ales pentru export. Dar acestea sunt stări de excepție care nu fac în niciun fel regula.

Criza agrară din România, se arunță de ani de zile. Încă din 1974 se iveau acute probleme de aprovizionare. La degradarea treptată a situației, Ceaușescu nu a reacționat cu reforme, ci dimpotrivă s'a încrâncenat din ce în ce mai mult în politica lui de industrializare, și în loc să depășească greutățile cu măsuri stimulatorii, a venit cu mai multă birocrație, constrângeri și poliție. Azi se pare că unii funcționari încearcă, pe baze locale, să prevină cele mai rele efecte ale acestei politici înepentite, în măsura în care încurajază în agricultură și producția particulară. Ei trebuie să facă acest lucru mai curând în secret, pentru a nu umbri prestigiul conducătorilor de deasupra. Dar în situația catastrofală de acum, asemenea mici pași sunt numai picături pe o piatră încinsă. Nu se știe în ce măsură sunt vinovate de criza aprovizionării din România, exporturile intensificate. Se știe numai că România este datoare în Occident cu vreo opt miliarde de dolari, este în întârziere cu plata datoritiilor, și e probabil că în acest an va ajunge la unele prelungiri ale creditului, în unele părți.

Noua industrie petrochimică, desvoltată de una singură, nu numai că nu aduce nimic dar azi este un impediment în materie de participare la viața economică internațională.

Ar fi posibil ca România să exporte chiar în Uniunea Sovietică produse alimentare ca „marfă brută”, pentru că acolo să primească țigile și anumite materii prime. În ultimul an a obținut pe această cale 1,5 milioane de tone țigile. În materie de grâu, care și așa este suficient pe piața mondială, s'ar părea că asemenea export este limitat. Până acum România a încercat să-și rezolve problema grânelor pe o cale expansivă, adică prin extinderea câmpurilor de producție agricolă, și nu prin intensivitatea producției.

Pentru fără vin două catastrofe împreună: pe de-o parte explozia structurii agricole și a crizei de producție, iar pe de altă parte greaua situație a relațiilor economice externe. Cauzele acestor amândouă elemente sunt în sistem și în politica poruncită de Ceaușescu. Sunt observatori care cred că actuala criză a aprovizionării este chiar începutul unei crize a regimului Ceaușescu.

## L'ALTERNATIVE

### CE ESTE COMUNISMUL

Credem că nimic nu poate arăta mai bine acest lucru, decât următorul episod, pe care îl reproducem după revista „L'ALTERNATIVE”, ce apare la Paris și militează pentru „drepturi și libertăți democratice în Europa de Est”. CE A DEVENIT DUMITRU MIRCESCU?

Dumitru Mircescu, lucrător pensionar, născut la 26.XII.1912, a luat primul contact cu mișcarea muncitorească în 1928, când și-a dat adeziunea la „Sindicatul Unitar” din București. În 1933, a făcut parte dintr'un comitet de susținere a grevistilor din atelierele feroviare „Grivița” dela București. A fost de asemenea membru al „Comitetului Național Antifascist” și al „Ligii muncitorilor” organizată de comunisti. În Septembrie 1936, convingerile lui l-au determinat să treacă clandestin în U.R.S.S. cu speranța să poată studia și să devină inginer în patria proletariatului. A fost imediat arestat și deportat în Kazacstan. În Iulie 1937 este judecat și condamnat la 10 ani de lagăr pentru spionaj, sabotaj și provocări antirevoluționare. A trecut prin cea mai mare parte din lagărele Siberiei și nu a fost liberat decât în 1947, când era la Vorluta. A cerut repatrierea dar a fost deportat pe malul râului Ili, aproape de granița chineză.

În 1949 a fugit și a reușit să ajungă din nou în România. După șase luni de detențiune este achitat de tribunalul militar dela Galați. Dar trecutul lui îl urmărește: va fi supravegheat de poliția politică și nu va putea munci decât ca lucrător necalificat, fără nicio posibilitate de avansare. Pensionat, obține în 1979 un pasaport turistic pentru Occident, unde își scrie amintirile din lagărele sovietice pentru a le publica. În Iunie 1980, mai multe fragmente din aceste amintiri sunt difuzate la „Europa Liberă”. Întors în România, D. Mircescu este convocat zi de zi la sediul poliției politice, brutalizat, amenințat cu moartea; se deschide un proces împotriva lui sub inculparea de furt, comerț ilegal, sabotaj și calomnie (dosar nr. 7-465, 1980). Condamnarea lui în U.R.S.S. este socotită ca o circumstanță agravantă, achitarea lui din 1949 e lăsată uitării. La 6 Aprilie 1981, într'o ultimă convorbire telefonică (întreruptă brusc), comunica prietenilor lui dela Paris că fusese din nou bătut de poliția politică. De atunci nu ne-a mai ajuns nicio știre în legătură cu el. (L'ALTERNATIVE, nr. 12, Septembrie - Octombrie 1981, semnat „Liga pentru apărarea drepturilor omului în România”).

## MUNCHENER MERKUR

### VID FANTOMATIC ȘI MASE ENTUZIASTE

Craiova, București (Agenția dpa-ap). — Președintele Carstens a fost confruntat cu o surpriză „fantomatică” în timpul turneului de 2 zile în România. Zona de pioni prin care președintele Federației (Germania de Vest) s'a îndreptat spre hotelul său fusese zăvorâtă ermetic și golită de oameni. Doar la distanță se puteau zări câteva persoane în dosul mișcărilor. Desice convenise ca președintele să vorbească în fața a 200 studenți și profesori în aula Univ. Craiova, el a fost condus într'o mică sală în care luaseră loc doar câțiva profesori. Protocolul RSR cu experiență în dirijarea maselor, a știut însă să pregătească pentru primirea avionului pe aeroportul Bucureștilor (Otopeni n.n.) se postaseră 1.000 Români pentru primirea oaspetelui. La vizitarea unei uzini de mașini, pe Carstens îl așteptau chiar și s'au auzit strigăte de ură. Potrivit comunicatului publicat, Carstens și Ceaușescu și-ar fi îndreptat atenția asupra situației internaționale „caracterizată prin contradicții” care ar prezenta un pericol serios pentru pace.



Din fuga condeiului:

# LOCURI, OAMENI, ÎNTÂMPĂRI.

de Miron BUTARIU

## SOARTA REFUGIAȚILOR CE SE REPATRIAZĂ

Din surse diverse, bine informate, se poate constata aproape cu certitudine, că refugiații români, care se lasă ispițiți să se repatrieze, sau care își fac iluzii, că nu li se va întâmpla nimic, în realitate sunt siliți să trăiască o viață amară, plină de mizerie și teroare, care în foarte multe cazuri duce la sinucidere. Măsurile speciale împotriva acestora sunt luate de către o secție specială a Partidului comunist, pentru ca "acești trădători" - cum numește Ceaușescu pe refugiați, să-și primească pedeapsa meritată. În primele 6-8 luni nu se întâmplă celui repatriat aproape nimic deosebit, decât atât că își primește serviciul lăsat sau chiar altul mai bun, fiind totuși obligat să arate celor din jur și uneori în conferințe, lucrul ce l-a determinat să plece și apoi să se reîntoarcă. După aceea, așa zisă lună de miere, repatriatul este dat afară din serviciu. Dacă între timp și-a cumpărat ceva, fi este confiscat. Legea de control a averilor este aplicată celor din familia sa. Dacă vrea să plece, toate căile de plecare îi sunt închise. Este tratat ca un om cumnat. Cu nervii zdruncinați găsește adeseori cea mai ușoară scăpare: sinuciderea; pentru că prin aceasta se salvează nu numai pe el, ci și pe cei din familia sa.

## ÎNVĂȚAREA LIMBILOR STRĂINE ÎN ȘCOLILE DIN ROMÂNIA

În Decembrie 1979 a fost pusă în aplicare o nouă lege asupra Educației, care a pus în practică ideile lui Ceaușescu referitoare la educație. Această lege a căpătat numele de "politehnică educațională." N'au trecut însă nici doi ani și s'a constatat că aplicarea ei elimină aproape cu totul învățământul limbii latine și reduce îngrijorător învățarea limbilor străine. S'au închis facultățile limbilor clasice la universități și s'au redus programele de filologie și istorie la școli. Dealtfel totdeauna a domnit cea mai mare confuzie în câmpul învățământului de sub Guvernul comunist din România. Până în anul 1960 rusa era singura limbă străină obligatorie. După aceea cu multă ezitare a fost introdusă învățarea limbilor Franceză, Engleză și Germană; ajungându-se ca să se introducă în toate școlile - chiar și la grădinițele de copii - învățarea limbilor străine, pentru că în anul 1971 se se elimina învățarea limbilor străine în școlile elementare. Exagerarea prin împingerea tinerilor să facă studii tehnice, în dauna studiilor umanistice, cu eliminarea completă a limbii latine, a pus chiar pe Ceaușescu într-o postură foarte delicată. Sublinierea ce se face atât în documentele partidului, cât și în discursurile publice ale lui Ceaușescu, referitor la "originea latină - limbii române și poporului român - rămân vorbe goale, pentru că realitățile impuse de legi sunt în contradicție flagrantă cu acele ce se scriu.

## DIN RĂU ÎN MAI RĂU !

Este tipic în atitudinea lui Ceaușescu, să sezeze problemele, să critice răul, dar în același timp să dea soluții vagi și generale și să susțină cu tărie centralizarea economiei în mâinile sale. De obicei când într'un sector nu merge bine, el schimbă ministrul, sau împărțește în două ministere: așa că în loc de un ministru, sunt doi. Problema nu este soluționată, ci rezolvarea ei cu mult mai complicată. În felul acesta ministerele cresc considerabil și birocracia se umflă. Spre deosebire de aceasta în Ungaria și Polonia, s'a constatat că pentru considerente de eficacitate, ministerele au fost reduse la minimum, decentralizându-se în felul acesta unele sectoare de activitate. Unul din multiplele exemple este cazul Ministerului Construcției de Mașini. După ce s'a constatat că nu merge, s'a împărțit în două: Ministerul Construcției de Mașini în frunte cu Ion Avram și Ministerul Industriilor de Unelte, etc., cu Gheorghe Petrescu - fratele Elenei Ceaușescu - în frunte. Unii protejați - cum este Virgil Trofin - au trecut pe la toate ministerele, reușind să-și păstreze calitatea sa de membru fruntaș în Comitetul Central Executiv, deși s'a dovedit că e cu totul incompetent.

## RADIO EUROPA LIBERĂ ȘI RADIO LIBERTATEA

Postul de radio cu acest nume, are sediul în Washington, D.C. și stă sub supravegherea unui "Comitet Prezidențial Independent pentru Transmisii: compus din cinci persoane, independente, numit de Președintele Statelor Unite. Are un buget de \$100.000.000 votat de Congres, și un număr de 1.700 funcționari - München, New York și Washington. Are 45 puterice antene de transmisie, prin care transmite programe zilnice de știri și comentarii, în 15 limbi din Rusia și 5 limbi europene (Română, Bulgară, Ungară, Poloneză și Cehoslovacă). Antenele sunt în Portugalia, Spania și Germania Federală (München). Legătura dintre Statele Unite și Europa se face prin satelit.

## IMPRESIILE UNUI TURIST AMERICAN ÎN ROMÂNIA

# REVERIE PE TEMĂ ROMÂNEASCĂ

Dan DUCKER

## CONTINUARE DIN NUMĂRUL PRECEDENT

În orice caz, am închiriat o mașină la Cluj și am condus în următoarele două zile la Sibiu și Râmnicul Vâlcea. În parte pentru că nu voiam să conduc într'un oraș de dimensiunile Bucureștiului, și în parte pentru că nu voiam să ne cheltuim ultimii bani americani până când puteam căpăta alții, ne hotărâram să renunțăm la mașină și să o înapoiem la Râmnicul Vâlcea. Schimbul care avu loc acolo datorită încercării mele de a înapoia mașina va ilustra poate sentimentele de neputință pe care începem să le trăim încercând să înfruntăm acest polifem.

Întâmpla că s'a întâmplat: ajunserăm la Râmnicul Vâlcea după ce conduserăm cele trei sute de kilometri plățiți la Cluj. Prin urmare, știind că vom avea de plătit extra dacă depășim un anumit număr de kilometri, și mai ales în valută americană, ne hotărâram să înapoiem mașina de îndată, chiar dacă asta însemna că vom sta o zi întreagă acolo să admirăm sărbătorirea zilei independenței. Cum era duminică, funcționarul dela ONT care răspundea de aceste probleme fu chemat la lucru spre beneficium meu. Vorbea puțină germană, așa că la început am încercat să comunicăm "auf Deutsch". Se uită la contractul de închiriere (în paranteză fie spus că era făcut în cinci exemplare) și la început nu putu înțelege de ce voiam să înapoiez mașina.

"Ce veți face în Râmnicul Vâlcea o zi întreagă? Veți sta în hotel? Sunt multe locuri interesante de văzut în regiunea aceasta."

"Da, da, înțeleg, dar ne va costa bani să ținem mașina."

"Da, dar ce facem cu kilometrajul?"

De acum, cum germana mea nu era complet fluentă, deveni aparent că el nu înțelegea ce spun, așa că chemă o interpretă, o fată care răspundea de gheșul cu amintiri de vânzare în hotel - care era întâmplător și biroul ONT. Vorbi repede cu fata în românește, explicându-i aceleași lucruri pe care mi le spusese în nemțește. Ea îmi traduse cele spuse: "Companionul meu" (cred că voia să spună "colegul" meu) "vrea să vă informeze că puteți ține mașina încă o zi în acord cu contractul semnat la Cluj."

"Da, înțeleg, dar ceea ce mă frământă este costul pe care va trebui să-l plătesc dacă continui să țin mașina. Cât va costa?"

"Nimic. Și sunt atâtea minștiri frumoase și alte atracții în această regiune pe care le-ați putea vizita."

"Dar ce se va întâmpla cu kilometrajul? Trebuie să-l plătesc, nu, și am depășit deja numărul alocat în contract..."

Se întorse din nou spre colegul ei, deși de acum începusem să bănuiesc că erau tovarăși într'o conspirație menită să mă forțeze să țin mașina. Îmi trecu prin minte următorul scenariu: abandonăz mașina în fața hotelului. La trenul spre București și înainte de a fi prins de poliția secretă română, zboară la Viena. Dar stiam că nu aș fi reușit. Amintirea funcționarului de vamă care apără direct în compartimentul nostru în trenul spre Cluj mă intimidă încă.

Fata vorbea iarăși, explicându-mi din nou că voi avea nevoie de

o mașină ca să vizitez frumoasele monumente istorice din regiunea vecină, dar că mă hotărâsem să nu țin mașina, colegul ei avea să facă formele necesare și avea să o ia înapoi.

"Da, spusel, "cred că e mai bine așa." Cam bosumflați deci, luarmă mașina înapoi, și eu rămăsel cu sentimentul unei victorii, pe de o parte fiindcă scăpasem de o povară, recăpătând sentimentul de încredere în propria abilitate de a naviga într'un univers devenit din ce în ce mai straniu. Pe de altă parte, rămăsesem dubiu: oare mă înțeleseseră cu adevărat? Li înțelesesem eu pe ei? Dece era atât de greu să le explic că nu voiam decât să înapoiez mașina? Puțina încredere pe care mi-o dădu acest incident dispărui însă curând, când ajunserăm la București, unde ne începurăm eforturile de a găsi un birou sau reprezentant American Express.

Funcționarul dela hotel (vorbind curent englezește) ne trimise imediat la biroul ONT de peste drum, asigurându-ne că el pot rezolva toate problemele pe care le avem. După Râmnicul Vâlcea nu prea aveam mare dorință de a avea de-a face cu ONT-ul, dar funcționarul ne convinse că ONT-ul era singura agenție capabilă de a rezolva astfel de chestiuni, că era, de fapt, reprezentantul lui American Express în România. Undeva, în procesul mental misterios numit traducere, noțiunile de "agent" și "reprezentant" fură inversate. Știam că asta trebuie să se fi întâmplat când funcționarul ne trimise la biroul ONT, dar era prea greu ca să-i explic lui. Natural, la ONT ni se spuse că, da, ei acceptă credit American Express pentru diverse servicii (închirieri de mașini, șoferi, etc.) dar că nu, nu putem primi valută americană prin ei. Și nici nu ne putea indica unde anume am putea găsi un agent sau birou American Express. Nimeni nu parea să fi auzit de existența unui asemenea birou.

Știrea era uluitoare. Cum se putea ca Oficiul Național de Turism să nu știe unde se găsea biroul American Express? Cine stie, poate că neglijam evidența. Dece să nu căutam în cartea de telefon? Dar cercetările noastre în cartea de telefon a orașului București, oricât de serioase, pormind dela cuvinte ca "American", "turist", "călătorie", procedând în ordine alfabetică prin paginile galbene, nu duseră la nimic folositor, cu excepția, poate, a adresei și numărului de telefon dela Ambasada Americană. "Prostule!", mi-am spus atunci, "chiamă telefonic ambasada și vorbește englezește. El vor și unde să te trimită". Copiai numărul deci, și îl controlai de două ori ca să fii sigur că l-am copiat corect. Mă dusei imediat la telefon și sunai ambasada. Dar persoana care răspundea la celălalt capăt al firului nu vorbea nici engleză, nici germană, nici franceză. Era clar că nu găsisem ambasada și, încă și, mai clar, că nu știam cum funcționa "bell-ul" românesc.

Amintirile creează o viziune perfectă, se zice la noi. Amintindu-mi acum experiența trecută, văd o serie de alternative raționale: puteam să ne fi dus la ambasadă, ori puteam chiar să ne fi înapoiat la hotel și să fi cerut să se telefoneze pentru noi. Dar atunci nu aveam încă motive de panică și mai aveam destui bani româ-

nești ca să facem ce vrem. Ne hotărâram deci să nu ne mai pierdem vacanța luptându-ne cu birocrății. Cum ne pierduserăm deja întreaga zi încercând să eliminăm nonsensul acesta, ne hotărâram să ne petrecem restul timpului văzând Bucureștiul, un oraș pe care mă și hotărâsem să-l urăsc, încercând să o luăm dela început, închiriind o altă mașină dela ONT a doua zi dimineață (de data asta cu ajutorul creditului oferit de American Express), și plecând cât mai curând spre mare. Odată acolo, în cel mai rău caz, puteam cumpăra bilet de drum pentru Viena (sau puteam folosi "credit card"). Nu fui însă în stare de a prevedea Scila și Caribida, încercările ce ne așteptau pe "litoralul însoțit al Mării Negre". Din punct de vedere pur extern, Mamaia, litoralul ONT, aminteste de alte stațiuni balneare marine, ca o Rehoboth sau Santa Cruz românească. Dintr'un alt punct de vedere însă, pe litoral amatinis sentimentele de izolare care semănau cu cele exprimate de Kafka. Nu întâmpinarm nici un fel de greutate înapoind mașina la hotelul nostru de pe litoral, deși am impresia că ne-au încărcat prețul la benzina. Ne-am fi bucurat mai mult de sederea pe litoral însă dacă n'ar fi trebuit să începem pregătirile de înapoierie la Viena. Ne îndreptarm din nou spre o agenție de bilete, TAROM de data aceasta, "agenția de bilete pentru avioane românești". La casa cerui bilete de plecare la Viena, peste cinci zile dela data când cumpăram biletele.

"Desigur, domnule," sosirăspunsul. "Va costa o sută patru zeci de dolari."

"Cât e asta în bani românești?"

"Dacă vreți să călătoriți afară din România trebuie să plătiți în dolari."

"Foarte bine," am capitulat, "pune-le pe contul meu American Express."

"Ne pare rău, domnule, "TAROM nu acceptă plata prin contul Băncilor americane."

În acel moment mă trecu un adevărat fior care mă zguduia atât de tare încât mă îndepărtă de zidul gheșului. Căutam în loc unde să-mi revin din soc. După câte îmi puteam aminti, nici unul din agenții din Viena nu mă preveniseră să iau valută spre a cumpăra bilete de plecare dintr'o țară europeană. Probabil că nici nu le dăduse prin minte că cineva putea fi atât de prost să facă o vizită în Europa răsăriteană fără a avea bilet dus și întors. Descoperim că nu aflam în România fără valută suficientă spre a putea părăsi țara, cu o viză ce avea să expire curând, chiar și fără zece dolari pe care trebuia să-i schimbăm în fiecare zi... Asta era culmea: singura linie de avioane cu legătura la Mamaia nu-mi accepta creditul American Express... Asta era prea mult de tot. Soția mea și cu mine căzurm într'o stare care amesteca disperarea, neliniștea și isteria. Ne vedeam dela mânăși de gârzi purtând mitraliere, dela gheșul TAROM până la o închisoare românească în care se închideau turiștii cu vizele expirate... Aceste coșmaruri nu ne lăsară să negândim clara la vreo modalitate reală de a ne întoarce la Viena.

CONTINUARE ÎN NUMĂRUL URMĂTOR



## REPORTAJE DIN ȚARA

Hârtia igienică și servetelele ?  
Problemă secundară ?

Pare de necrezut, dar este totuși adevărat ! România, țară bogată în păduri, nu a reușit să asigure cerințele populației cu produse rezultate din industria hârtiei "aurului verde" ! Astfel producția de hârtie igienică și servetele planificate pe an de 18.000 tone reprezintă sub 1 Kg de locuitor pe an-este printre cele mai mici din Europa. Până în anul 1980 s'au importat 3000 tone hârtie igienică pe an din China și alte țări, pentru completarea minimumului necesar, dar în anul 1980 s'a renunțat la import, din ordinul conducătorilor, considerându-se inefficient acest transport de la distanțe mari. Cantitatea care nu s'a mai importat nu a fost înlocuită cu producție suplimentară din țară, pentru că nu erau capacități de producție suplimentare.

Astfel, la începutul anului 1980 s'a resimțit în toată țara lipsa acută de hârtie igienică și servetele - cu ce să te ștergi la gură și în partea opusă ? Unele

"capete luminate" care au încurcat lucrurile, au dat repede soluția:

"cu brusture" ! Adică să ne întorcem înapoi cu 50 de ani, la foi de brusture, de porumb, sau la hârtie veche ! Incompetența, iresponsabilitatea și nepăsarea față de nevoile elementare ale cetățenilor, au mers și mai departe: s'au redus 1000 tone din cantitatea de hârtie igienică - servetele destinată populației, pentru că materia primă "celuloza" s'a se dea suplimentar la fabricile de produse chimice care produc "alfaceleloza" (din care se fac explozivi). Din "patriotism" față de nevoile industriei ! ! . . . dar cu nevoile cetățenilor ce ne facem ?

Săptămâni și luni nu s'au găsit la magazine servetele sau hârtie igienică. Atunci când soseau cantități infime, se formau pe loc cozi de 40-50 persoane și totul se termina în 2-3 ore. Dacă întâmplător aflai și puteai să mai apuci ceva, aveai pentru 2-3 săptămâni, dacă

nu, atunci trebuia să mai aștepti încă 1-2 luni. Și în acest timp erai obligat să te descurci cum poți ! Dar oare poți să te descurci și să faci față la toate cozile ? Căci sunt cozi la carne, la fructe, pâine, lapte-iaurt, la hârtie igienică, etc., nu poți să-ți împarți timpul pentru a le rezolva pe toate !

În felul acesta, încălcarea nervoasă a cetățenului crește, timpul de odihnă și refăcere se diminuează mult, omul este obosit fizic și psihic. Dar pe cine interesează azi dacă cetățeanul are sau nu condiții acceptabile de muncă, de trai omenesc ? !

Revenind la lipsa acută de hârtie igienică și servetele, credem că aceasta se poate soluționa parțial prin aprobarea imediată a unor importuri, până se vor construi noi capacități de producție, care să asigure populației cantitățile minime necesare.

## O NOUĂ LEGE LA BUCUREȘTI

Lumea occidentală a citit cu stupeoare că guvernul dela București, a emis o nouă lege la începutul lunii Octombrie 1981. În rezumat, legea pedepsește cu 5 (cinci) ani închisoare pe toți cei ce stochează alimente pentru mai mult de o lună, adică: zahăr, untdelemn, făină, mălai, untură, cafea, etc., în general, orice produs alimentar. Cu aceeași pedeapsă, vor fi pedepsiți și cei ce dau asemenea produse în consumul animalelor domestice ca de ex. porci, găini, vaci, etc. Din presa streină, nu am citit rația alimentară pe care o are în România un om sau o vită, zilnic, căci probabil nu a fost fixată de lege. Știm însă, din statistici internaționale oficiale, că standardul de viață al poporului român este cel mai mic din Europa. Aprecierea stocajului, rămâne la buna apreciere a miliei economice, al cărui cap, guvernul nu vrea să-l complice cu socoteli pe care nu este capabil să le facă. Spre rusinea ei, România este obligată să publice această lege-cred că este singura țară din blocul celor puși sub jug-căci acolo, de câțiva ani domnește o nerușinată penurie alimentară.

Nu facem istoricul trecutului alimentar al României "țara eminamente agricolă", căci nu mai avem puncte de reper comune. În trecut, pe porțiunea ei de pământ, ea producea mai mult decât îi era necesar. Muncitorul sau funcționarul, cumpăra produse alimentare pentru câteva zile sau cel mult două săptămâni, căci știa că aceste produse se găsesc

și în viitor, la aceleași prețuri.

Prin confiscarea proprietății sale, țăranul a fugit din satul său, în cel mai apropiat oraș și a devenit salariat de stat: adică paznic de noapte sau portar. Fostele proprietăți agricole ale țăranilor, au fost confiscate cu de-asi (uneori cu omorur), în numele socialismului, administrate de stat sub diverse denumiri și au devenit pârloage. Iar când cândva și undeva este o recoltă de strâns, ea rămâne pe câmp. Scoaterea la strânsul recoltei a studenților, elevilor, bătrânilor și soldaților, nu a dat vreun rezultat în afară de foametea de azi. Iar țăranul, gândește cu jind la pământurile sale și suferă el și copiii lui de foamete. Și cu el odată, muncitorii și funcționarii, mai rău ca pe vremea fanariilor sau în război.

Lipsurile alimentare, au devenit cea mai mare plagă în lumea comunistă și în loc de o soluționare discretă și decentă, capătă aspecte mai tragice pe zi și an ce trec. Căci a nu putea asigura pâinea și laptele zilnic la copii, bătrâni sau bolnavi este o crimă, într-o țară atât de bogată. Un om poate trăi îmbrăcat sau încălțat mai jerpelit, dar nu poate fi lipsit de un minim alimentar, care să-l mențină în stare de a munci. Conducerea dela București (care are de toate și se aprovizionează dela magazine speciale) trebuie să deschidă ochii, cât nu va fi prea târziu. Să vadă cu un minut mai devreme, că întreaga alimentație a unui popor, este procurată de cei care

lucrează pământul, dar cu dragoste când este al lor. Să părăsească utopiile unei politici străine și nefaste. Să se uite la Rusia, care, după aproape 70 de ani, importă produse alimentare și nu o poate face în măsura de a satura pe toți.

România trebuie să-sire-facă o clasă distrusă-țără-nimea-, să o readucă lângă țarina, după care plânge și rabdă de foamete. Țărănimia română, a fost mult prea bichită și batjocorită în ultimile decenii și nu trebuie să fim surprinși, că în sufletul ei umilit, monește nu numai ura, ci și o sete de răzbuț. Prinși cu studierea și aplicarea până la ultima iotă a marxismului, leninismului, stalinismului și brejnevismului, conducătorii dela București, au uitat să reciteasca versurile lui George Coșbuc din 1907:

"Când foamea ne va răscula"

Versuri incendiarie care exprimă o realitate, ce se repetă tragic și stupid și în România de azi. Timpurile idilice, când oricine își tăia porcul de Crăciun, îl săra sau îl afuma, ca să-l ajungă mai multe luni, sunt îngropate. La fel și hambarele pline de făină și mălai, oalele de untură și damigenele de untdelemn, sau butoalele de vin. Fiecare din ele, reprezintă 5 ani de puscărie.

Nu m'as mira să aud sau să citesc în presa dela București, că totmai pentru a-i scuti pe țărani depedepsele acestei legi, li s'au confiscat proprietățile cu decenii în urmă !

B.C.

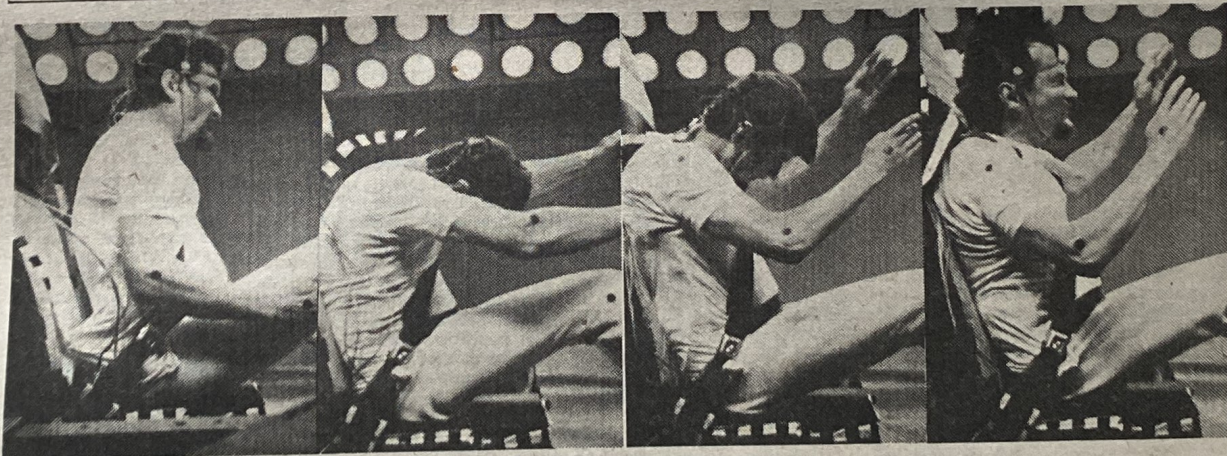
ROMÂNIA:  
PERSPECTIVE ECONOMICE SUMBRE

La 2 Septembrie 1981 Banca de Import-Export a Statelor Unite a oferit în mod oficial României un împrumut de 121 milioane dolari pentru achiziționarea a doi generatori nucleari de câte 700 megawați. Generatorii vor fi folosiți la centrala atomo-electrică ce se construiește în prezent la Cernavodă cu ajutorul Italiei și Canadei. Împrumutul American a fost acordat în condiții avantajoase cu o dobândă de numai 8 la sută. Cu toate acestea, datorită externe ale României au crescut vertiginos în ultimii ani, economia țării aflându-se în fața falimentului și imposibilității rambursării creanțelor externe. Situația economică a României a fost agravată mult de creșterea neașteptată de mare a prețului țițeiului în ultimii ani și instabilitatea pieței petroliere. Plecând dela premise fixe care s'au dovedit a fi greșite, România și-a construit o puternică industrie petrochimică. Creșterea prețului petrolului și diminuarea surselor interne a făcut ca în prezent România să importe aproximativ 40 la sută din petrolul necesar funcționării acestei industrie. Abandonarea rafinăriilor și a altor uzine petrochimice nu este posibilă, deoarece ar dovedi falimentul sistemului economic comunist și ar lăsa sute de mii de oameni fără slujbe. Alternativele sunt două: dezvoltarea unor surse noi de energie și achiziționarea de petrol străin chiar cu prețul pâinei cea de toate zilele a cetățenilor români. Acest lucru a devenit de fapt peren în țara noastră. Pentru petrolul necesar industriei, carnea proaspătă se exportă în Libia, fructele în Iran și . . . vinul în occident. Între timp se fac într'adevăr încercări disperate de a găsi noi surse de energie. În apropierea

țărmurilor Mării Negre s'a și descoperit petrol, dar specialiștii afirmă că este vorba de cantități foarte mici. S'a trecut în schimb la utilizarea căderilor de apă și acum la construirea primelor centrale atomo-electrice. Agenția Centrală Americană pentru Informații, este de părere însă că Ro-

mânia trebuie să se grăbească, deoarece rezervele cunoscute de petrol ale țării vor fi epuizate în aproximativ zece ani. Prin 1999, (dacă nu chiar mai repede) s'a ne așteptăm deci la o catastrofă economică totală.

N.D.

PUNEȚI CENTURA !  
POATE NU MAI AVEȚI A DOUA ȘANSĂ

Într'o ciocnire frontală la o viteză de 50 km/oră este necesară o zecime de secundă pentru ca automobilul să fie opriț într'un mod dezastros.

Multe persoane cred că se pot proteja într'un accident. Dar chiar într'o ciocnire la o viteză mică, o persoană fără centura de siguranță își poate provoca leziuni puternice.

Deci aplicați centura de siguranță în mod propriu - strânsă în partea inferioară a abdomenului - mai lejeră deasupra umărului, permițând 2-4 cm distanță între piept și centura. În special când efectuați

distanțe scurte, aproape de casă, când sunt cele mai multe accidente.

Cereți broșura gratuită intitulată: "What you should know about seat belts" dela Ministry of Transportation and Communications, Public and Safety Branch, 1201 Wilson Avenue, Downsview, Ontario M3M 1J8.

Aplicând centura, poate să însemne diferență între a pleca pe picioarele proprii sau de a fi transportat cu targa în urma unui accident.



Ministry of Transportation  
and Communications  
**Ontario**

James Snow, Minister  
William Davis, Premier



# SPORT

\* Nici după 11 etape situația în fruntea clasamentului Diviziei "A" de fotbal nu s-a schimbat. Dinamo continuă să conducă, dar U.Craiova cu 2 jocuri mai puțin, are șanse să treacă pe primul loc. Corvinul, cu o echipă tânără de perspectivă, se menține în plasa liderului. Pe lângă cei trei componenți ai naționalei de juniori (Rednic, Andone și Gabor), recent medaliați în Australia, în echipa Corvinului a mai apărut un tânăr cu perspective, Mateuș, de numai 16 ani. La coada clasamentului sau produs doar două schimbări mai importante: ascensiunea UTE-ei și căderea echipei F.C.Argeș. Arădenii și-au găsit în sfârșit cadența și promit să devină una din echipele bune ale campionatului. Lanterna roșie este deținută în continuare de Progresul, pentru însușirea căruia a fost făcut responsabil antrenorul V. Mateianu, care a fost obligat să părăsească clubul. Schimbarea deasupra antrenorilor a devenit un obicei la Progresul și probabil că este una din cauzele principale ale insucceselor.

## REZULTATE TEHNICE

Universitatea Cr.	- S.C. Bacău	4-1	(1-1)
U.T. Arad	- Progresul Vulcan	4-1	(1-1)
A.S.A. Tg. Mureș	- Jiul	4-0	(3-0)
F.C. Argeș	- Dinamo	0-2	(0-1)
„U” Cluj-Napoca	- Corvinul	1-1	(0-0)
Sportul studențesc	- F.C. Constanța	0-0	
F.C. Olț	- „Poli” Timișoara	2-0	(0-0)
Steaua	- C.S. Târgoviște	1-1	(0-0)
Chimia Rm. Vlcea	- F.C.M. Brașov	1-0	(0-0)

## CLASAMENTUL

1. DINAMO	11	7	3	1	23-10	17
2. Univ. Craiova	9	8	0	1	26-5	16
3. Corvinul	11	5	3	3	25-15	13
4. S.C. Bacău	11	4	4	3	12-13	12
5. Steaua	10	3	5	2	11-11	11
6. F.C. Olț	11	5	1	5	15-16	11
7. Sportul stud.	11	3	5	3	13-14	11
8. F.C.M. Brașov	11	4	3	4	9-12	11
9. „U” Cluj-Nap.	11	4	3	4	11-15	11
10. C.S. Târgoviște	11	4	3	4	13-18	11
11. „Poli” Timișoara	10	4	2	4	12-10	10
12. U.T. Arad	11	3	4	4	13-15	10
13. Jiul	11	3	4	4	13-18	10
14. A.S.A. Tg. Mureș	11	4	1	6	17-14	9
15. Chimia Rm. V.	11	3	3	5	13-19	9
16. F.C. Argeș	11	2	4	5	8-11	8
17. F.C. Constanța	11	2	4	5	12-16	8
18. Progr. Vulcan	11	1	4	6	12-26	6



Iordănescu marchează golul egalizator.  
(Fază din meciul Steaua-C.S.Târgoviște 1-1)

## PRELIMINARIILE C.M. DE FOTBAL

\* La 18 Noiembrie a.c. s'a disputat la Londra ultimul meci din grupa 4-a preliminară a C.M. de fotbal, Anglia - Ungaria 1-0. Cu această victorie englezii s'au calificat, alături de unguri, pentru C.M. de fotbal din Spania. La 11 Noiembrie România a jucat cu Elveția, la Berna, obținând un rezultat de egalitate, 0-0. La cârma echipei române se află un nou antrenor, Mircea Lucescu, care a introdus în echipă șase jucători noi, printre care și trei componenți ai echipei de juniori, (M.Rednic, R.Gabor și Andone), încercând să construiască o echipă de perspectivă. Echipa română a jucat bine, s'a dovedit surprinzător de omogenă și se pare că este pe un drum bun.

- Formația echipei române: Moraru-Rednic, Ștefănescu, Iorgulescu, Stănescu-Ticleanu (min.82 Andone), Augustin, Klein, Balaci- Gabor, M.Sandru (min.90 Boloni).

### CLASAMENTUL FINAL

1. Ungaria	8	4	2	2	13-7	10
2. Anglia	8	4	1	3	13-8	9
3. România	8	2	4	2	5-5	8
4. Elveția	8	2	3	3	9-12	7
5. Norvegia	8	2	2	4	8-15	6



Romulus Gabor  
Căpitanul „Balonului de aur” la C.M. de fotbal juniori.

R. Gabor născut în anul 1961, satul Ponor, zona Hăgeșului, a învățat fotbalul la centrul de copii și juniori al Corvinului cu antrenorul Dumitru Pătrașcu. Este compozent al echipei Corvinul și a promovat recent în echipa națională de fotbal.

## CLASAMENTUL DIVIZIEI "B"

### SERIA I-a

1. POLIT. Iosif	11	7	3	1	14-5	17
2. Gloria Bistrița	11	7	2	2	24-7	16
3. Unirea D. Focșani	11	6	3	2	17-9	15
4. C.S.M. Sf. Gh.	11	6	2	3	21-21	14
5. C.S.M. Suceava	11	6	1	4	23-13	13
6. F.C.M. Siderur.	11	5	2	4	19-8	13
7. Vili. M. Vaslui	11	4	4	3	13-9	13
8. Gloria Buzău	11	6	0	5	17-7	12
9. C.S. Botoșani	11	5	2	4	21-15	12
10. I.M.U. Medgidia	11	5	1	5	15-21	11
11. Vili. Gheorgheni	11	3	4	4	7-9	10
12. Ceahlăul P.N.	11	4	2	5	10-14	9
13. Delta Tulcea	11	4	1	6	12-19	9
14. C.S.U. Galati	11	4	0	7	14-23	8
15. F.C.M. Prog.	11	2	6	3	9-11	7
16. Victoria Tecuci	11	3	1	7	7-22	7
17. Constructorul Iosif	11	2	2	7	7-22	6
18. Reionul Săv.	11	1	3	7	8-26	5

### SERIA II-a

1. RAPID Buc.	12	7	3	2	24-7	17
2. Petrolul Pl.	11	7	2	2	19-9	16
3. Rulmentul	11	7	2	2	15-11	16
4. Automatica Buc.	12	5	4	3	23-21	14
5. Solimil I.P.A. Sb.	11	6	1	4	15-9	13
6. Mecanică fină	11	4	4	3	17-12	13
7. Gaz metan	11	6	1	4	11-15	13
8. Flacăra Moreni	12	5	2	5	13-13	12
9. Metalul Plopieni	11	5	2	4	14-16	12
10. Energia Sietina	11	5	1	5	15-11	11
11. Metalul Buc.	11	4	2	5	15-11	11
12. Autobuzul Buc.	11	5	1	5	16-17	11
13. Chimia Timi.	11	4	2	5	16-17	11
14. Dunărea Călărași	12	5	0	7	16-21	10
15. Pandurii Tg. Jiu	12	4	2	6	15-20	10
16. Carpați Mirza	11	3	3	5	9-11	9
17. Tractorul Bv.	11	3	2	6	10-21	9
18. I.C.I.M. Brașov	11	1	1	9	7-23	3

### SERIA III-a

1. F.C. BIHOR	11	8	2	1	30-10	18
2. Sămeșul S.M.	11	6	2	3	15-14	14
3. F.C. Baia-M.	11	5	3	3	15-9	13
4. F.C.M. Rășnă	11	4	4	3	21-10	12
5. Aurul Brad	11	6	0	5	16-13	12
6. U.M. Timiș.	11	6	0	5	12-15	12
7. C.F.R. Timiș.	11	4	3	4	21-14	11
8. C.I.L. Sighet	11	5	1	5	11-14	11
9. Infanteria Or.	11	5	0	6	23-16	10
10. Olimpia S.M.	10	4	2	4	14-11	10
11. C.S.M. Drobeta	11	4	2	5	13-13	10
12. Rapid Arad	11	4	2	5	14-18	10
13-14. Strungul Arad	11	4	2	5	14-19	10
15. Min. Ilbe Seini	11	4	2	5	12-17	10
16. Min. Lupeni	10	4	1	5	15-18	9
17. C.F.R. Cl. Nept.	11	3	3	5	14-20	9
18. Docta Orăștie	11	2	2	7	10-30	6

## C.M. DE FOTBAL - JUNIORI

\* Disputate în Australia, la începutul lunii Octombrie, Campionatele mondiale de fotbal pentru juniori, au însemnat primul mare succes al fotbalului românesc într-o competiție mondială. Făcând parte dintr-o grupă preliminară împreună cu Brazilia, Italia și Coreea de Sud, românii au reușit să se califice, în sfârșit, cu următoarele rezultate: 1-1, cu Brazilia; 1-0 cu Italia și 1-0 cu Coreea de Sud. În sfârșit de finală românii au întâlnit echipa Uruguayului, considerată după jocurile din grupe, principala favorită a competiției. După un joc dramatic românii au câștigat cu 2-1 (1-0) prin golurile înscrise de Romulus Gabor, al doilea dintr-o lovitură liberă de la 30 m. În semifinale România a întâlnit echipa R.F.Germania. După 90 min. scorul era 0-0, așa că meciul s'a prelungea, germanii câștigând cu 1-0. Juniorii români au jucat bine, dar au ratat multe ocazii și probabil că meritau să câștige, dar, așa după cum remarcă zările australiene, zeța Fortuna i-a ajutat pe jucătorii vest-germani. În finala turneului R.F.Germania a învins Qatarul cu 4-0 câștigând astfel titlul suprem. România a jucat pentru locurile 3 și 4 cu Anglia. După o partidă extrem de disputată românii au câștigat cu 1-0 (1-0) prin golul înscris de R.Gabor, câștigând astfel medalie de bronz. Cel mai bun jucător al C.M. au fost răsplătiți cu premii individuale. Astfel „Balonul de aur” a fost câștigat de Romulus Gabor care a fost declarat cel mai bun jucător al competiției. El a mai câștigat și „Gheata de bronz” ocupând locul trei în clasamentul golgeterilor. Echipa României a fost pregătită de antrenorii Tache Macri și Cernăianu.

LOTUL DE JUNIORI: Lovas (UTA), Gârjoabă; Eduard (F.C.Argeș), Rednic (Corvinul), Andone (Corvinul), Matei (F.C.Olt), Balaur, Vușcan (UTA); C.Ilie (A.S.A. Târgu Mureș) Balint (Steaua), Hanghici (F.C.M. Galati), Fișic (S.C.Bacău); D.Zamfir (Dinamo), Sertov (Steaua), Gabor (Corvinul), Bolba (A.S.A.Tg Mureș), Lasconi (Jiul).

\* La 1 Noiembrie la Narbonne, echipa de rugby a Franței a învins echipa României cu 17-9. Românii au început jocul slab și deși au jucat excelent în repriza secundă nu a mai putut recupera terenul pierdut.

## CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

\* La 4 Noiembrie s'au disputat partidele retur din etapa 2-a a cupelor europene la fotbal. Astfel la Craiova, în Cupa Campionilor Europeni, U.Craiova - F.C. Copenhaga 4-1 (2-0), victorie categorică a suferenților craioveni, care au jucat excelent, făcându-l pe observatorul U.E.F.A., F. Marschall, să întrebe în pauza meciului: „Cum a fost posibil rezultatul de 1-0 din prima manșă, în favoarea echipei daneze?” Cu rezultatul de 4-2 (ur-retur) studenții craioveni s'au calificat în sferturile de finală ale competiției care se vor disputa la 3 și 17 Martie 1982. U.Craiova este prima echipă românească care reușește această performanță în C.C.E. Golurile studenților au fost înscrise de Crișan (min.8), Balaci (min.24), Beldeanu (min.54), Cămătaru (min.72) și de Andersen (min.71) pentru danezi.

Formația echipei craiovene: Boldici - Negrilă, Tilhoi (min.80 Ciușitu), Ștefănescu, Purima - Ticleanu (min.85 Irimescu), Beldeanu, Balaci - Crișan, Cămătaru, Geolău.



Crișan marchează primul gol al craiovenilor  
(Fază din meciul U.Craiova-F.C.Copenhaga 4-1)

În cupa U.E.F.A. cele două echipe românești rămase în competiție au jucat acasă: Dinamo - Inter. Milano 3-2 (1-0, 1-1) și F.C. Argeș - F.C. Aberdeen 2-2 (2-0). Dacă victoria craiovenilor în C.C.E. era de așteptat, victoria echipei bucureștene este pentru majoritatea, o surpriză. Meciul cu Inter, a stârnit un interes foarte mare în țară, a dat loc la disputa dramatică care a ținut spectatorii cu „sufletul la gură” până la fluierul final. Meciul a început cu faze palpabile la ambele porți și în min. 30 Tălnar centrează și D.Georgescu înscrie cu capul, rezultat cu care se termină repriza întâia. La numai 2 minute după reluare italienii înscriu prin Altobelli care a reușit în plasa o lovitură de colț. Meciul este tot mai îndârjit cu ocazii de ambele părți, dar portarii sau barele se opun și astfel după timpul regulamentar de joc scorul fiind egal (1-1 și la Milano) meciul se prelungește 2 reprize a 15 min. La numai 7 min. după reluare italienii înscriu din lovitură liberă de la 16 m. prin Prohaska (min.97) și scorul devine 2-1 pentru Inter. Multei spectatori „văd” pe bucureșteni eliminați, dar aceștia în loc să cedeze, dovedesc resurse nebanuite, dezlanțind o ofensivă puternică la poarta italienilor. În min. 101 Orac pătrunde pe centru, trimite balonul pe extremă la Tălnar care centrează și Augustin înscrie cu capul, restabilind egalitatea, 2-2. Golul victoriei se înscrie în min. 107: D. Georgescu recuperează un balon la marginea carului de 16 m., se deplasează pe aripa dreaptă și centrează pe partea stângă la Orac, care înscrie din plonjon, cu capul și scorul devine 3-2 pentru bucureșteni. Se joacă în continuare destul de „aspru” și în min.113 arbitrul acordă penalty în favoarea echipei bucureștene; execută Orac și portarul Bordon apără. Italienii își revin și atacă furibund dar apărarea bucureștenilor rezistă și scorul rămâne neschimbat. Dinamo a câștigat datorită jocului mai bun și agresiv al înaintării, răsturnând în favoarea lor o tradiție a meciurilor cu Internațional. (În 1964 și 1965 Dinamo a fost eliminată din cupele europene de milanezi). Cu scorul total de 4-3 Dinamo s'a calificat în turul trei al Cupei U.E.F.A. și va întâlni la 25 Noiembrie și 9 Decembrie pe I.F.K.Göteborg (Suedia). Formația echipei bucureștene: Moraru - I. Marin, Dinu, Bumbescu, Stănescu - Augustin, Custov (min.91 Mulfescu), Dragnea (min.65 Stredie) - Tălnar, D.Georgescu, Orac



Dudu Georgescu - tricou alb - deschide scorul  
(Fază din meciul Dinamo-Inter.Milano 3-2)

\* La Pitești, F.C.Argeș în scădere evidentă de formă, dovedită și de locul ocupat în clasamentul Diviziei „A” de fotbal, nu a putut învinge pe scoțieni, reușind doar un rezultat de egalitate, fiind astfel eliminată de Aberdeen care se califică în turul trei cu scorul total de 5-2.

\* Turneul echipei de rugby al Noii Zeelande (All Blacks) în România a fost așteptat cu deosebit interes de toți iubitorii jocului cu balon oval. Neo-zeelandezii, considerați cei mai buni jucători din lume și-au onorat cartea de vizită, reușind să câștige ambele meciuri cu jucătorii români, astfel: 25-9 la Constanța cu o selecționată locală și 14-6 cu echipa națională a României.



# DIN PRESA COMUNISTĂ

## Calculatorul electronic confirmă valoarea unei teorii moderne

● La Combinatul siderurgic Galați, o premieră aparte... ● Teoria bioritmurilor și foloasele aduse protecției muncii ● Ce sint „zilele critice”? ● Bioritmograme stabilite de calculator

(Notă: Spicul din ziarul „România Liberă” (3/4, 8D). Comentariile le facem la urmă.)

Poarta principală a Combinatului Siderurgic din Galați, un dialog între doi muncitori ce se întorc acasă: „Eu mâine nu vin la lucru” ... „De ce?” ... „Am liber” ... „De la cine?” ... „De la calculator”.

Conducătorii Combinatului au ajuns la concluzia că pentru a evita accidentele de muncă s-a întrebuit teoria bioritmului ce ar calcula zilele bune și zilele rele din viața omului.

### CUM SE FACE SOCOTEALA

Cei care cred în bioritm spun că există o ciclicitate în organismul uman care se concentrează în trei importante cicluri ce privesc însușirile fizice, emoționale și intelectuale ale oricărei persoane. Fiecare din aceste cicluri are o anumită durată:

Însușirile fizice 23 de zile, cel emoțional 28 de zile iar cel intelectual 33 de zile.

Determinarea ciclurilor este hotărâtă de ziua, luna și anul nașterii. Ținând socoteala variantelor din acest ciclu al bioritmului, ing. Gheorghe Moraru, șeful compartimentului protecția muncii, a putut să calculeze „cu precizie” zilele critice în care în organismul uman au loc anumite perturbări ce diminuează capacitatea acestuia. În aceste zile omul nu este apt să execute o serie de operațiuni. Calculează „zilele rele” și nu vin la lucru pentru că au liber dela ... „calculator”!

### ȘTIINȚĂ ORI GHICEALĂ ?

Ing. Moraru susține că aplicând această teorie la datele biografice ale fiecărui muncitor nu este vorba de o „ghicire” ci de o stabilire exactă, cu ajutorul calculatorului electronic, a acestor

zile în care capacitățile de muncă a unui muncitor este diminuată datorită perturbărilor ciclice de care aminteam mai sus.

Zilele libere sunt trecute de către maistri în graficul de recuperare în funcție de zilele critice consemnate în bioritmogramele întocmite fiecărui muncitor de către calculator.

### PREVENIREA ACCIDENTELOR

La combinatul din Galați continuă Moraru - lucrează peste 30.000 de inși și s-a pornit la aplicarea acestei metode în raport cu frecvența accidentelor înregistrate de-a lungul anilor la aceste sectoare de muncă unde gradul de pericolitate este mai ridicat. ... ne-am orientat către acele meserii predispușe accidentelor cum ar fi cele ale operațiilor principalelor procese tehnologice, electricienilor, lăcătușilor, etc.

La luminătorul de tablă

groasă nr. 1 graficul de zile libere al muncitorilor este întocmit la ora actuală pe baza datelor din bioritmograma personală a fiecărui. Muncitorii sunt trecuți în graficul de zile libere tocmai în acele zile pe care diagrama bioritmului le consideră ca „zile critice”.

„Cu aceste măsuri prevenim accidentarea oamenilor și avarierea utilajelor.”

„Imaginați-vă ce eficiență economică are această acțiune dacă pentru oprirea unui singur utilaj timp de un minut se pierd produse în valoare de sute de mii de lei.”

Cunoașterea bioritmului muncitorilor va fi introdus pe scară largă în procesul de producție ca o „metodă MODERNĂ” (Sublinierile noastre) de prevenire a accidentelor de muncă și avariiilor utilajelor.”

Înceiem aici cu spicul rile din România Liberă, și ne întrebăm:

### DISTRUGEREA CALENDARULUI CREȘTIN ?

Zilele libere ale muncitorilor, indirect stabilesc zilele de muncă.

Este această schimbare a orarului o simplă nebulă? (RSR fiind prima țară din lume unde fiecare muncitor posedă calendar propriu cu zile de repaus?)

Este o metodă de a scăpa de responsabilitate? (Computerul e de vină că mi-a

socotit greșit bioritmograma !)

Ori e un plan comunist, de proporții uriașe, pe care-l experimentează RSR-ul?

Mai întâi o precizare: teoria bioritmului este menționată de vechile civilizații din India și, cu ani în urmă, a fost declarată în țară ca o teorie „profund reacționară, mistică, dăunătoare socialismului.”

Afară de teoria bioritmului avem și alte teorii tot așa de „moderne”: cele șapte perioade din ciclul anual (care încep tot cu ziua nașterii). Primele 52 de zile fiind cele bune, iar ultimele 52 fiind zilele cele rele; unii mai cred în cele 12 semne zodiacale iar alții nu-și spală părul vine-rea.

O altă metodă de a evita accidentele e ca fiecare să-și agațe ceva roșu de gât ca să nu se deoache.

Nu suntem atât de naivi și să credem că cei din țară au dat în mintea copiilor și caută să evite accidentele conducându-se după datul în bobi sau cartea de vise.

Scopul este altul și e sinistru:

Prin stabilirea zilelor de muncă pe baze „moderne, științifice și bioritmice” se destramă țesătura familiei și se bate ultimul cui în sicriul Bisericii.

Duminica nu mai e ziua Domnului, ziua de odihnă !

### ȚI-O DĂ, ȚI-O IA

Guverul a sechestrat casele dela particulari, și după ce s'au dărat le-a dat înapoi. Oamenii au muncit, le-au reparat, iar alții și-au clădit case noi. Acum o nouă lege (22 Sept. 1981) forțează pe proprietari, (dacă au mai multe o-dăi decât le trebuie), ca să-și închirieze „spațiul locatar disponibil.”

„Iar în cazul în care acesta nu închiriează, comite-te sa birourile executive ale Consiliilor populare le pot închiria persoanelor INDREPTĂȚITE. (Sublinierile noastre).

Îndreptățiți la ce ? La munca altuia?

Este interzis a-ți cumpăra alimente din altă localitate decât aceea în care locuiești. Dacă ești prins cu vreun pachet mai mare de 1/2 or 1 kgr. (depinde de ce ai cumpărat) ești arestat și condamnat.

Conferința Națională a Scriitorilor a dat la iveală trei binefaceri ceausiste:

Literatura RSR-istă se bucură de o „democrație adâncă”, plus o „democrație extraordinară, și democrație totală care nu se poate vedea în multe locuri”. (R.B.)

S'au împlinit 150 de ani dela înființarea Spitalului militar central.

## PE SCURT DIN ȚARĂ

### CRONICĂ RADIOFONICĂ SUNT PRINTRE NOI!

Radio Moscova transmite:

„Agentul cehoslovac de recunoaștere Josef Hodic s'a înapoiat în patrie după ce a lucrat trei ani și jumătate în mediul emigranților din occident. ...”

„Ofițerul armatei cehoslovace s'a infiltrat în organele conducătoare ale emigrației ... care dirijează activitatea contrarevoluționară anticomunistă a le-pădăturilor ...”

„El (Josef Hodic) a strâns o cantitate mare de informații privind activitatea de subminare a serviciilor de spionaj și a grupurilor emigrante împotriva Cehoslovaciei, Poloniei, și altor țări ale comunităților socialiste.” (7/17/81).

Iată mărturie deschisă că în sânul refugului se găsesc agenți comunisti. E greu să alegi neșina din grâu și facem păcate când acuzăm pe nedrept, sau apărăm un vinovat. Există însă

unele criterii bazate pe observații empirice:

Ferește-te de cei supra-naționaliști care dau din coate să ajungă în fruntea organizațiilor ca apoi să-și auzi sfârșind. Scopul lor e să distrugă parohii, societăți, comitete, etc.

Comunistilor nu le plac organizațiile ce luptă pentru Dumnezeu și libertate.

Ferește-te de cei care nu se amestecă în politică, dar se amestecă „în numele culturii” cu intelectualii trimiși în turnee de Niculiță.

Comunistii vor să neutralizeze activitățile politice.

Ferește-te de cei ce fac comerț cu RSR sau sunt plimbiți gratis prin țară. Ei dau suport moral și material regimului.

Toți aceștia sunt colaboratori, direcți sau indirecți, ai agentului Josef Hodic !

Automobil Clubul Român (ACR) a intrat în legătură cu 140 de agenți din 23 de țări. Dacă vizitatorul rămâne cu mașina în pană și are nevoie de vreo piesă de schimb, ACR intervine pe lângă celelalte cluburi ca să-și expedieze piesa necesară. Cât durează până la sosirea piesei și reparatul mașinii, nu sepre-cizează.

Volumul comerțului exterior în 1980 a fost de două ori mai mare ca în 1975. Datorile au crescut și ele proporțional.

### CU ÎNTĂRZIERE

Pentru a colecta ratele la banii împrumutați, societățile străine din București, au trebuit să aștepte 190 de zile în loc de 90 cum era prevăzut în contract. Niculiță protestează acum că i s'au impus „dobânzi înalte”, din care cauză împrumuturile nu pot fi „onorate la scadențele lor.”

În satul Ghidici, com Pîșcu Vechi (Dolj) s'au descoperit șapte vase de pământ ars (ceramică). Vasele fac parte din inventarul unui mormânt din epoca mijlocie a bronzului, încadrându-se în Cultura Gârla Mare, veche de trei milenii și jumătate. Unul din cele șapte vase este un ulciur cu tubul de scurgere terminat într-un ornament zoomorf, respectiv un cap de taur.

Flota maritimă românească dispune de peste 180 de nave și o flotă fluvială de peste 700 unități.

### GHINIOANE PREMEDITATE

Capeți pașaport, viza de ieșire. Ești fericit ! Dar pe drum se agață de tine niște derbedei, te iau la bătaie. Vine poliția și derbedei te acuză că ai provocat dezordine. Ești condamnat la închisoare. Între timp viza de ieșire a expirat.

O întâmplare?

Derbedei sunt oamenii securității. Ei au încercat mai întâi să-ți fure pașaportul și pentru c'au reușit au aplicat metoda a doua: bătaia și acuzația.

Cazul s'a întâmplat cu Ion Mihalache din București și a fost adus la cunoștința opiniei publice mondiale de Soc. Internațională pentru Dreptul Omului.

Din aceeași sursă se dau și alte cazuri: Doi tineri: D. Bodnariuc și G. Kloos au fost condamnați la 5 ani închisoare pentru că au demonstrat cu placarde, cerând dreptul de a emigra. Manifestația a avut loc în centrul orașului Medias.

### PĂRĂSESC RAIUL

S'a dat publicității numărul celor care au reușit să emigreze din RSR pe durata anului 1980:

În Germania Federală, 16.000; în Statele Unite, 2800; în Israel 1061; etc. În RSR au mai rămas cca 35.000 de evrei și mai toți ar dori să emigreze.

Revista „Contemporarul” a împlinit 100 de ani și Niculiță i-a decernat „Ordinul 23 August” pentru ... „promovarea concepției marxiste ... dar despre fostii ei redactori I. Nădejde, V. Morjunc și alții nu se scrie o vorbă.

Un mare eveniment care apropie două culturi vecine. S'a prezentat la „Studio-Cinema” un film realizat de mongolezi.

### O NOUĂ PACOSTE

Alcoolismul a devenit în RSR o nouă problemă. „România Liberă” publică în același număr două cazuri:

Un șofer de autobuze, a uitat de cursă, și-a cumpărat 4 sticle de vin și le-a băut în fața pasagerilor, apoi s'a culcat.

Un alt șofer a fost găsit dormind ! Era beat și se culcase și el în mașina ce era parcată în mijlocul străzii.

### GOANA DUPĂ ENERGIE

Se fac eforturi disperate pentru a se descoperi noi surse de energie.

În com. Drăganu, jud. Vâlcea, o sondă de petrol și gaz are o adâncime de peste 5200 de metri (peste 17.000-ft.) și este cea mai adâncă sondă din Europa.

Deasemenea s'ar fi descoperit petrol în Marea Neagră, nu departe de Jarm și în multe alte regiuni.

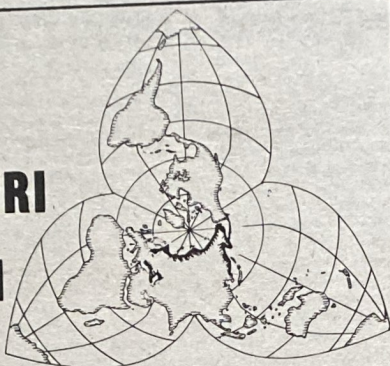
Aceste „descoperiri” sunt până acum doar pe hârtie și RSR speră să-și amâne datoriile și să împrumute alți bani în contul lor.

Chiar dacă aceste „descoperiri” se vor realiza, situația va rămâne aceeași.

N'a fost lipsa de bogății ce-a dus țara la faliment, a fost administrarea bogățiilor și oamenii regimului care ne-au săracit.

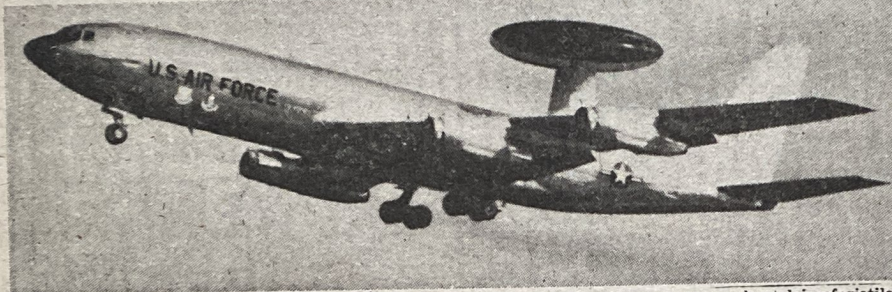


# DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII



Rubrică întocmită de ARGUS

## ARABIA SAUDITĂ



Aprobarea de către Senatul Statelor Unite a vânzării de avioane AWACS către Arabia Saudită, reprezintă una din cele mai strălucite victorii pe care Președintele Reagan le-a câștigat. Lupta care s'a dus împotriva vânzării acestor avioane, l-a făcut pe fostul Președinte Nixon să declare la o întrunire: "Ori Reagan ori Begin" referindu-se la nedoritele manifestări ale Premierului izraelian. Acum o nouă acțiune se află pe primul plan în Orientul Mijlociu. Este vorba de planul în opt puncte propus de Prințul Fahd la 7 August 1981, pentru stabilirea păcii în această regiune a lumii. Cele opt puncte sunt: 1. Retragera Izraelului din teritoriile ocupate după războiul din 1967; 2. Desființarea tuturor coloniștilor făcute în teritoriile ocupate; 3. Garantarea libertății religioase tuturor cultelor

în Tara Sfântă; 4. Recunoașterea dreptului refugiaților palestinieni la repatriere sau compensații pentru cei care nu se mai întorc; 5. O comisie de supraveghere a Națiunilor Unite în West Bank și Gaza, în timpul perioadei de tranziție; 6. Stabilirea unui Stat Palestinian, cu capitala în sectorul arab al Ierusalimului; 7. Garantarea dreptului tuturor statelor din regiune de a trăi în pace; 8. Garantarea oricărei înțelegeri de pace din partea Națiunilor Unite sau de membrii acestei Organizații în speța Statele Unite și Uniunea Sovietică. Acest plan, este respins aprioric de către Begin, dar el a fost aprobat de majoritatea Statelor Vestice și este privit cu simpatie și de către Statele Unite.

## MAROC

Miercuri 25 Noembrie, în orașul Fez din Maroc, va avea loc conferința celor 13 State Arabe, care alcătuiesc așa zisa Ligă Arabă. La această conferință vor lua parte atât țări cu regimuri moderate, cât și țări cu regimuri radicale și cu orientare de stângă. Inițiativa conferinței se datorește Arabiei Saudite, care separe că se va ridica ca putere conducătoare în Orientul Mijlociu al lumii arabe.

## IZRAEL

Două acte anticulturale au fost semnalate de agențiile de presă că s'au comis în Izrael. Primul a fost manifestările vandalice împotriva Orchestrei Filarmone din Izrael, care avea în program opere de Wagner, ce urmau să fie interpretate sub bagheta lui Zubin Mehta. Al doilea act, a fost închiderea a două universități arabe din teritoriul ocupat.

## JORDAN

În vizita pe care a efectuat-o în Statele Unite, Regele Hussein al Iordaniei a fost întrebat în legătură cu materialul de război, pe care l-a achiziționat de la ruși. "Am fost obligat să-mi iau măsuri de apărare, a spus monarhul hasemit, pentru că Administrația Carter mi-a închis ușa". Se știe că Regele Hussein al Iordaniei, deși a fost invitat să ia parte la acordul de Camp David, nu a fost de acord cu acest tratat. Discuțiile purtate cu Președintele Reagan, au înăbușat orice suspiciune în legătură cu atitudinea Iordaniei.

## STATELE UNITE

Un eveniment fără precedent, a avut loc Sâmbătă 31 Octombrie 1981, la Biserica Ortodoxă Rusă din afara Rusiei, situată pe 75 East 93 Street. Mitropolitul Filaret, înconjurat de Arhiepiscopul Antonie de Los Angeles, de Episcopul Grigore de Manhattan și de alți prelați ruși, au canonizat ca sfinți pe fostul țar Nicolae al II-lea, întreaga lui familie și servitorii care l-au urmat în exilul din Siberia și au fost după aceea ucși de comunisti. Impresună cu familia imperială, au mai fost canonizați încă 30.000 de martiri, ucși de comunisti pentru credința lor. Actul de canonizare a stârnit vii discuții între comunitățile rusești din America, întrucât cele două ramuri ale rușilor albi, care sunt în America nu au fost de acord cu această canonizare. Tinerii să amintim cititorilor noștri, pentru a nu avea loc nicio confuzie, că Mitropolitul Filaret nu face parte din Mitropolia Ortodoxă Americană, din care fac parte celelalte Biserici Ortodoxe din Statele Unite și Canada, inclusiv Episcopia Română dela Vatra Românească.

## ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE

La ora când expediem materialul, China a uzat pentru a opta oară de dreptul de veto, împotriva prelungirii mandatului Secretarului General al ONU Kurt Waldheim. Contracandidatul la acest post este Ministrul de Externe al Tanzaniei, Salim Ahmed Salim.

## GERMANIA DE VEST

Numai cu câteva zile înainte de vizita lui Brejnev în Germania de Vest, a fost semnat unul din cele mai mari contracte comerciale în valoare de 45 miliarde de dolari, pentru cumpărarea gazului natural din Uniunea Sovietică. Germania de Vest, după Italia, este a doua țară din vest, care semnează un astfel de contract, împotriva avertismentului Statelor Unite, de a nu lăsa țările din vestul Europei să depindă de energia sovietică. În urma acestui contract, Germania va cumpăra 10 miliarde de metri cubi de gaz natural, începând din anul 1984, când conducta

sovietică va fi terminată, transportând gaz natural din Siberia, pe o distanță de 4.800 Km. Vizita lui Brejnev în Germania de Vest a început pe data de 22 Noembrie 1981 și va dura patru zile. Este pentru prima dată după invazia Afganistanului, când Brejnev vizitează o țară din vest. Se speculează că această vizită, în circumstanțele prezente, nu este decât o manevră sovietică, de a slăbi blocul NATO, prin oferta făcută Germaniei, că țările care nu au pe teritoriul lor arme nucleare, nu vor fi atacate cu armamentul nuclear sovietic, într'un viitor război.

## VIETNAM

Deplorabila stare în care a ajuns Vietnamul este reliefată de diplomații occidentali. Neputând nici pe departe să asigure locuri de muncă populației, având de plătit și uriașe datorii sovietice, Vietnamul a început să exporte mâna de lucru. Peste 50.000 de muncitori necalificați vietnamezi lucrează în Uniunea Sovietică, Germania de Răsărit și Bulgaria, dar numărul va crește în curând la 100.000. La ora aceasta Vietnamul dorește peste 3 miliarde de dolari, din care 1,6 miliarde rusiei sovietice, pentru "asistență".

## BULGARIA

Una din țările satelite, cu cel mai pro-sovietic regim, Bulgaria, a surprins când a cerut să se organizeze o conferință a țărilor balcanice, pentru a negocia un acord al unei zone libere de arme nucleare. Grecia ar putea cădea în cursă.

## UNIUNEA SOVIETICĂ

O nouă acțiune subversivă îndreptată împotriva Statelor Unite, a fost pornită de ruși. Agenția Reuter, anunță din Anchorage, Alaska, știrea că eschimoșii care trăiesc în regiunea polară din Alaska, Groenlanda și Canada, vor cere O.N.U. să li se acorde independența și să fie admiși la O.N.U. Știrea a fost comunicată după întâlnirea care a avut loc la Nuuk, Groenlanda, a Eschimoșilor din cercul Polar. Ideea "eliberării eschimoșilor" a fost lansată în "Jurnalul Sovietic al problemelor internaționale" apărut în luna Martie 1979, sub semnătura publicistului american de extremă stângă Victor Perlo. Calomniile și neadevărurile pe care dacă le-ar publica cineva despre ruși ar putea plăti cu viața, au fost înșirate de Victor Perlo, care dădea ca exemplu viața fericită a eschimoșilor din lacuția sovietică. Muscădu-și buzele după Alaska, rușii încearcă iar vechea formulă a "eliberării", fără să știe că aceasta a început cursa inversă a bumerangului și va lua proporții la ei acasă.

## COREEA DE SUD

Setea de libertate împrăciează cele mai neașteptate forme. Richard Orszagh oșas cehoslovac, a fost trimis cu unitatea din care făcea parte, ca unitate neutră pe linia demilitarizată a Coreei. A așteptat doi ani de zile clipa când a putut scăpa neobservat la Panmunjon și a dezeratat, cerând azil politic în Statele Unite.

## EGIPT



Trupe din divizia 24-a de infanterie mecanizată în patrulă în deșertul de lângă Cairo, luând parte la manevrele comune Egiptene și Americane, cunoscute sub codul "Operația Steaua Luminoasă '82". Aceste manevre care au început pe 14 Noembrie, vor dura până pe data de 15 Decembrie. Ele se vor

desfășura în Egipt, Sudan, Oman și Somalia, incluzând și trupe din țările mai sus menționate. Pe lângă divizia a 24-a de infanterie, vor lua parte trupe din divizia a 82-a de parașutiști și trupe ale marinei americane. În total peste 10.000 de soldați americani.



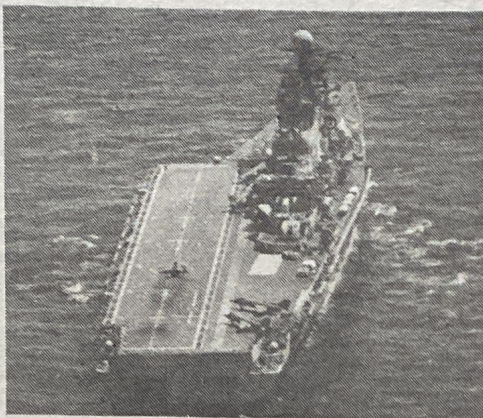
# Actualitatea internațională

## ÎN JURUL MEDITERANEI

—Gheorghe BĂLTEANU—

Până nu de mult politica mondială se învârtia în jurul Orientului Mijlociu, în miresmele petrolului din Golf, și a prafului de pușcă și sângelui din Afganistan, Liban și Iran. Astăzi, ca și în viitorul prezizibil, această zonă va continua în nota obisnuită din ultimii ani, dar se adaugă extinderea complicațiilor spre Vest, peste întreaga Mediterană, de o parte ca și de alta, până la Gibraltar. Sunt vizate toate țările din Nordul Africii și toate țările din Sudul Europei. Două sunt cauzele care au dus la extinderea conflictului: creșterea puterii lui Ghadhafi, președintele Libiei și asasinarea lui Sadat, președintele Egiptului. În spațiile ambelor cauze găsim izvorul fundamental:

Kremlinul. Kremlinul, inspiratorul și organizatorul unui nou război mondial. Sub acțiunile agresive sovietice omenirea se apropie cu pași rapizi de război. De data aceasta de unul pustiu, în care pot să dispară continente. Nu este întâmplător că în Europa se face multă propagandă cu previziunile lui Nostradamus, care a prezis că la mijlocul anilor '80 va fi război și că Rusia și Arabii vor invada Europa. Toate acțiunile sovietice conduc spre o asemenea invazie. Kremlinul încearcă puternic și cu cât mai puternic cu atât mai deschis, și mai sfidător. Aceasta reiese și din ultimile atitudini anti-umane: amenințarea cu invazia Poloniei, neparticiparea la înmormântarea lui Sadat și neparticiparea la Conferința de la Cancun. Kremlinul nu vrea dialog cu cei slabi. Pe aceia îi cucerește. El vrea dialog doar când își simte poziția amenințată, de către cei tari. Când R. Reagan anunță echilibrarea forței militare, Kremlinul a impus dialogul care s'a deschis în Septembrie între Haig și Gromiko pentru dezmărare, dar începe războiul deschis în Mediterană. Uniunea Sovietică vrea înconjurarea Europei pe la Sud și în același timp cucerea Africii. Prioritatea va fi dată de desfășurarea evenimentelor. Uniunea Sovietică își poate permite o rentieră atacului următor, pe parcurs, deoarece mobilitatea sa nu este împiedicată de vreun aliat din pacul de la Varșovia, așa cum mobilitatea USA este împiedicată de aliații NATO. Astfel stând lucrurile, dialogul cu URSS trebuie impus de către USA printr-o accelerare a cursei înarmărilor, prin împingerea Moscovei la chelburile distrugătoare și o și mai mare foamă care să ducă la începerea luptei armate de eliberare a popoarelor din imperiul colonial rusesc și din țările pacului de la Varșovia. Alternativa: retragerea trupelor sovietice în granițele tradiționale rusești și încetarea agresiunii mondiale.



PORTAVIONUL SOVIETIC MINSK ÎN MEDITERANĂ

Apărent, în Estul Mediteranei, în Orientul Mijlociu, nu au intervenit elemente noi, în realitate, moștenește pregătirea contra atacului dela Camp David, moșneală ce poate aprinde un nou război arabo-israelian. Moartea lui Sadat, pregătită și executată militarmente, perfect, a trezit speranțele lui Arrafat și Ghadhafi, dar noul președinte al Egiptului, Mubarak promite continuarea politicii predecesorului său, iar fără Egipt, un nou război contra Israelului este sortit apriori eșecului. Aceasta o știu toți liderii arabi. Linia deschisă de Camp David este cea mai înțeleaptă, căci pe lângă recăstigare de către Egipt a întregii peninsule Sinai, fără lupte, făurește o pace sigură și durabilă. Dar această linie pe care o putem denumi "linia păcii", înălțată de Uniunea Sovietică, ce urmărește o altă linie: linia războiului. Neînțelegerea și războiul creează Uniunii Sovietice ocazia amestecului.

Ghadhafi instigă în Egipt la revoluție în genul iraniului, în cazul continuării politicii lui Sadat. Mulahii uneltesc în acest sens. La granițele Libia-Egipt și Libia-Sudan sunt concentrate trupe libiene conduse de generali sovietici. Coloane de tancuri au traversat de câteva ori granița cu Sudanul. Tintele sunt clare de mulți ani pentru sovietici. Ei vor să ajungă din nou în jurul Suezului. De data aceasta și la Marea Roșie pentru a face legătura cu Yemenul de Sud. Ghadhafi amenință Mali și Niger, care după Ciad, trebuie să deschidă calea spre Angola.

Ghadhafi vrea să joace un rol mare, iar Sovieticii îi încurajează ambițiile spre propriul lor profit. El vrea să fie continuator al lui Nasser, să unească întreaga lume arabă sub conducerea sa, și chiar mai mult, să răspândească revoluția islamică în Europa. Vecinii săi Tunisia, Algeria și Marocul constată cu indignare dar și cu frică organizarea de comploturi interne și instigare la revoluție. În luptele dintre Polisario și Maroc, Polisario primește ma-

sive ajutoare militare din Libia, de proveniență sovietică. Recent au fost doborâte avioane marocane cu rachete sovietice. În planul Moscovei, Polisario are menirea să devină piatra de colt în vestul Mediteranei.

În sprijinul Egiptului, USA au trimis două avioane AWACS, care supraveghează mișcarea trupelor în Libia. Armata egipteană se găsește în stare de alarmă. Președintele Sudanului, Numeiri, intenționează să majoreze numărul trupelor sale. Al. Haig a declarat la plecarea din Egipt, după înmormântarea lui Sadat: "Noi ne vom arăta prezența din timp în timp". Ar fi de dorit ca aceasta să se facă cât mai des și cât mai hotărât. S'ar încuraja popoarele contra agresiunii sovieto-libiene. Numeri a anunțat și organizarea unui comandou "Kamicaze - Guerrilleros" de 500 - 600 oameni, care va fi trimis în Libia pentru uciderea lui Ghadhafi. Tot el propune organizarea unui boicot al petrolului liberian. Mitterand propune trimiterea de trupe OUA (Organizația Unității Africane) în Ciad. Aceasta ar înălțura trupele libiene și ar stopa avansarea lor continuă.

Pe coasta mediteraneană a Europei situația devine precară. În Grecia, țară NATO, la alegerile parlamentare din Octombrie, a câștigat partidul "Mișcarea socialistă Pănelenică" condusă de Papandreou, care a declarat în campania electorală, că dacă va câștiga, va scoate țara din NATO și Comunitatea Europeană.

După moartea lui Sadat, alegerile din Grecia au produs încurcături mari în politica vestică. În URSS aceste evenimente au produs o mare bucurie. Sperăm însă că vorbele din campania electorală să nu devină fapte. În cazul în care Grecia nu va ieși din NATO, Papandreou va fi pentru politica de "neutralizare" a Europei, care este o altă variantă la capitulării față de imperialismul sovietic.

În Spania, terorismul organizat de către KGB se desfășoară tot mai intens. Acum a luat proporții de

masă. Otrăvirea uleiului de măsline vândut în comerț, a dus la otrăvirea a 300.000 de oameni, și la peste o sută de morți până la data scrierii articolului. Această crimă monstruoasă este în directă legătură cu intenția Spaniei de a intra în NATO. Doar Gromiko a declarat lui Suarez că mâna sovietică se găsește la baza terorismului din Spania.

În Italia și Turcia situația n'a fost niciodată prea stabilă dela cel de-al doilea război mondial până astăzi. Terorismul, corupția și imoralitatea sunt mijloace devenite comune prin acțiunea de masă desfășurată de cei care au fost la școlile din URSS specializate în această direcție. Am dori ca și țările NATO să organizeze câteva școli corespunzătoare care să instruiască cași mai mulți din Estul Europei. Acum se simte acolo nevoia stringentă de specialiști în luptele de guerrilla, în special, guerrila orașelor. Ce face Occidentul, ajută Estul?

Acțiunile dezlanțuite de extinderea războiului de către Uniunea Sovietică și ajutoarele sale, se desfășoară paralel cu efortul altor forțe de a salva lumea a treia dela foamă. La Cancun, în Mexic, a avut loc în Octombrie, conferința Nord-Sud, la nivelul cel mai înalt. Așăzătorii la război din Kremlin au lipsit. N'a mirat pe nimeni. URSS vrea război și nu dezvoltare economică în lumea a 3-a. Iar pe de altă parte, Uniunea Sovietică nu are ce să dea de mâncare popoarelor sale.

Contra agresiunii sovietice în lume continuă să se ia măsuri slabe. La Conferința anuală a NATO din Octombrie de la München, RFG, s'a discutat necesitatea măsurilor contra terorismului internațional, chestiunea drepturilor omului și protecția minorităților etnice și culturale din URSS. Deasemenea îmbunătățirea apărării contra armei chimice a URSS, ca și întărirea tacticilor de intimidare a atacului militar sovietic. Măsurile luate sunt insuficiente față de mijloacele colosale pe care URSS le-a aruncat pe arena mondială, dar mai ales pe care le folosește acum în jurul Mediteranei.

Este nevoie de acțiuni hotărâte, mai ales, în interiorul blocului sovietic. Acolo este punctul slab al Moscovei. Este necesară stoparea cu orice preț a invaziei sovietice în Polonia, ca și sprijinirea extinderii mișcării sociale și sindicale în toate țările blocului sovietic. Polonizarea în blocul sovietic, precum Moscova vrea înlandizarea Europei de Vest. Dinte pentru dinte! Deschis! În lupta deschisă libertatea învinge tirania!

G. BĂLTEANU

## Efemeride

Încheiem un an și așteptăm - puțin mai bătrâni - un altul nou.

Anul 1981, a avut destule evenimente ca să nu treacă în posteritate neconsemnat de cronicari.

Între însoțitorii de învestire a Președintelui Reagan, la Casa Albă din Ianuarie și întunecata seară când au fost furate în Italia, moaștele Sfintei Lucia, violența, terorismul și neomenia, au marcat curbe ascendente, cutremurătoare în tragicul lor, dela irlandezii care au murit pe capete în greva foamei, până la secerarea celui mai reprezentativ om politic ai ultimilor ani, Anwar Sadat.

Au trecut 81 de ani din acest veac! Dacă am împărți această perioadă în două, epoca noastră "pasnică" - lăută în limita normelor de drept - a adus mai multă nefericire decât prima perioadă devastată de două mari răboaie ale lumii.

La începutul acestui secol, omul se simțea mai la el acasă, căci nu se desprinsese de pământ. Descoperirile secolului trecut, i-au trezit însă dorințe adormite și setea de înălțimi. Aripile, făurite de el însuși, i-au adus omului din secolul douăzeci și pleitudinea visată a înălțimilor, dar i-au ars pielea cu yperită și l-au dezagregat în ciuperca atomică.

În prima perioadă a acestui secol, existau imperii, capitale și respectate capete încoronate. La Constantinopol, Abdul Hamid nu a mai avut însă să-și ungă rănile imperiului, căpătate în războaiele balcanice, fiind împins în uitare de tânărul ofițer Mustafa Kemal.

Europa își continua Mileniul de aur al curșilor împărătești înrudite și rivale. Londra și Petrogradul, priveau piezis la valsurile din Viena, în timp ce Berlinul își încălca butoiașele cupraf de pușcă. Haoticii îmbruiși de teorii și bună stare, cântau la beții Internațională, fără să-și dea seama de pumnalele ascunse în spatele cortinei roșii, care le excita pornirile sângeroase. Americanii, nu beau decât lapte, supravegheați de legea prohibiției, iar Asia și Africa, păreau îngropate pentru totdeauna voinței Europei. Pe Canalul de Suez, pluteau vapourile ferice de scurtarea drumului, dar, istmul Panama, era albit de oasele muncitorilor morți de malarie și mizerie în săpăturile abandonate.

Balanța puterii nu era ca acum împărțită în două talere. Armate de valori egale puteau mobiliza: Anglia, Franța, Germania, Austria și Rusia. Regatul Spaniei era în amurg, iar Casa de Savoia, urmarea atentă progeniturile sănatoase, născute de Prințesa Munte-negră, adusă pentru împrobarea sângelui bătând în albastru al monarhilor italieni.

Au răsunat însă, împuscături. . . . Pe atunci nu era ca acum să împusti șefi de state și să fi întrebat ce preferință ai pentru breakfast.

Gloanțele dela Sarajevo, au distrus trei mari imperii și au semănat molima comunismului. Nu s'au gândit nici pe departe atentatorii la finalul avalanșei dezlanțuite de moartea Arhiducei. Și poate nimeni dintre oamenii politici ai vremii, nu a întrevăzut întregul dezastru. Sunt momente pe care Zweig le-a numit: "Ore astrale".

În prima dintre cele două perioade, din țările făcute scrum și cenușe, s'au ridicat oameni nebănuți, inexistenți în calculele analiștilor politici dinaintea primului război. Eticheta, a fost lăsată la garderobă și manierele de curte, au fost înlocuite cu comenzi și execuții militare. În a patra decadă a secolului, ruinele Alcatrazului, mănăstirile profanate și călugărițele siluite, au fost suficient avertisment dat Europei, că ne amenință noaptea asiatică. Dictaturile desenau croieli noi pentru Europa, iar democrațiile vestice, făceau pasiențe și sedințe de spiritism. Răfuili de orgolii, au făcut pe omul cu trabuc să piardă un imperiu pentru o plută pe Atlantic, mai fericit ca predecesorul său care ceda un regat pentru un cal.

S'au prăbușit Porțile Brandeburgului, iar pe Unten den Linden, s'a jucat cazaciul în cântec de harmoșcă și duhneală de votcă. Intramem pe nesimțite în perioada a doua.

Au trecut mai bine de treizeci și șase de ani de când au amuțit tunurile și capitularea necondiționată a celei mai puternice țări din Europa. Au murit și conducătorii învingători și cei ai învingătorilor, dar un tratat de pace nu s'a semnat nici până acum. Trăim cea mai paradoxală epocă istorică unde se încheie tratate de alianță între țări care nu și-au apulat beligeranța. S'au tăiat capete katangheze ca să se oprească o secesiune naturală, dar propunerea unificării Germaniei ar declanșa un război atomic.

Nu s'au ținut niciodată atâtea conferințe de dezarmare, ca să rămănem uleiți de capacitatea de distrugere acumulată în depozitele militare. Au ajuns oamenii pe lună, dar nu poți ieși seara din casă de frica răufăcătorilor. Se însemnează copii cu eprubete, iar bărbați se iubesc între ei și femei se mărită cu femei, defilând cu slogane de care s'ar rușina și Pompeii.

Lumea așteaptă fericea, fără să vadă că indicatorii spre ea se găsesc la toate răspântiile: "Eu sunt Calea, Adevărul și Viața".



CRONICA VREMI

# BĂTĂLIA PSIHOLOGICĂ A MOSCOVEI

Ion BOIERU

În conflictul deschis, dintre Vest-Est, bătaia care se dă la ora actuală are un caracter mai mult psihologic, decât politic, militar sau economic. Aceasta bătaie psihologică este și importantă și semnificativă.

Importantă, pentru că poate consolida sau năruie toate proiectele construite de ambele tabere, dacă intervin efecte neașteptate și de un caracter inevitabil.

Centrul atenției este Europa, țările occidentale, care au o structură socială și politică, fragilă, cu o democrație deblășită, uneori, impotentă, în a rezolva crizele zguduitoare prin care trece.

Semnificativă, pentru că demonstrează adevărata stare de lucruri, între cele două lumi, cea liberă și cea comunistă.

Lumea comunistă, dominată de politica Moscovei, s'a văzut complet descoperită, asupra intențiilor, pregătirilor și planurilor lor de cucerire și dominație mondială. Odată cu venirea lui Reagan la conducerea Americii, lumea americană a ieșit din starea de letargie și confuzie și a pornit cu fermitate spre o nouă orientare, radicală, dinamică.

La început, Sovietetele au crezut că este vorba de o simplă recrudescență a politicii americane, care va eșua în fața aparatului comunist de dezinformare, în fața verificatorilor strategii politice ale diplomației sovietice, de a atenua "Răsmenițele" adversarilor prin prelungite negocieri, conciliabile și în fața reînnoirilor promisiunii de co-existență pasnică.

De data aceasta, în fața administrației Reagan, planurile sovietice de a adormi vigilența lumii, cu sloganuri de propagandă pacifistă (în dosul cărora, continuau să se înarmeze cu cele mai sofisticate instrumente de război, fără ca Rusia Sovietică să fie pândită de vreun pericol militar) n'au mai avut efectul prevăzut de Moscova. Reagan a spus lucrurilor pe numele lor cel adevărat, a-

dică a arătat toată dimensiunea pericolelor sovietice și caracterul planurilor și diplomației lor. Mai mult, a pășit la opregătireușișă, nemăicunoscută în istoria lumii, pentru a crea poziții optime în confruntarea cu orice mișcare sovietică, ideologică, politică, economică sau militară. Nu era vorba de o simplă pregătire militară, în vederea unei confruntări de arme, cu Rusia Sovietică. Era obligația unui președinte de a reface încrederea unei națiuni în propriile ei puteri, de a scoate din starea de letargie, și de a-i arăta toate pericolele care o pândesc, de a indica pe cei ce se plasează pe poziția de inamici care nu pot fi domesticiți cu formele și structura vechii diplomații americane. De fapt Reagan este expunerea unui curent de opinie majoritară americană, indiferent de ceea ce spun și profesează unii gazetari (naivi, ignoranți, sau... altceva) sau unii foști diplomați, care sunt responsabili - față de poporul american și de lumea liberă - pentru falimentul total al Americii de a se găsi acolo unde este locul ei, în concurența națiunilor libere.

În fața măsurilor de refacere totală a societății americane, Moscova a fost la început dezorientată, dar a reacționat după maniera ei, încercată în trecut, adică dur și cu o fermitate care egalează pe cea a președintelui Reagan, și care să întimideze pe Americani, fiind și o demonstrație de putere, pentru cei slabi și pentru acoliții lor.

Manevra n'a reușit și, atunci, Sovieticii au apelat la alte metode din arsenalul lor.

Au început să lanseze pe piața mondială, formulele lor de pace, co-existență și pacifism, în forme atrăgătoare și cu propuneri concrete pentru negocieri care să ducă la o nouă destindere.

Firește, nimeni nu le mai putea acorda bolșevicilor nici un fel de încredere. În fața acestei situații,

era firesc ca poporul american să ajungă la o limită a răbdării sale.

Însă Rusia Sovietică nu a dezarmat din punct de vedere moral și politic.

A avisat la sprijinul unor arme perfide, psihologice, prin care să speculeze iarăși buna credință a oamenilor. Așa a început bătaia psihologică a "pacifismului" și "neutralității", cu demonstrații spectaculoase de stradă și cu semnături care impresionează prin numărul lor.

Toate mișcările pacifiste, din Germania Federală, Olanda, Belgia, Suedia și chiar Marea Britanie se vor destrăma și prăbuși ca niște castele clădite pe terenuri de nisip. Nu facem metafore, ci privim în spirit realist situațiile de acolo, pline de contradicții, utopii și absurdități. Asta, pentru că:

(a) ele nu au un suport național. Sunt expresia unui amalgam de grupuri disperate: naivi, oameni confuzi, sinceri, dar rău informați și pacifisti adevărați, care toți la un loc reprezintă o minoritate în cadrul întregului popor.

(b) nu există mișcare pacifistă, care să nu fie, într-un fel sau altul inspirată și controlată de Moscova. Totul se poate documenta, înămănute.

(c) tezele pe care le oferă pacifistii sunt anti-naționale, în cadrul fiecărei țări, căci se ridică împotriva mijloacelor defensive ale țărilor, și cer o dezarmare unilaterală. Pacifistii cer să se renunțe la armele nucleare, proprii sau furnizate de Americani, dar nu trimit protestul lor și la Moscova, care are instalate rachetele SS20 în Europa, deja de câțiva ani, în timp ce protestul lor se îndreaptă împotriva unor arme atomice ce ar fi să fie instalate în 1983.

(d) mișcările pacifiste europene prezintă tezele lor fundamentale pe spaima reală față de apocalipsul unei confruntări atomice, dar această teamă nu va fi înălțată nicicum prin de-

zarmare unilaterală. Presupunem că toată lumea liberă renunță la arme atomice, și, prin imposibil le distruge. Rusia Sovietică ar rămâne cu monopolul armelor nucleare. S'ar putea întrevedea, în acest caz, o pacificare a lumii, un paradis terestru, o fericire globală? O diminuare a spaimelor și neliniștilor de care sunt încercați pacifistii europeni? Noi nu credem că ar fi posibil să se întâmple astfel de situații. Și, dacă s'ar întâmpla, paradisul terestru ar fi construit după planurile moscovite și fericirea globală ar fi asemenea celeia pe care o cunoaștem din experiențele comuniste dirijate de sovietici.

(e) deci, toate agitațiile pacifiste europene, nu fac altceva decât să servească interesele sovietice, și cei ce participă la ele, nu fac decât joc de marionete. Chiar fără voia lor. Dovada cea mai concludentă este încurajarea publică, pe care presa și celelalte mijloace de comunicație și informare, plus conducerea politică sovietică, o dau "combatanților păcii", care de fapt, trec cu vederea pregătirile uriașe de război ale Moscovei. În timp ce, această Moscova urmărește dezarmarea militară, dar, mai ales pe cea morală care ar duce fatal la capitulare și la o Pax Sovietică.

De aceea, a inițiat și susține această bătaie psihologică a "pacifismului", dar, ea este o resursă sovietică de circumstanță și cabinet. Ea nu ține seama de realități: popoarele europene nu și-au pierdut nici rațiunea și nici instinctul de conservare. Mișcările pacifiste vor rămâne simple agitații, speculate de Moscova, în disperarea ei de a cuceri "prestigiul" pe care l-a câștigat prin falsuri în actele publice ale istoriei.

Pacifistii din Europa uită un lucru foarte simplu: la orice rezultat ar ajunge ei, America nu își pierde cumpătul și va fi în stare să se opună planurilor agresive al Sovietelor.

## NOTE SI COMENTARII

### "PENTRU ROMÂNII NOI VENIȚI"

Ne permitem a reproduce în întregime un editorial din ziarul "AMERICA" Organul Oficial al Uniunii și Ligii Societăților Române Americane, apărut în numărul din 1 Octombrie, 1981 sub titlul de mai sus.

Lată-l deci mai jos:  
"Două mii opt sute de Români au sosit în Statele Unite anul trecut. Dacă acest fenomen mai continuă numai cinci ani, vom avea în mijlocul nostru 14,000 Români recent sosiți între noi.

Faptul acesta ar trebui să pună pe gânduri pe conducătorii societăților și bisericilor românești, deoarece cu venirea atâtor Români "proaspeți", și viața noastră fraternală, culturală și religioasă se poate schimba.

Cel mai important fapt pe care ar trebui să-l cunoască noii veniți este acela că toți emigranții, de orice naționalitate, după sosirea lor în Statele Unite, primul lucru pe care l-au făcut a fost să înființeze societăți de ajutor și cultură și parohii românești.

Am sfătui pe noii veniți că și astăzi e bine să se grăbească a se asocia societăților și bisericilor noastre românești. Desigur că unii dintre ei cred că n'au lipsă de parohii și societăți. Noi însă, care suntem pe aceste meleaguri de mai mult de 80 de ani, suntem conștienți că numai societățile și bisericile românești au fost acelea care ne-au oprit să ne pierdem într-o mare anonimitate.

Ca fost redactor al ziarului AMERICA, nu mă îndoiesc că respectivul Editorial i se datorează actualului Președinte al Uniunii și Ligii, ce, în același timp, împlineste și funcția de redactor, adică, Dl. Petru Lucaci.

Să nu mi se ia în desert faptul că ne oprim de data aceasta, pentru a comenta în cadrul acestei rubrici din ziarul nostru, respectivul "Editorial" din ziarul "AMERICA". Ca atare, afirmăm că suntem absolut de acord cu întreg conținutul respectivului "Editorial". Unde însă, suntem obligați să luăm o altă poziție pe această temă, este că, vina, marea vină că Români ce soseser în Statele Unite în ultimii ani, nu se integrează vieții noastre românești depe aceste meleaguri și nu devin membri ai Uniunii și Ligii, se datorește pur și simplu comportamentului absolut obraznic al unora dintre pionierii organizației respective, față de noii veniți, ce strigau pe la Convenții: "... băgați de seamă, că "fugarii" vor să pună mâna pe Uniune și Ligă"....

Această ură absolut neîntemeiată, a cauzat uneia dintre cele mai mari organizații românești de peste hotarele României, pierderi colosale, din toate punctele de vedere.

... Și, se pare, trista poveste, se repetă și în prezent.

În mai sus menționatul "Editorial" din ziarul AMERICA, se spune, și noi o repetăm: "Am sfătui pe noii veniți că și astăzi e bine să se grăbească a se asocia societăților și bisericilor noastre românești".

Că, sfatul respectiv, nu numai că este bun, dar, în același timp, dovedește o realitate, nu mai încapă nici un fel de îndoielă. Întrebarea e: câți dintre noii veniți au avut ocazia să citească bineînțelesul Editorial?

Ziarul nostru: "Cuvântul Românesc", se trimite GRATUIT, în zeci de exemplare, în toate lagărele de refugiați din Europa. Cei ce fac cunoștință cu el, de îndată ce se stabilesc undeva, într-o țară din lumea liberă și își au existența asigurată, îl abonează. Și așa se face că ziarul nostru, la vârsta de numai șase ani, poate să apară lunar, în 24 sau 32 de pagini. În timp ce "veteranul" AMERICA, abia-și duce zilele, la 75 de ani, în patru pagini.

Ce tristă, ce nespus de tristă realitate.

Pe vremea când conduceam ziarul AMERICA în calitate de redactor, am sugerat Comitetului Executiv al Uniunii și Ligii, să facă, exact ceea ce face acum "Cuvântul Românesc", dar sugestia mea a fost respinsă, pe motivul că: "s'ar pierde bani".... cu tipărirea unor câteva sute de exemplare în plus, expediție, etc.

Fostul "măncător de fugari" depe vremuri ai Uniunii și Ligii, au fost ei însuși mâncați de viermi, între timp. La ora actuală însă, Uniunea și Liga, este mâncată de problema propriei sale existențe în viitor, căci, pentru a putea supraviețui, are nevoie de a-și întregi și mări cadrele, înscrind noi membri. Și noi membri, dintre cei ce vin recent din țară, nu pot fi câștigați pentru Uniune și Ligă, pe baza umila, sau chiar a sute de "Editoriale" din ziarul "AMERICA".

Dacă, cu adevărat, Uniunea și Liga vrea să supraviețuiască, și să înscrie în rândurile ei pe noii veniți, va trebui să-și înceteze abominabilele excursii în România, excursii pe care noi veniți, nu le pot fuma în lulele lor, ca unii care au trăit acolo, sub regimul comunist.

Ne vom permite să revenim asupra acestei teme într-un articol viitor, căci nu-i numai vorba de existența Uniunii și Ligii, ca atare, ci de ceva mult mai presus.

Nicolae NOYAC

#### CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8345

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217  
STATION D.  
HAMILTON, ONTARIO  
L8V 4L6  
CANADA  
TELEPHONE:  
(416) 387-1832

#### CUPON DE ABONAMENT

(COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR)

☐ NOU

☐ REÎNNUIRE

NUMELE DE FAMILIE .....

PRENUMELE .....

STRADA/Nr .....

ORAȘUL .....

STATUL/PROVINCIA .....

COD POȘTAL .....

ȚARA .....

\$25.00 ÎN SUS - ABONAMENT DE SPRJIN

PREȚUL UNUI ABONAMENT PE AN ESTE: \$20.00 PENTRU INSTITUȚII

\$15.00 PENTRU PARTICULARI